

EUZKO-IKASTOLA - BATZA

ZENBAKIZTIJA - I mailea

H- 3356
R- 35323

ΔΤΥ
19051

3500

ZENBAKIZTIJA

LENENGO MAĪEA

"NABAŘIZTAŘA'K" ATONDU

TA

EUZKO-IKASTOLA-BATZA'K

ARGIĀLDUTA

B I L B A O

Verdes-Atxirika'tař E.'ren Irařkolea

Correo-9 eta Cruz-5

Jaubia dau

ZUZENDU IDAZTIKO OKEĒ ONEIK

Ingoskija	Leġua	Okeġak:	Zuzendu:
8	7	beko obo oġeik	beko leġtzokodi oġeik
10	2	Zenbatuz	Zenbatzu
11	(Bian, eskeġeko	leġtzokodijan, 8-ordez	7-edo ipiġi)
12	13	.....	Asmakixunak
19	(azkenian)	$3 \div 3 = 4 =$	$3 + 3 - 4 =$
20	2	4 ^a 5 3 7	4 ^a 5 3 4
34	18	ibġaġtia	biġaġtia
39	(azkenian)	30 - 60	30 + 60
42	2	eunen	txakuġ-andi
50	21	2 ^a 40 + 30 - 20	2 ^a 40 + 30 + 20
61	9	19 bidaġ	10 bidaġ
61	(azkenian)	+3	× 3
62	8	Oġezketo	Oġezkero
86	6	Goiko	Lengo

Olazabak

IRAKASLIENTZAKO

UAĀTXUBAK

1ª Lenengo idaztijau, umiak 6-7 urte dabezanetik asi ta 8-9 urte bete-ar̄teño erabil̄teko da.

2ª Urtiotan gauza bijok jadetsi bial̄ dabez umiak:

- a) batetik eunerako asmakixun eta buruzko zenbatzak eāz ulētu ta ganoraz erabagi al-ixatia;
- g) amaāerazko zenbakerea zetan datzan argi-ta-garbi uātu.

3ª Edozenbat jardukixun eta asmakixun imiñi dira idaztijon. Irakasliak, baña, eztauz oneik bakaāik erabili bial̄; baāijak asmau begikez, ta umiai, be, asmau-erazo.

1-10

Batetik amañera zenbatu

Lenen ume bat, gero bi, ta abar, amañeragiño, zutunik imiñi, ta baxotxan zutunik zenbatzu dagozan itandu umiai.

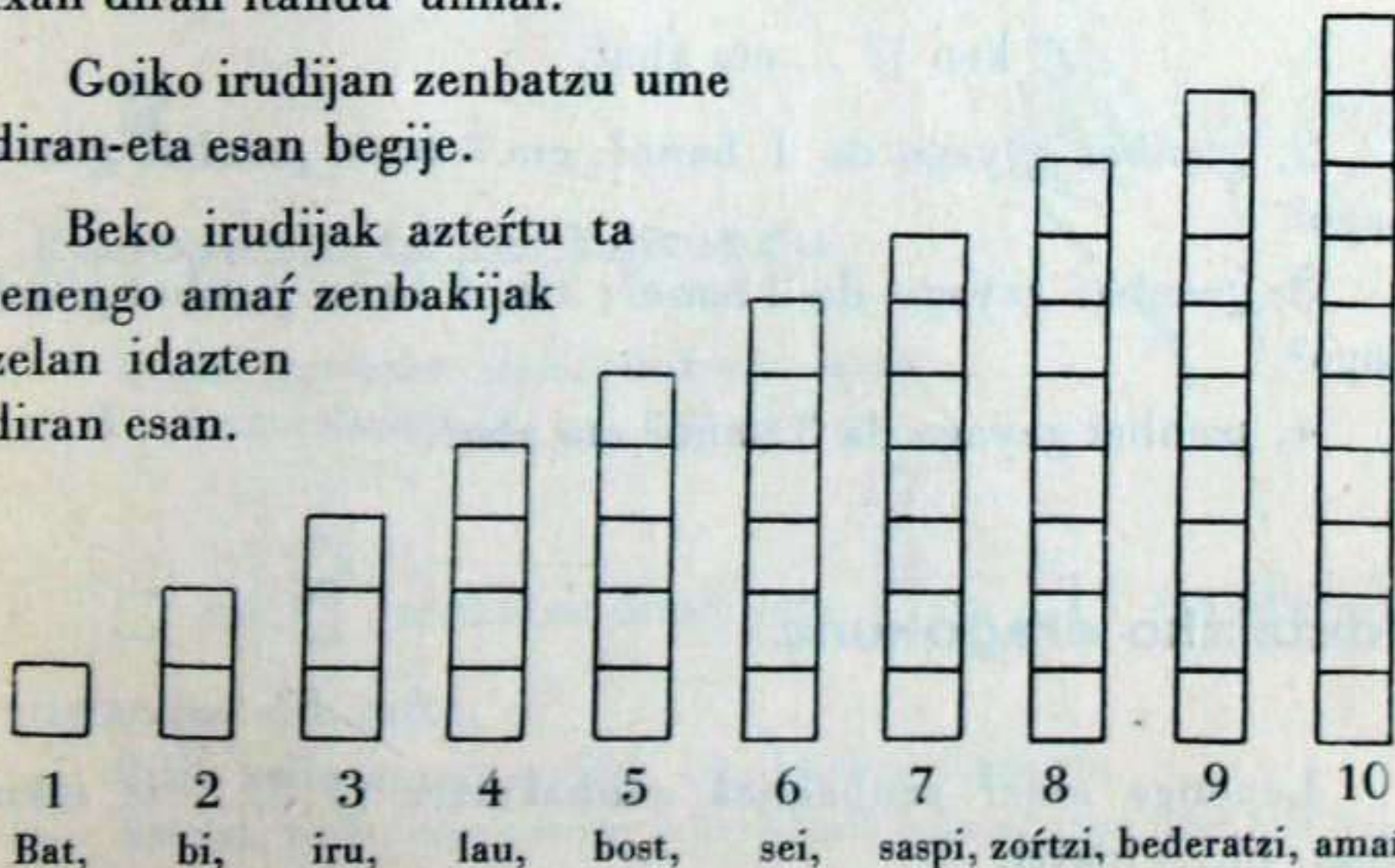
Ikastolean zenbatzu ate, leyo ta abar diran itandu.

Agiriko beste gauzeak, be, zenbatu begijez umiak.

Maya txaka-txaka jo, ta zenbatzu txakada ixan diran itandu umiai.

Goiko irudijan zenbatzu ume diran-eta esan begije.

Beko irudijak aztertu ta lenengo amar zenbakijak zelan idazten diran esan.

Itxezko eragokunak

Begira lengo lauki-piluak.

Eskeáldian lenen lauki bat bakaía agiri da. Bigaíen piluan, baíz, lauki bi dira, edo eskeáldian baío bat geyago.

Orezkero, bat eta bat ¿zenbatzu dira? ...

¿2 ta 1? ...

¿3 ta 1? ...

¿4 ta 1? ... eta abái.

Eta amaí lauki diran pilotik bat kenduzkero, ¿zenbatzu ixango litxakez? Bederatzi, ¿ezta?

Orezkero, 10 ken 1, ¿zenbatzu dira? ...

¿9 ken 1? ...

¿8 ken 1? ...

¿7 ken 1? ... eta abái.

2, ¿zenbat geyago da 1 baío?; eta 3 baío ¿zenbat gitxi-jago?

3, ¿zenbat geyago da 2 baío?; eta 4 baío ¿zenbat gitxi-jago?

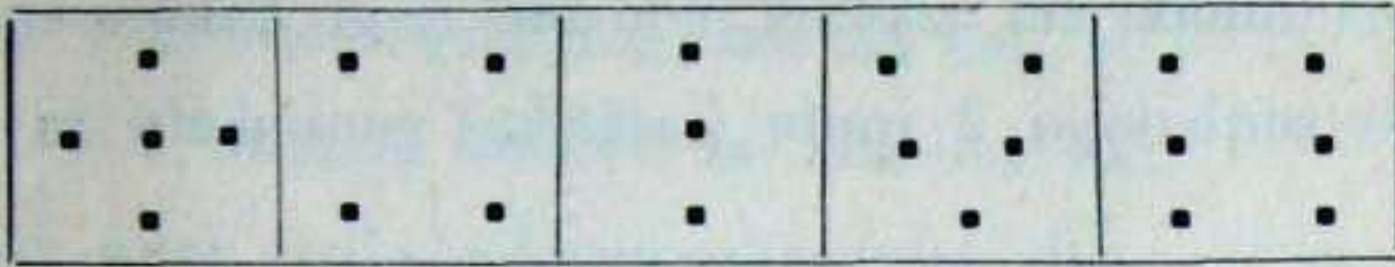
4, ¿zenbat geyago da 3 baío? eta abái.

Idatzizko eragokuna

Lenengo amaí zenbakijak zenbakatzez (1, 2...) ta izkiz (bat, bi...) idatzi.

Aindo edo kopurubak zenbatu

Ingoń (ingi-gogof) batzutan uranguon antzeko irudijak eratu.

Lauki bakotxan zenbatzu kulatz diran esan bialko dabe umiak.

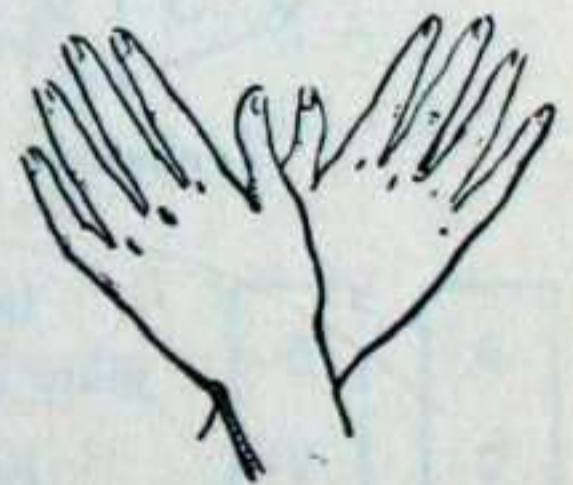
Oretarako, erantzun bial-daun umiari laukija erakutsi egingo yaka, erakustaldija luzatzeka, baña, erantzuna begirakune laburaz ostian emon bial-da-ta.

Idatzizko eragokuna

Kulatzakaz ala leotxubakaz, irutik amaerako aindodun irudijak eratu, ta bakotxaren azpijan bere zenbaki-itxa idatzi.

2

Zenbaketu ta zenbakendu

Umiai ingońezko laukitxubak-edo erakutsirik, onetara itandu:

□ eta □ ¿zenbatzu dira?; ¿eta □ ta □ ? eta abar, be-

deratzira eldurarte.

Bitik asita amaeragiño, be, bardin itaundu.

Itaunak, bariiz, ume gustijai batera-barik banan-banan egin bial yakez.

Umiak biñik bira zenbakeñuten ba-dakije, amañetik eta be-deratziñik asiña biñik bira zenbakenduten irakatsiko yake.

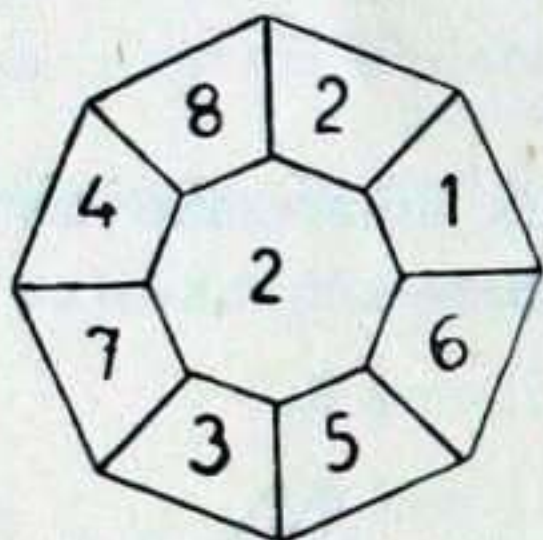
Geruago, bañiz, eragokunok irudirik begiratzeka egin biañ-ko dabez umiak; eta azkenik, edozein iñtaun bakañi erantzun.

Beste zenbakijai 2 iradu (lasteñka) zenbakeñu ta zenba-kendu.

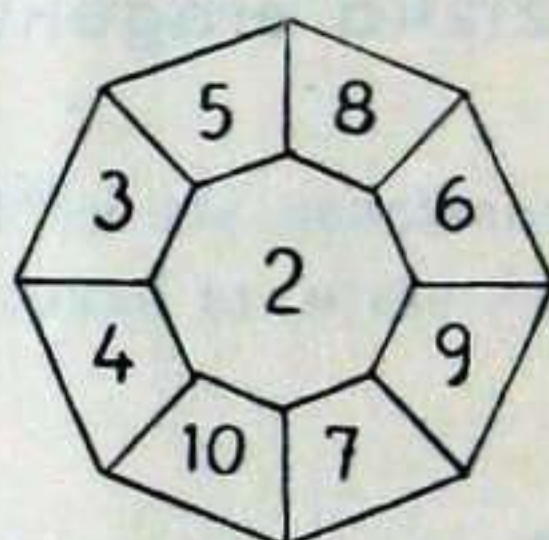
Oñetarako, beko obo oñeik ezkiñan-edo, ume orok ikusteko eraz, mañez-tu leikez.

Irakasliak inguruko zenbakijak banan-banan erakutsiko dautsez umiai, ta erantzun biañ-daunak erdiko zenbakija geñu ala kendu egingo dautsa erakutsiñakuari.

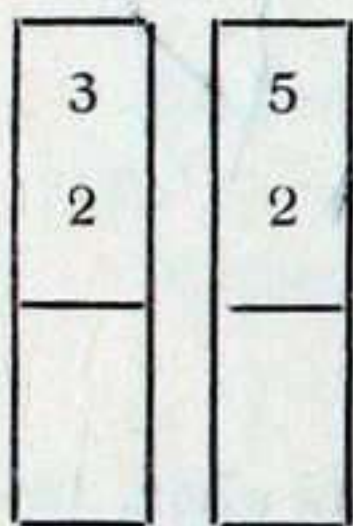
Iradu erantzun biañ-da, zenbat egiñen daben baño besterik erantzuteka.

Zenbakeñu

Zenbakendu

Ingoñtxubetan albokuon antzeko irudijak mañeztu le-gikez irakasliak.

Eta umiari, zenbakeñu ala zenbakendu egin biañ-dauzan esanda, ingoñeko zenbakijak unetxu baten erakutsiko dautsaz.

Zenbat egiñen daben erantzungo dau umiak, eta iradu erantzun, be.

Irudijok ezkiñan, be, mañeztu leikez, umiak ikusiña beriala erantzun dagijentzat.

Geruago, 3, 4, ta abañ, zenbakijetarako ingoñakaz bañdin eragon.

Itxezko eragokunak

$1 + 1 = 2$, onetara irakuñi: bat eta bat, bi.

$2 - 1 = 1$, onetara irakuñi: bi, ken bat, bat.

+ ikuñ onek zenbakeiketea adirazoten dau: *eta (ta)* esan oi-da.

- ikuñ onek zenbakenketea adirazoten dau: *ken* esan oi-da.

= ikuñ onek bañdindasuna adirazoten dau: geyenetan ezta esaten.

Uñengo aindo edo kopurubok irakuñi, ta zenbat egiñen daben esan:

1. ^a	$2 + 2 =$	$3 + 2 =$	$5 + 2 =$	$6 + 2 =$
	$4 + 2 =$	$7 + 2 =$	$8 + 2 =$	$2 + 4 =$
2. ^a	$3 - 2 =$	$5 - 2 =$	$6 - 1 =$	$4 - 2 =$
	$7 - 1 =$	$9 - 2 =$	$6 - 2 =$	$10 - 1 =$
3. ^a	$7 + 2 =$	$7 - 2 =$	$3 - 2 =$	$3 + 2 =$
	$8 + 2 =$	$8 - 2 =$	$6 - 1 =$	$10 - 2 =$

Idatzizko eragokunak

Itxezko eragokunak 1.ª, 2.ª, ta 3.ª, itxez ondo esanez-kero, idatziz egin.

Asmakixunak

1.ª Kepatxu'k bere arkatz 2 ekañi dauz ikastolara, ta beste 2 etxian itxi. ¿Zenbatzu arkatz dauz beriak?

2ª Mirentxu'k 3 ipuin-idazti polit leukazan, eta beste 2 emon dautsaez ganera. ¿Zenbatuz daukaz, ba, orain?

3ª Andoni'k 9 leókada idatzi bía'rdauz ingu'raztijan; idatzi, baña, 7 baño eztauz egin oindiño. ¿Zenbatzu dauz idazteko?

4ª Iñaki ikastolara eto'rtan dala 5 ilabete dira, ta 7 Joseba eto'rtan dala. ¿Zein ikastolaratu zan lenago? ¿Zenbatzu ilabete lenago ikastolaratu zan?

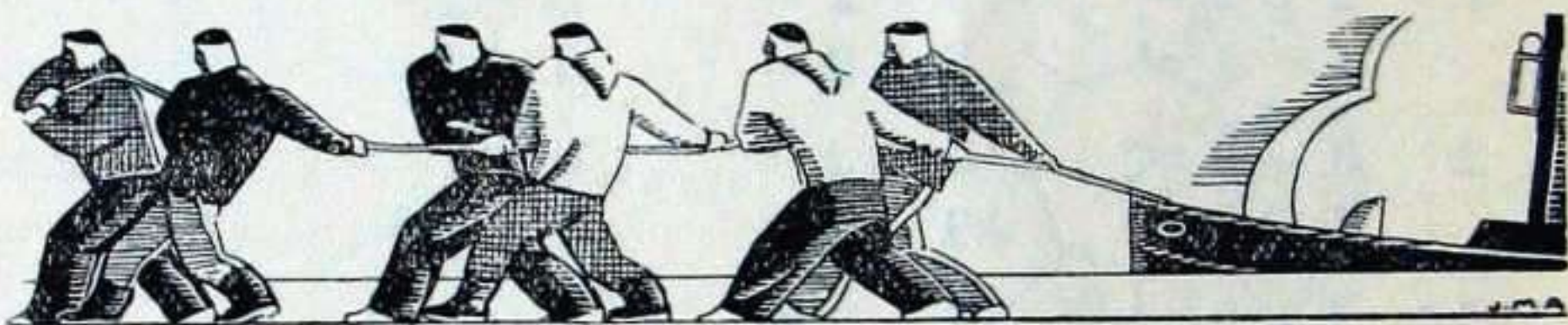
5^a ¿Zenbatzu oski dira 3 oski-biko?

Oski-bikua oski bik egiñen dabe.

Abi bateko txorikumien añameak txori-*bikua* osotuten dabe.

Bustañi bati bei-*bikua* lotuten yaka.

6^a ¿Zenbatzu txori dira 4 txori-biko?

7ª Idantzezkiñan ¿zenbatzu gixon-biko agiri dira? ¿Eta zenbatzu añantzale?

8ª Gixon-biko bat geyago imiñizkero, ¿zenbatzu añantzale ixango litxakez?

9^a ¿Zenbatzu añantzale bía'rdira bost gixon-bikorako?

10ª Bost ukoin-biko leukadazan, eta euretari biko-bi apu'rtu yataz. ¿Zenbatzu ukoin daukadaz orain?

Umiak asmakixunok buruz asmau, ta itxez erantzun bía'rdabe.

Ganera, idazketa-eragokunetarako, be, erabili gura ixanez-

kero, umiak erantzun osuak idatzi begijez, onetara: Kepatxu'k lau arkatz dauz beriak.

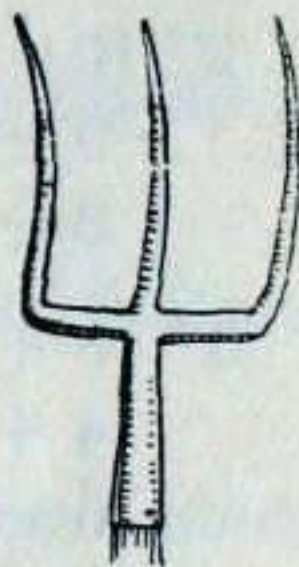
Zenbakijak izkiz idatziko dabez.

3

$1 + 1 + 1$

$2 + 1$

Laukitxubakaz, 3 osotuteko era bijok erakutsi umiai.

Gero, itxezko eragokun oni ekin:

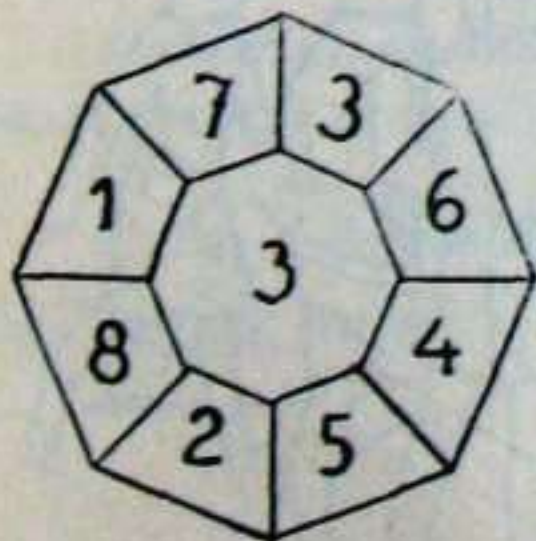
¿Zenbatzu dira $\square + \begin{matrix} \square \\ \square \\ \square \end{matrix}$? Eta ¿ $\begin{matrix} \square \\ \square \\ \square \\ \square \end{matrix} + \begin{matrix} \square \\ \square \end{matrix}$? Saspī ta iru, be, baádin.

Olantxe ekin biñik zoítzira ta irutik bederatzira, be.

Umiak irunaka zenbakeñuten ikasi ba-dabe, irunaka zenbakentzen eragongo dira, amañetik, bederatzitñik, eta zoítzitiñik asiñta.

Azkenez, eragokunok lauki-barik egin biañko dabez; bañta eurotzazko itaun bakañai erantzun, be.

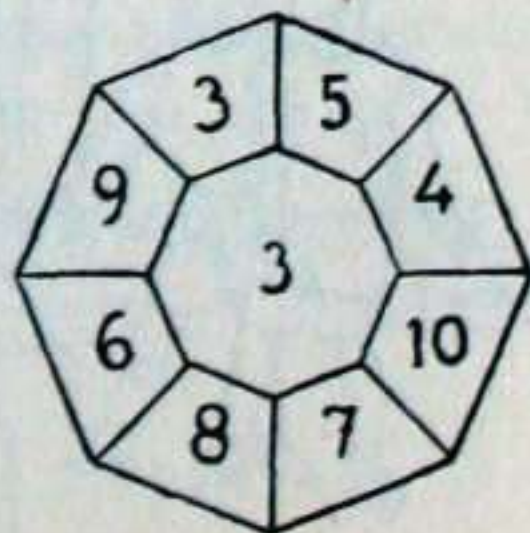
Itxezko eragokunak

Zenbakeñu

Lenago 2 egin dan letz, orain 3 lasteñka zenbakeñtu ta zenbakendu.

Zenbakijak naiz eskumarantz naiz eskererantz itaundu leikez.

Zenbakendu

Zenbakijok irakuñi, ta zenbat egiten daben esan:

1^a $1 + 3 =$ $4 + 3 =$ $7 + 3 =$

$2 + 3 =$ $5 + 3 =$ $3 + 5 =$

$3 + 3 =$ $6 + 3 =$ $3 + 6 =$

2^a $10 - 3 =$ $7 - 3 =$ $4 - 3 =$

$9 - 3 =$ $6 - 3 =$ $3 - 3 =$

$8 - 3 =$ $5 - 3 =$ $7 - 3 =$

3^a $3 + 7 =$ $10 - 3 =$ $3 + 3 =$

$4 + 3 =$ $3 + 6 =$ $7 - 3 =$

$6 - 3 =$ $8 - 3 =$ $5 + 3 =$

Idatzizko eragokunak

Itxezkuak, 1^a, 2^a ta 3^a, itxez ondo esanda gero.

1ª Gozoki-saltzaliak lentxubago 8 gozoki leukazan; orain, bañiz, 5 baño eztaukaz. ¿Zenbatzu saldu dauz airezkeru?

2ª Umiok gozoki bana erosi gura - dautsae. Oretarako, ¿zenbatzu gozoki geyago euki biariko leukez?

3ª Umiak 3 gitxijago ixatekotan, ¿bana erosteko beste gozoki bai-ete-dira?

4ª Gozoki-eske dagozan umiokana beste ume 2 ba'letorkez, ¿zenbatzu ixango litxakez ume gustijak?

5ª Etornetxu'ren nebeak 3 dira, ta aizteak 4. ¿Zenbatzu neba-aizta dauz Etornetxu'k?

6ª Eduñe jayo zala 6 ilabete dira; Igo, bere abidia (lengusuba), bariz, 3 ilabete lenago jayo zan.

Igo jayo zala ¿zenbatzu ilabete dira, ba?

7ª Igaz 8 madari ekañi leuzan madarikonduak; aurten 5 baño eztauz ekañi. ¿Aurten igaz baño zenbatzu gitxijago?

8ª Beste madarikonduak 9 madari eder leuzan, bai?, ta eurretarik 3 ekatxak luferatu egin leutsazan. ¿Zenbatzu lotu yakazan?

9^a Gurasuak, neure urteguna zala-ta, 10 ipuin-idazti bezuza-egin leustezan. Eurretarik 3 adizkide bati ta 2 beste adizkidiari emon dautsedaz. ¿Zenbatzu idazti daukadaz orain?

10^a Leyo bateko 6 leyařretarik 3 apurtu egin dira. ¿Zenbatzu dagoz osorik?

Asmakixun onetarik batzuk idatziz, be, imiñi leikiez umiak, erantzun osuak eratu ta zenbakijak izkiz idatzirik.

Uařa. Asmakixunak, bařa bestelako eragokun geyenak, be, umiak eurak irakuñi biar-dabez.

4

$1 + 1 + 1 + 1$

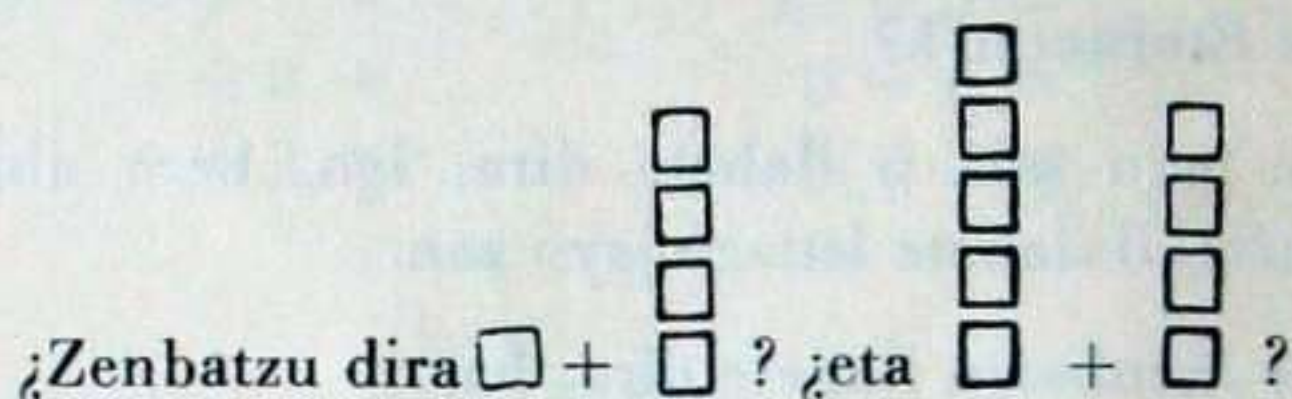
$2 + 1 + 1$

$3 + 1$

$2 + 2$

Laukitxubakaz, 4 osotuteko ereak erakutsi umiai.

Itxezko eragokunoi ekin:

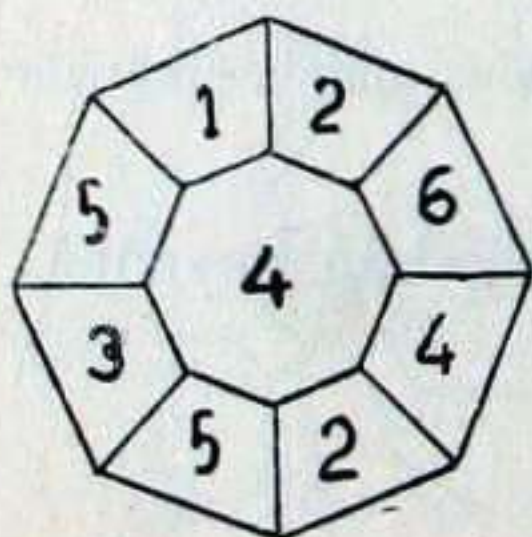

Bárdin ekin 2, 3 ta 4 zenbakijetatik asíta, be, amaáretik auéerago egíteka, baña.

Umiak launaka gorantz egíten ikasi ba-dabe, berantz egin beikie, 10, 9, 8 ta 7 zenbakijetatik asíta.

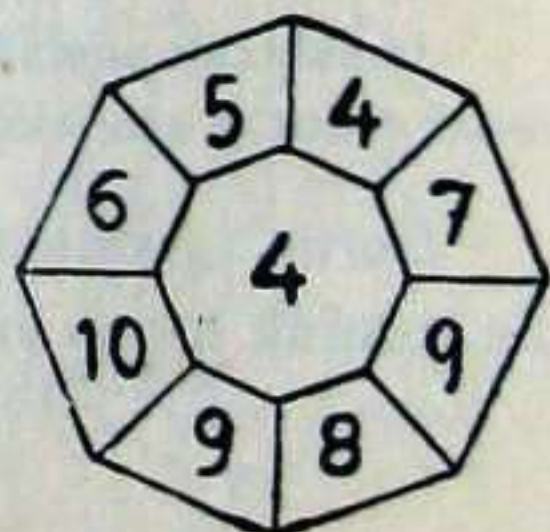
Gero eragokunok lauki-barik egin begikiez; baáta ítaun ba-kaíai erantzun, be.

Itxezko eragokunak

Zenbakeñu

4 lasteíka zenbakeñu ta zenbakendu, 3 egin dan letz.

Zenbakendu

Zenbakijok irakuñi, ta zenbat egiten daben esan.

1^a $1 + 4 =$ $2 + 4 =$ $3 + 4 =$
          $4 + 4 =$ $5 + 4 =$ $6 + 4 =$
          $4 + 5 =$ $4 + 2 =$ $4 + 1 =$

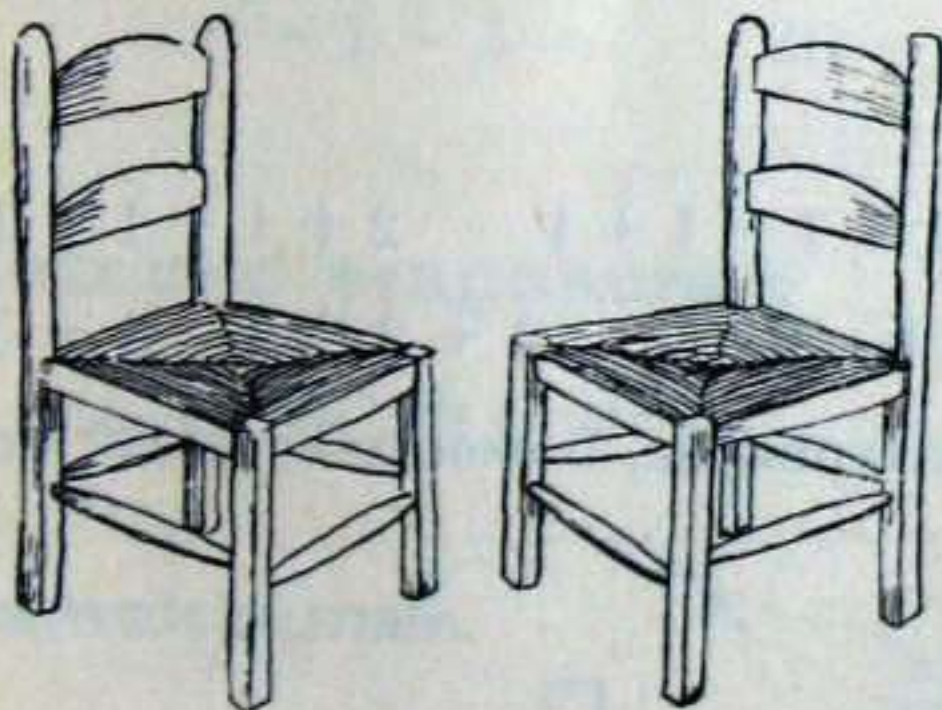
2^a $10 - 4 =$ $7 - 4 =$ $5 - 4 =$ $9 - 4 =$
          $8 - 4 =$ $6 - 4 =$ $6 - 4 - 1 =$ $10 - 4 - 4 =$

3^a $6 + 4 =$ $3 + 4 + 2 =$ $7 - 4 - 2 =$ $9 - 2 - 4 =$
          $4 + 4 + 2 =$ $3 + 4 - 3 =$ $8 - 2 - 4 =$

Idatzizko eragokunak

Itxezkuak, 1^a, 2^a ta 3^a, itxez ondo esanda gero.

Asmakixunak

1^a   Arki batek zenbatzu oin dauz? ¿Eta arki bik?

2^a   Atea goxeko laur-etan jagi da; ni zoñtzir-etan. ¿Zenbatzu gabeuki (ordu) lenago jagi da atea ni baño?

3^a   Irakastola bakotxak 4 orma dauz. Irakastola bitako ormaetan antzezki bana eskegitako, zenbatzu antzezki biarño leukeguz?

4^a   10 arautza leuguzan etxian. Bazkaritan 4 jan doguz ta aparitan beste 3. ¿Zenbatzu arautza dira bijaramonerako?

5^a   8 gabeuki edo orduko bidia egin biar-daun bultzija ointxe 3 gabeukibete urten da Bilbao'tik ¿Zenbatzu ordutan ibili biarño da oindiño?

6ª Igo'k 9 urte dauz, ta Igone afebatxubak 5. ¿Zeñek urte geyago? eta ¿zenbatzu geyago?

7ª Bazkaritarako sagraak bial-zirala-ta, sagastira jun dira lkei ta Jaso anayak sagraetan. Jaso'k 4 sagra artu ta laurak etxeratu dauz. lkei'ak, bariiz, 5 artu dauz ta euretariko 1 bidian jan. Bazkaritarako ¿zenbatzu sagra etxeratu dabez anai ¿bijk?

8ª Auzoko Soñe andereak 10 seme-alaba leuzan. Igaz, baña, seme 2 il yakazan, eta aurten alaba 2. Orain ¿zenbatzu seme-alaba dauz?

9ª Etsizamu Laurentzi'ren urteguna da. ¿Zenbatzu lo eginda ixango da Laurentzi'ren urteguna?

Asmakixunok idatziz, be, imiñi leiz, erantzun osuak egiñik.

5

1 + 1 + 1 + 1 + 1   2 + 1 + 1 + 1
3 + 1 + 1   4 + 1   2 + 2 + 1   2 + 3

Laukitxubakaz, 5 osotuteko ereak erakutsi.

Itxezko eragokunoi ekin:

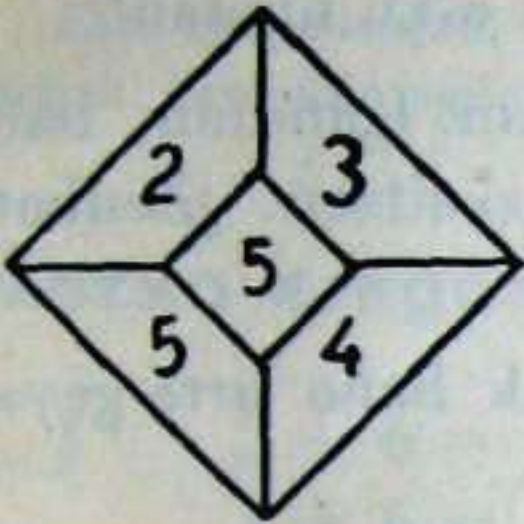
¿Zenbatzu dira □ + □ ?

Bardin itaundu 2 ta 5, 3 ta 5, 4 ta 5, 5 eta 5.

Bata, 10 ken 5, 9 ken 5, 8 ken 5, eta abai, be.

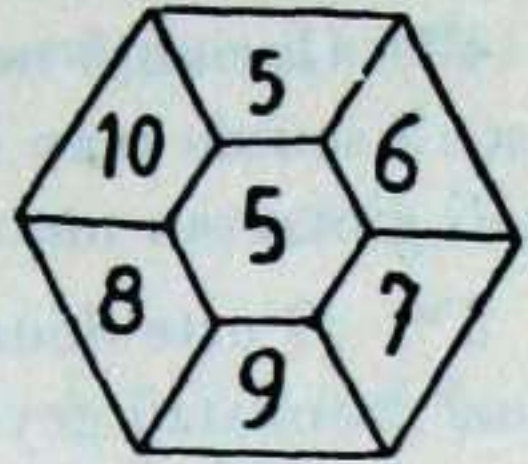
Berorixek lauki-barik.

Itxezko eragokunak

Zenbakeñu

5 lasterka zenbakeñu ta zenbakendu, 4 egin dan letz.

Zenbakendu

Zenbakijok irakuñi, ta zenbat egiñen daben esan:

$$1^a \quad 1 + 5 = \quad 3 + 5 = \quad 2 + 5 = \quad 4 + 5 = \quad 5 + 5 =$$

$$5 + 4 = \quad 5 + 2 = \quad 5 + 3 = \quad 5 + 1 =$$

$$2^a \quad 10 - 5 = \quad 8 - 5 = \quad 6 - 5 = \quad 5 - 5 =$$

$$9 - 5 = \quad 7 - 5 = \quad 8 - 1 - 5 = \quad 9 - 3 - 5 =$$

$$3^a \quad 3 + 5 = \quad 5 + 4 = \quad 7 - 5 = \quad 2 + 3 - 5 =$$

$$6 - 1 - 5 = \quad 10 - 5 - 4 = \quad 2 + 3 + 5 =$$

Idatzizko eragokunak

Itxezko 1^a, 2^a ta 3^a

Asmakixunak

1^a Ointsu aitz oñetan 9 itxasuso legozan.

¿Zenbatzuk alde-egin dabe?

2^a Oñkuokana beste 3 itxasuso ta artatxori 2 ba'letoñkez, ¿zenbatzuk txori ixango litxakez?

3^a Kepa euzko-langiliari olako lankayak eskeřeko 3 atzamař moztu dautsaz. Kepa gaxuak ¿zenbatzu atzamař dauz orain esku ořetan? eta gustiřara ¿zenbatzu esku bijetan?

4^a Gurian 5 notin jezařten gara mařan. Igandian, bařiz, beste 3 senide ixan leuguzan geurekin bazkaltzen. ¿Zenbatzu jezaři gintzazan mařan?

5^a ¿9 urte dauzan umiak 4 dauzanak bařo urte geyago dauz? ¿zenbatzu geyago?

6^a Jolastuten 5 ume gara. Beste 2 bařletofkikeguz, ¿zenbatzu ixango gintzakez?

7^a Lenengoz ikastetxeratu nintzanian 5 urtekua nintzan. Orain, bařiz, 8 urte dodaz. ¿Zenbatzu urte dira ikastetxeratu nintzala?

8^a Inaki ikastaroko bederatzi ilabetetan etoři da ikastetxera. Joseba, bere laguna, bařiz, lenengo 5 ilabetietan bařo etzan etoři, ařezkero gexorik egon dalako. ¿Zenbatzu ilabetetan ezta ikastetxeratu?

9^a Arana etxian oneik bixi ziran: ařitea, ařa-ameak, 4 seme ta alaba 1. Gustiřara ¿zenbatzu notin?

Asmakixunok idatziz, be, imiři leikez.

6, 7, 8, 9, 10

Laukijakaz, 6, 7, 8, 9 ta 10 zenbakijak osotuteko ereak erakutsi:

6, edo $1 + 1 + 1 + 1 + 1 + 1$, edo $2 + 4$, eta abař.

7, edo $1 + 1 + 1 + 1 + 1 + 1 + 1$, edo $2 + 5$, eta abař.

Eraok umiak eurak asmau begijez.

Geyen asmau legikezanarentzat sarija imindia, umiak leyatuteko bide ona litxake.

Umiak igarı eztabezan ereak irakasliak irakatsi begiskiez.

Gero, 6, 7, 8 ta 9 eurok baño zenbaki andijaguai zenbaketzen ekin.

Esan dan gustijau, ganera, irudirik begiratzeka, be, egin bialko dabe ikasliak. Eta ondo egiten jakin-arte etxakez urengo eragokunak iminiko.

Itxezko eragokunak

$$\begin{array}{l} 1^a \quad 2 + 6 = \quad 2 + 7 = \quad 3 + 6 = \quad 1 + 9 = \quad 4 + 6 = \\ \quad \quad 1 + 6 = \quad 2 + 8 = \quad 1 + 7 = \quad 6 + 4 = \\ 2^a \quad 10 - 3 = \quad 10 - 7 = \quad 9 - 3 = \quad 9 - 6 = \quad 8 - 4 = \\ \quad \quad 8 - 3 = \quad 6 - 6 = \quad 7 - 6 = \quad 10 - 6 = \\ 3^a \quad 6 + 4 = \quad 9 - 6 = \quad 8 - 2 = \quad 3 + 6 = \quad 6 - 4 = \\ \quad \quad 8 - 5 = \quad 8 + 2 = \quad 6 + 3 = \quad 3 + 7 = \end{array}$$

Kulatzari zein zenbaki dagokijon esan, eta beinguan esan, be, onetara: 2, edo 1 eta . . . , ta abar.

$$\begin{array}{l} 4^a \quad 2 = 1 + . \quad 3 = 2 + . \quad 4 = 3 + . \quad 6 = 4 + . \quad 9 = 7 + . \quad 7 = 2 + . \\ 5^a \quad 9 = 5 + . \quad 8 = 2 + . \quad 5 = 1 + . \quad 10 = 4 + . \quad 10 = 7 + . \quad 6 = 3 + . \end{array}$$

Zenbakenduz, be, onetara: 5, edo 3 ken. . . , ta abar:

$$\begin{array}{l} 6^a \quad 5 = 3 - . \quad 3 = 9 - . \quad 4 = 10 - . \quad 1 = 5 - . \quad 2 = 8 - . \quad 6 = 8 - . \\ 7^a \quad 5 = 9 - . \quad 4 = 9 - . \quad 3 = 6 - . \quad 6 = 10 - . \quad 7 = 9 - . \quad 2 = 7 - . \end{array}$$

Idatzizko eragokunak

Itxezkuak eurak.

Itxezko eragokunak

$$\begin{array}{l} 1^a \quad a) \quad 1 + 2 + 2 = \quad 2 + 4 + 1 = \quad 5 + 3 + 2 = \quad 3 + 4 + 2 = \quad 2 + 3 + 5 = \quad 1 + 2 + 7 = \\ \quad \quad g) \quad 3 + 3 + 4 = \quad 2 + 5 + 2 = \quad 4 + 3 + 2 = \quad 2 + 1 + 6 = \quad 3 + 4 + 1 = \quad 2 + 3 + 4 = \\ 2^a \quad a) \quad 4 - 1 - 2 = \quad 8 - 4 - 2 = \quad 7 - 2 - 2 = \quad 6 - 3 - 1 = \quad 9 - 5 - 3 = \quad 10 - 5 - 4 = \\ \quad \quad g) \quad 9 - 2 - 5 = \quad 6 - 1 - 3 = \quad 7 - 3 - 1 = \quad 8 - 2 - 3 = \quad 9 - 3 - 6 = \quad 8 - 3 - 1 = \\ 3^a \quad a) \quad 6 + 2 - 4 = \quad 5 + 5 - 7 = \quad 3 + 4 - 5 = \quad 9 - 5 + 6 = \quad 10 - 8 + 7 = \quad 2 + 3 + 5 = \\ \quad \quad g) \quad 2 + 5 + 3 = \quad 10 - 4 + 3 = \quad 5 + 3 + 2 = \quad 9 + 1 - 8 = \quad 6 + 3 - 7 = \quad 3 + 3 = 4 = \end{array}$$

Utsak bete:

4 ^{na}	5	3	7	8	2	10	4	8	9	3	8	1	2
	+	+	+	+	+	-	+	-	-	+	-	+	+
	<hr style="border: 0.5px solid black;"/>												
	10	8	5	9	9	4	8	4	5	9	5	9	7

Zenbakeñuzkero 7 egingo daben zenbaki bi esan; 10 egingo daben beste bi, ta abar.

Zenbakeñuta, 6, 5, 10, 9, 8 egingo daben iruna zenbaki esan.

2 zenbakijari getuta, 6, 7, 8, ta abar, egingo daben beste zenbaki biña atatu.

Idatzizko eragokunak

Itxezkuak eurak.

Umiak, ganera, onetarikoko eragokun batzuk asmauko dabez:

$$3+2+4= \quad 6-4+5= \text{ ta abar.} \quad 2+5-4+6= \text{ ta abar.}$$

Batetik amañerako zenbakeñegija

Zenbakeñegijau ondo ikasi-arñte beñesango dabe umiak; abestu, bañiz, eztabe egin biañ, abestubaz umiak adigatu egiten dira-ta.

$2 = 1 + 1$	$=$ leñotxu bikijok <i>edo</i> irakuñi: bi,
$3 = 1 + 2 = 2 + 1$	<i>edo</i> bat eta bat; iru, <i>edo</i> bat eta bi,
$4 = 1 + 3 = 2 + 2 = 3 + 1$	<i>edo</i> bi ta bat...
$5 = 1 + 4 = 2 + 3 = 3 + 2 = 4 + 1$	
$6 = 1 + 5 = 2 + 4 = 3 + 3 = 4 + 2 = 5 + 1$	
$7 = 1 + 6 = 2 + 5 = 3 + 4 = 4 + 3 = 5 + 2 = 6 + 1$	
$8 = 1 + 7 = 2 + 6 = 3 + 5 = 4 + 4 = 5 + 3 = 6 + 2 = 7 + 1$	
$9 = 1 + 8 = 2 + 7 = 3 + 6 = 4 + 5 = 5 + 4 = 6 + 3 = 7 + 2 = 8 + 1$	
$10 = 1 + 9 = 2 + 8 = 3 + 7 = 4 + 6 = 5 + 5 = 6 + 4 = 7 + 3 = 8 + 2 = 9 + 1$	

Batetik amarerako zenbakendegija

10	10	10	10	10	10	10	10	10
<u>- 1</u>	<u>- 2</u>	<u>- 3</u>	<u>- 4</u>	<u>- 5</u>	<u>- 6</u>	<u>- 7</u>	<u>- 8</u>	<u>- 9</u>
.	.	.	.	.	.	.	.	.
9	9	9	9	9	9	9	9	9
<u>- 1</u>	<u>- 2</u>	<u>- 3</u>	<u>- 4</u>	<u>- 5</u>	<u>- 6</u>	<u>- 7</u>	<u>- 8</u>	
.	.	.	.	.	.	.	.	.
8	8	8	8	8	8	8	8	
<u>- 1</u>	<u>- 2</u>	<u>- 3</u>	<u>- 4</u>	<u>- 5</u>	<u>- 6</u>	<u>- 7</u>		
.	.	.	.	.	.	.	.	.
7	7	7	7	7	7	7		
<u>- 1</u>	<u>- 2</u>	<u>- 3</u>	<u>- 4</u>	<u>- 5</u>	<u>- 6</u>			
.	.	.	.	.	.	.	.	.
6	6	6	6	6	6			
<u>- 1</u>	<u>- 2</u>	<u>- 3</u>	<u>- 4</u>	<u>- 5</u>				
.	.	.	.	.	.	.	.	.
5	5	5	5					
<u>- 1</u>	<u>- 2</u>	<u>- 3</u>	<u>- 4</u>					
.	.	.	.	.	.	.	.	.
4	4	4						
<u>- 1</u>	<u>- 2</u>	<u>- 3</u>						
.	.	.	.	.	.	.	.	.
3	3							
<u>- 1</u>	<u>- 2</u>							
.	.	.	.	.	.	.	.	.
2								
<u>- 1</u>								
.	.	.	.	.	.	.	.	.

Geyenetan goñik berantz zenbakendu oi-da-ta, umiak lengotik oñetara oñu beditez.

Zenbakendegijau beñikasketarako-ta erabili lei.

Asmakixunak

1ª Etxe-galuñan 9 uso legozan. Euretariko 6 egazka asi ta aldendu egin dira. ¿Zenbatzu lotu dira galuñan?

2ª Galuñan dagozanai 5 + 2 getuzkero, ¿zenbatzu legokez?

3ª Eta gero, gustijetatik seik alde-egiñezkero, ¿zenbatzu?

4ª Nire anayak gauñ 3 eskilaso erail dauz berumiltzez (perdigoiz) basuan; atzo baño 5 gitxijago. ¿Zenbatzu erail leuzan, ba, atzo?

5ª Beste egun baten zoñtziri su-egin, eta 3 baño eleuzan eratsi. ¿Zenbatzu eskilasok iges-egin leutsoen?

6ª Auzoko sendijan aña-ameak eta 5 seme-alaba dira. ¿Zenbatzu lagun gustitara?

7ª Nire osabearenian, bañiz, senañ-emastiak eta amamea ta 6 seme-alaba dira. ¿Zenbatzu notin geyago lengo asmakixuneko sendijan baño?

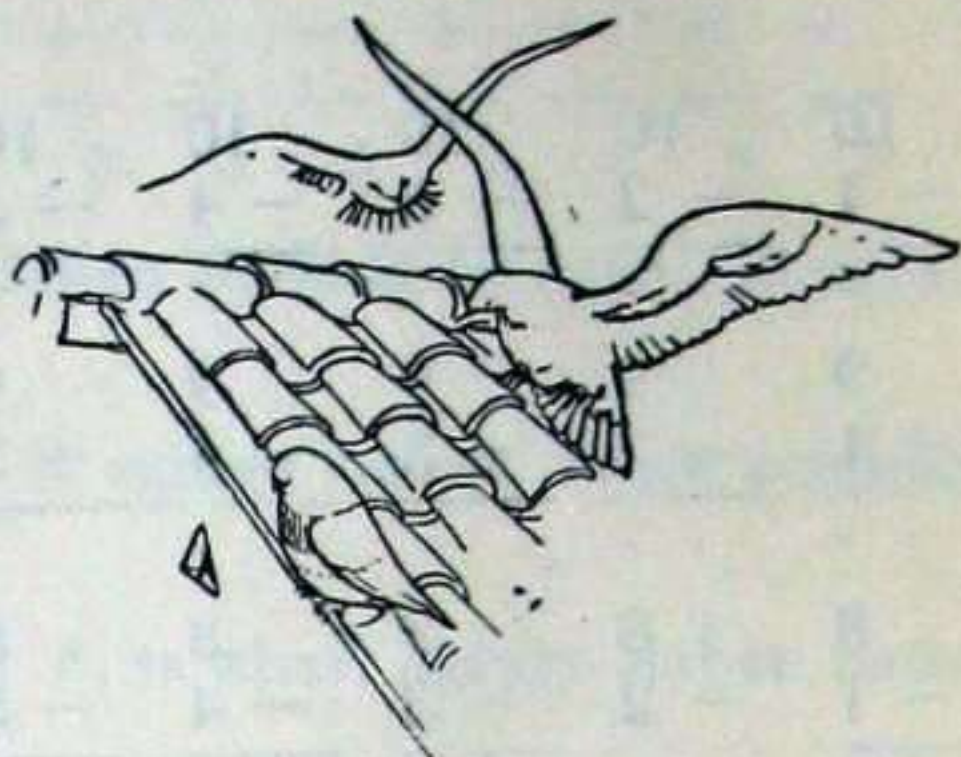
8ª Arkakaratz (lañosa) baten 5 bigi edo lora dira, bestian 3, ta irugañenan 2. ¿Zenbatzu lora iruretan?

9ª Ikastetxeko idaztegirako Gaizka'k 3 idazti bezuza-egin dauz, Igo'k 4, eta Jaso'k 2. Irurak gustitara ¿zenbatzu idazti?

10ª Astebete ta 3 egun ¿zenbatzu egun dira? ¿Eta astebete baño 3 egun gitxijago?

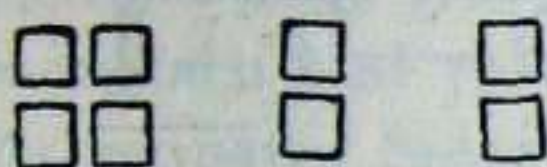
11ª Añeak 10 idantzezki polit emon leustazan. Euretarik 5 bezuza-egin dodaz. Gero, bañiz, amek beste 3 emon daustaz. ¿Zenbatzu idantzezki dodaz orain?

Asmakixunok idatziz, be, egin leikez, erantzun osuak eratuz, baña.

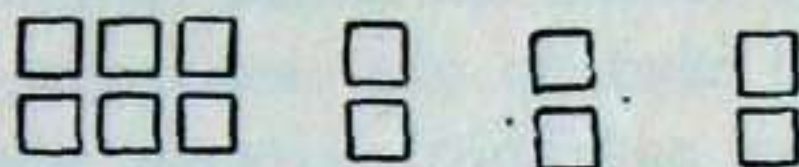

Zenbakoiztu

A

E

Eskeáldeko A irudijan ¿zenbatzu laukitxu dira? ¿zenbatzu bidaí dago 2? ¿biířitan?

Biířitan 2, onetara idatzi oi da: 2×2

$\times$ gurutziaía *tan* edo *bidaí* irakuířten da, ta *zenbatzutan* edo *zenbatzu bidaí* adirazoten dau.

Eskumaldeko E irudijan ¿biířitan ala irutan dago 2?

2 irutan (iru bidaí) esanik, ¿zenbat egířten da? $3 \times 2 = \dots$

Oířetara eragon bestiokaz, be: 4×2 , 5×2 , 2×3 , 3×3 .

$$\begin{array}{r} 2 \\ + 2 \\ \hline 4 \end{array}$$

zenbakeikun onetan ¿zenbatzutan aítzen da 2?
¿Biířitan?

Oířezkero, $2 + 2$ esan, edo 2×2 esan, baířdin da:
 $2 + 2 = 2 \times 2$

$$\begin{array}{r} 2 \\ + 2 \\ + 2 \\ \hline 6 \end{array}$$

zenbakeikun onetan ¿zenbatzutan esaten da 2?
¿Irutan?

¿Zelan esan lei labuářago? $2 + 2 + 2 = 3 \times 2$.

Olako eragokunak euřez erabili, umiak zenbakoizketea zenbakeiketa labuítuba baño eztala argi-ta-garbi duleířkientzat.

: kulatz bikotxaz iragañiko dogu zenbatentza edo zatitze au. Kulatzok, oingoiz, *zatiñu* esan, onetara: $2:1=2$ (2 *zatiñu* batekotan, bateko 2).

Zenbatentzia zenbaki bat bestiaz *zatiñu* edo *neuñtu* egiñia dala irakatsi bial yake umiai lenengotan, edo zenbaki batek bestia zenbatzu bial añtzen daun asmetia. Irudijakaz azaldu bial-da.

Itxezko eragokunak

1^a $3:1=$ $3:3=$ $4:2=$ $8:2=$ $5:1=$ $7:1=$ $6:3=$

2^a $9:3=$ $8:4=$ $6:2=$ $9:1=$ $10:1=$ $10:5=$ $10:2=$

Idatzizko eragokunak

Itxezkuak eurak, itxez ondo jakiñezkero.

Zenbatenketa ziatzeza

5 zenbakijak 2 zenbatzu bial añtzen dau?
 Biñitan eta geitxubago, ezta?

Geitxubago geratuten dan oñi *geikija* eretxi-
 ko dautsogu.

Idatzi, bañiz, onetara:

$$5 : 2 = 2, \text{ geikija } 1$$

7 zenbakijan zenbatzu biko dagoz?

$$7 : 2 = 3, \text{ geikija...}$$

Irudijak bide dirala, 3 ta 9 bikotan *zatiñu* beikez; 4, 5, 7, 8 ta 10, irukotan; 5, 6, 7, 9 ta 10, laukotan; 6, 7, 8 ta 9, bostekotan.

Itxezko eragokunak

1 ^a	7 : 2 =	5 : 2 =	8 : 2 =	9 : 2 =	10 : 4 =	9 : 4 =	10 : 3 =
2 ^a	4 : 3 =	5 : 3 =	5 : 4 =	8 : 3 =	7 : 4 =	7 : 5 =	10 : 6 =
3 ^a	8 : 7 =	7 : 3 =	7 : 6 =	9 : 7 =	10 : 7 =	8 : 5 =	8 : 6 =

(7 zatitu bikotan, ..., geikija, ... ta abar.)

Idatzizko eragokunak

Itxezkuak eurak, itxez ondo esanda gero, onetara idatzita:

$$7 : 2 = \dots, \text{geikija } \dots$$

Asmakixunak

1ª Egunian leño 2 idazten dodaz idazteko inguraztijan, arduraz ta ondo idatzi be. ¿Zenbatzu idazten dodaz 4 egunetan?

2ª Txabeñ ta bijok 3 bidañ jolastu gara alkarégaz, ta nik iruretan galdu, bakotxan 3 txakur txiki. ¿Zenbatzu txakur txiki irabazi daustaz Txabeñ'ak?

3ª Añiteak 4 idazti erosi dauz bezuza-egiteko. Idaztijok lauñleko biña ordaindu biar-ixan dauz. ¿Zenbatzu lauñleko kendu dautsoez?

4ª Etxian 4 lorontzi daukaguz. Euretariko iruk bigi edo lora biña dabez, ta batek bigi bat. ¿Zenbatzu bigi dira 4 lorontzietan?

5ª Añeak, anai bijak eta nik arautza biña jan doguz gauñ bazkaritan. Arautza bakotxa eñiala ixatekotan, ¿zenbatzu eñial ixan dira arautza gustijak?

6ª Etxeko 3 anai-arebaontzat 6 muxika baño estauskuz imiñi ameak. ¿Zenbana muxika ixan doguz?

7ª Etxian lokari-bako 4 oski-biko dagoz-ta, ¿zenbatzu lokari erosi biaño dauz ameak?

8^a 3 lobeai banatuteko 10 gozoki daukaz ixekuak. ¿Zenbatzu dagokijaz loba bakotxari? ¿Geikirik ixango ete-da?

9ª Gure etxeko jatokija oinka neuñtu dot, bai?, ta 8 oinkada ixan da zabal. Nire oinkada bik, bañiz, añearen oinkada bat egiñen dabe. ¿Añearen zenbatzu oinkada dauz, ba, gure jatokijak?

10ª Amañ ogcñlekotik 4 mutili biña emonezkero, ¿geikirik ixango ete-litxake?

Eragokunak idatziz, be, imiñi, erantzun osuak egiñik.

Zenbaki-zatikijak

Sagañ bat eskeñaldeko irudijan agiri danetz zatitu ba-dagigu, zati bi ixango doguz.

Zati bakotxa sagañ-erdiya da.

Erdiya onetara idatzi: $\frac{1}{2}$ edo $\frac{1}{2}$

Sagañ-erdi bi, batuta, ¿zenbatzu sagañ dira?

Gastai bat ¿zenbatzu gastai-erdiñan zatitu daikegu?

Gastai-erdi bijak ¿zenbatzu gastai dira?

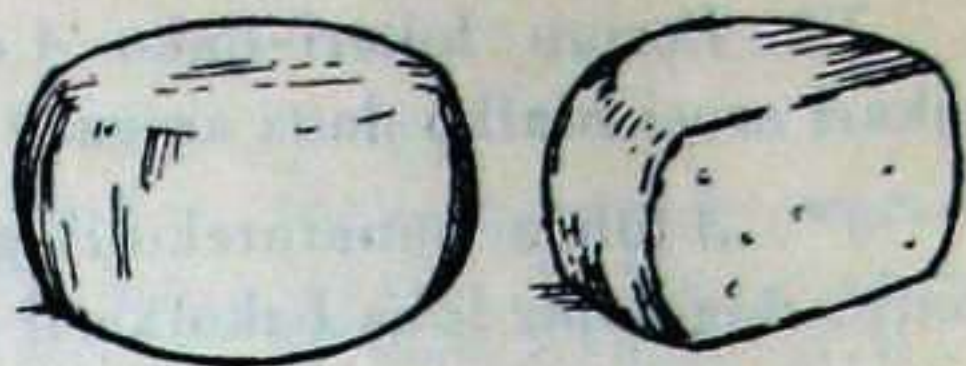
Olako beredin adibide añatu leikez irakasliak.

Oñezkero, $\frac{1}{2}$ ta $\frac{1}{2}$ erdi bi dira, ba.

Erdi 2, bañiz, onan idazten da: $\frac{2}{2}$ edo $\frac{2}{2}$

Erdi bijok oso bat egiñen dabe.

¿Zenbatzu gastai agiri dira goyan, eskumaldian? Bat eta erdi, ezta?

Bat eta erdi onetara idazten da: $1 \frac{1}{2}$ edo $1 \frac{1}{2}$.

Goikuoi beste gastai-erdi ja getuzkero, ¿zenbatzu gastai ixango litxakez?

Etxian 3 gastai leuzan ameak, eta aparitan gastai- $\frac{1}{2}$ bat jan leuguban. ¿Zenbatzu gastai jabon leuzan ameak bijaramonerako?

1	3
2	4

Alboko irudijon lauki-baú 4 laukitxu dira, ¿ezta?

Laukitxu bakoitza lauki-laurena dala esango dogu, ba.

Laurena onan idazten da: $\frac{1}{4}$ edo $\frac{1}{4}$

Lauki oñen erdi baten ¿zenbatzu laukitxu dira?

$\frac{1}{2}$ baten ¿zenbatzu lauren dira, ba?

Lauren 2 onan idazten da: $\frac{2}{4}$ edo $\frac{2}{4}$

¿Zenbatzu laukitxu edo lauren dira lauki- $\frac{1}{2}$ ta $\frac{1}{4}$?

3 lauren onan idatzi: $\frac{3}{4}$.

Lauki osuak ¿zenbatzu lauren dauz?

4 lauren onan idazten da: $\frac{4}{4}$ edo $\frac{4}{4}$.

4 laurenok oso 1 egiten dabe

Lauki osuari $\frac{1}{4}$ bat kentzen ba-dautsagu, ¿zenbatzu lauren ixango dira?

Eta, $\frac{2}{4}$ kentzen ba-dautsaguz?

Eskumaldeko irudi orek $\frac{1}{3}$ zenbatzu zati dauz?

Zati bakotxa irurena da.

Irurena onan idatzi: $\frac{1}{3}$ edo $\frac{1}{3}$.

A + E $\frac{1}{3}$ zenbatzu iruren dira?

Iruren 2 onan idatzi: $\frac{2}{3}$.

Irudi osuan $\frac{1}{3}$ zenbatzu iruren dira?

3 iruren onan idatzi: $\frac{3}{3}$. Iru iruren oso 1 dira.

$\frac{1}{2}$ Zeintzuk dira geyago: $\frac{1}{2}$ ala $\frac{1}{3}$? $\frac{1}{3}$ ala $\frac{1}{4}$?

A
E

Itxezko eragokunak

$$1^{\text{a}} \quad \frac{1}{2} + \frac{1}{2} = \quad \frac{1}{3} + \frac{1}{3} = \quad \frac{2}{4} + \frac{1}{4} = \quad \frac{2}{4} - \frac{1}{4} =$$

$$\frac{2}{3} - \frac{1}{3} = \quad 1 - \frac{1}{3} = \quad 2 - \frac{1}{4} = \quad \frac{1}{2} + \frac{1}{4} =$$

2^a 2, 4, 6, 8, 10 zenbakijen $\frac{1}{2}$.

3^a 3, 6, 9 zenbakijen $\frac{1}{3}$; eta 4 ta 8 zenbakijen $\frac{1}{4}$.

Idatzizko eragokunak

Itxezkuak eurak.

AINDO - ZATIĀK

(KOPURU-ZATIĀK)

Asmakixunak

1^a Guřdibilera duazan 6 notinētarik 3 zutunik jungo dira. ¿Seiretarik zenbatenak jungo dira zutunik? Erdijak-edo.

2^a Seiretarik erdijak lenengo malatan eta beste erdijak bigařenan jungo dira. ¿Zenbatzu notin lenenguan, eta zenbatzu bigařenan?

3^a Guřdibilak alde baten ¿zenbatzu leyo dauz? Eurotarik erdijak bařo eztagoz beratuta. ¿Zenbatzu dagoz edegi-barik?

4^a Eta alde bateko laurena bařo ezpa'lego edegita, ¿zenbatzu legokez itxirik?

5^a Bitxabal-ertzetan ¿zenbatzu zugatz agiri dira? ¿Zenbatena eskeřaldian? erdijak, bai?

6^a Guřdibiltzařnak gauřko ekiřaldija amařu bařo len, beste iru junetořte egin biař-dauz. Junetořte bakotxa gabeuki-1/2

(ordu-1/2) ixaten da. ¿Zenbatzu gabeuki-baŕu amaŕuko da, ba, guŕdibiltzañaren ekiñaldija?

7^a Kepa, etxera juteko, gabeuki-1/4 oñez ta gabeuki-3/4 (3 ordu-1/4) guŕdibilez ibili biaŕ-da. ¿Gabeukibete ala geyago biaŕ-dau etxeratzeko?

8^a Sabintxu goiz ta aŕatsalde etoŕten da ikastolara. Etoŕteko gabeukierdiko bidia dau. Eguneko junetoŕtietan ¿zenbatzu gabeukibete egiten dauz?

ZENBAKEREAK

Itxezko eragokuna

Amaŕetik emeretzira zenbatu, onetara: amaŕ ta bat, amaika; amaŕ ta bi, amabi. . . . amaŕ ta bederatzi, emeretzi. Amaŕ ta amaŕ, ¿zenbatzu dira? Ogei, ¿ezta? Emen, bañiz, ogei-barik *beŕamaŕ* esango dogu; ixan be, amaŕ ta amaŕ bi-amaŕ edo *beŕamaŕ* dira ta.

Zenbatu 9 geyago: *beŕamaŕ* ta bat, *beŕamaŕ* ta bi. . . . , *beŕamaŕ* ta bederatzi.

Beŕamaŕ ta amaŕ, *iramaŕ* dira. *Iramaŕ* ta bat, *iramaŕ* ta bi. . . .

Iramaŕ ta amaŕ, *laramaŕ* dira. *Laramaŕ* ta bat. . . .

Laramaŕ ta amaŕ, *bostamaŕ* dira. *Bostamaŕ* ta bat. . . .

Seiramaŕ. . . . , *saspomaŕ*. . . . , *zoŕtzamaŕ*. . . . ,
betzamaŕ. . . . , *eun*.

Lau, onetara be idatzi lei: III. Baña, izki berbera ainbeste bidañ ez imindiañen, izki biz idatzi oi da, edo IV. Lau, bosti bat kenduta danezkero, lau idazteko era ona da ori, idazkera onetan eskeñaldeko izkija eskumaldeko andijaguari beste ainbeste kentzeko iminden da-ta. Bañdin bederatzi, be, IX, amañi bat kenduta da.

XI	XII	XIII	XIV	XV
amaika	amabi	amairu	amalau	amabost

XIX	XX	XXIV	XXX
emeretzi	beñamañ	beñamañ ta lau	iramañ

XXXI	XXXIX
iramañ ta bat	laramañ bat kenduta.

L izkija bostamañ da, ta C izkija eun. Orezkero:

XL	L	LX	LXX	LXXX
laramañ	bostamañ	seiramañ	saspamañ	zoñtzamañ

XC	XCIX	C
betzamañ	betzamañ ta bederatzi	eun

Ikasliak ezkiñan askotariko zenkakijak idatziko dabez batetik bostamañeraño.

Idatzizko eragokunak

Eñomatañen zenbakeraz batetik bostamañerako zenbakijak idatzi.

Idatzizko eragokunok etxakez umiai imiñiko zenbakera au ondo jakin-añte.

Itxezko eragokunak

Eromataren zenbakerea Doipuru ta bakaldunak aitatuteko erabilten dogu; bata idaztijetan atzalburubak aitatuteko ta ilarijetan urtia imindeko, be.

XI Pi Doipuruba, XV Koldobika, VI Atzalburuba, III Atano.

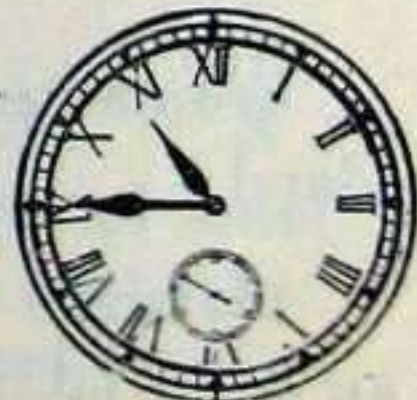
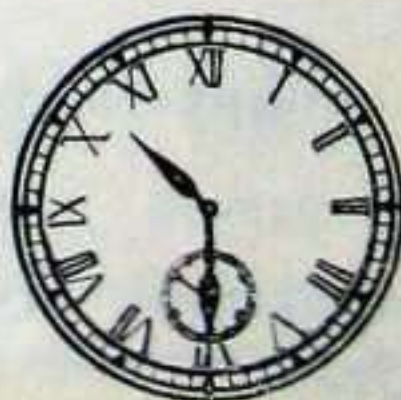
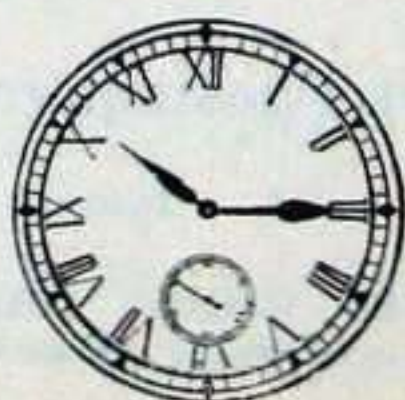
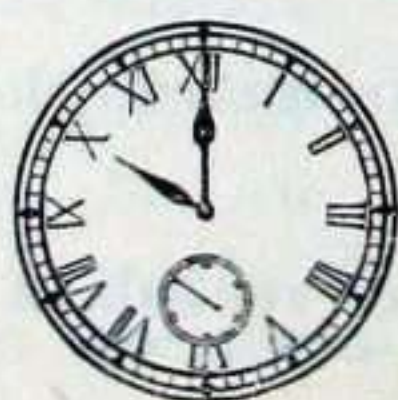
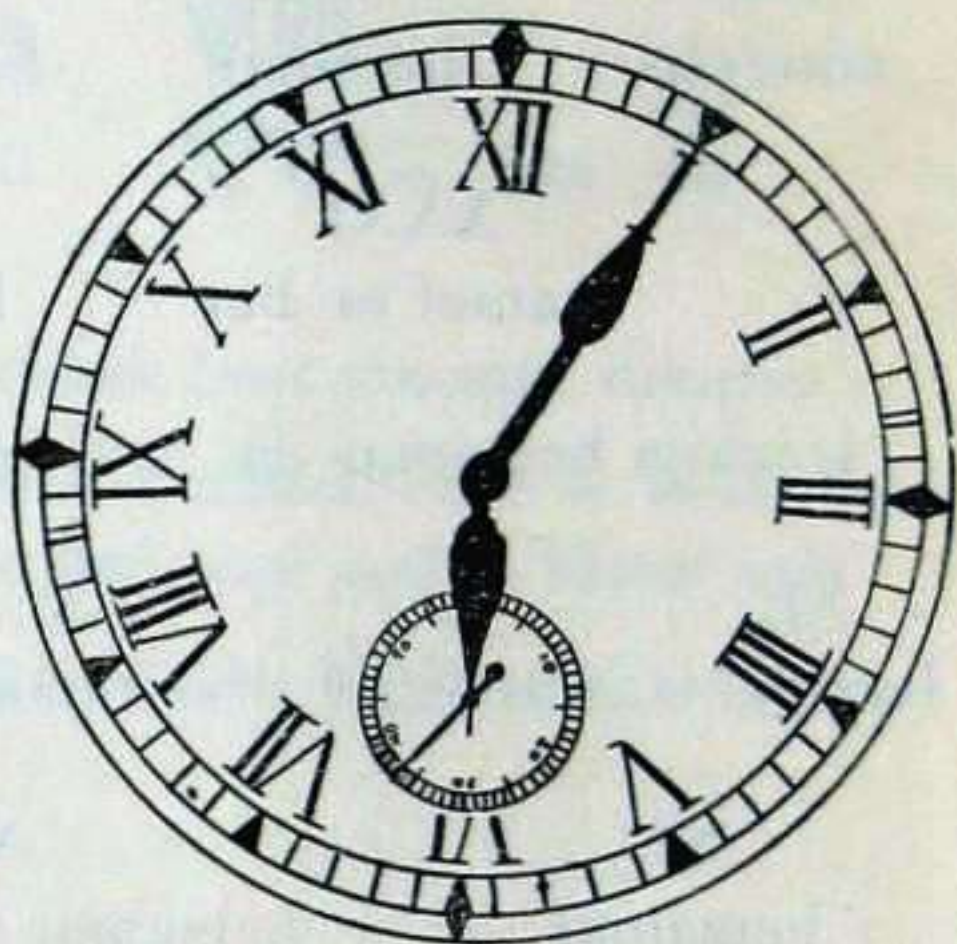
Gabeukatzetako gabeuki edo ordubak, be, onetara imini oi-dira.

Gabeukatzeko oratz andijak zein zenbaki darakus? zeta txikijak? Oratz andijak bira osua egiteko, zenbatzu gabeuki igazi bira-dira? Eta txikijak egunian zenbatzu bira oso egiten dauz?

XII ta VI zenbakijetako bitartia, bira osuaren zein zati da? zeta XII ta III zenbakijen ibartia? zeta XII ta

IV zenbakijen bitartia? Oratzak, XII'tik VIII'ra ibili danean, zenbatzu bira-iruren egin dauz? Eta IX'raño ibili danean, zenbatzu bira-lauren?

Gabeukatz batek iragarren daun gabeukitik bestiarenera zein alde dan esan.

Gure zenbakerea

Umiak batetik eunerako zenbakijak esaten ikasi dabenezkero, zenbakijok idazten ikasi biaí-dabe. Zenbakijok idazteko, amaí zenbakatz naiko dira.

<i>Euneko piluak</i>	<i>Amaíeko piluak</i>	<i>Garau bakaíak</i>

Ikasle bakoíak bere aíbela alboko irudija letz leíotuta euki biaí-dau. Edo ta, irakasliak irudijoi ezkiñan maíeztu leike.

Irakasliak mai-ganian garau-pílua ixan biaí-dau, garabokaz amaíeko pílotxubak egíteko. (Garau-ordez zotzak erabilizkero, amaíeko loturatxubak egingo dauz).

Irakasliak píloko garabak banan-banan aítu ta albuan iminden dauzan-aítian umiak *bat, bi, iru...* esango dabe.

Irakasliak, amaí garau aítu dauzaneko, amaíeko pílotxuba egingo dau, ta ume bakoíak bere aíbela, amaíeko píluai dagokijen erdiko eíeskadean, 1 idatzi. Gero, irakasliak garau-pílo andítik beste garaba aítuko dau: oía, amaíeko bat eta beste garau bat. Ikasliak, baíz, garau bakaíai dagokijen eíeskadean 1 idatzi. Oía, amaika garau. Irakasliak uíengo garaba aítu dauneko, ikasliak eskumako 1 atzindu ta 2 idatziko dabe; uíenguan 3, ta abaí.

Uíengo amaíekua osotu dalarik, beíamaí garau, edo amaíeko bi, ixango dira Oíezkero, erdiko eíeskadean 1 kendu ta 2 ipiñi biaí.

Eskumaldekoa, baíz, utsik ixango litxake-ta, 9 kendu ta 0 (ustiña) idatziko dabe umiak.

Ustiña deretxon zenbakatz ori antziñako indutañak asmau leben, eta gure zenbakerean bial-biala da. Eñomatañak elekijen berau erabilden.

Amañ garauk amañeko bat egiten dabe, ¿ezta? . . . . . Oñezkero, erdiko eñeskadean 1 idatzi bial . . . . . eta eskumaldekan 0.

Amairu garau, amañeko bat eta iru garau bakañ diranezkero, ¿zelan idatziko dogu? . . . . . Beñamañ garau, amañeko bi dira, ¿ezta? ¿Zer idatzi bial-da, ba, erdiko eñeskadean? ¿eta eskumaldekan?

Irakasliak onetara ekingo dautso, 99 idatzi-añte. Eta, biala ixanezkero, osterata osterata, be, umiai zenbakijak idatzi-erazoko dautsez, uñengo itaunoi ondo erantzuteko gauza dañezanañte:

1 zenbakatzak, eskumako eñeskadean dagola, ¿zenbatzu garau dikuñtz? eta ¿erdikuan dagola? Bañdin itaundu 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9 zenbakatzetaz.

Oñezkero, edozeinbere zenbaki, erdiko eñeskadean idatzita, eskumaldekan idatzita baño amañ bialañ geyago da. . . . .

1 eskeñeko eñeskadean imiñizkero, bañiz, erdikuan baño amañ bialañ geyago: amañ amañeko, edo *eun* garau. . . . . Eñeskada-bialañteko leñuak kenduta, onan idatziko dogu: 100.

Bostamañ ta saspil, 5 amañeko ta 7 garau bakañ litxakez. ¿Zelan idatziko dogu? . . . . . Irakasliak ezkiñan idatziko dau, onetara:

<i>Amañeko</i>	<i>Garau</i>
<i>pilua</i>	<i>bakañak</i>
5	7

Itxezko eragokunak

Uréngo zenbakijetan zenbatzu amaíreko pilo ta zenbatzu garau bakaí legokezan erantzun:

Amaika, amairu, amazoítzi, emeretzi, beíamaí (edo ogei), beíamaí ta lau, iramaí (ogetamaí), iramaí ta bost, laramaí (beírogei), laramaí ta bat, bostamaí (beírogetamaí), bostamaí ta bederatzi, seiramaí ta bi (irurogetabi), saspamaí (irurogetamaí), zoítzamaí ta sei (larogetasei), betzamaí ta bederatzi (larogetaemeretzi), ta abaí.

Idatzizko eragokunak

Ikasliak, euren aíteletan-edo, onetara idatziko dabe:

Amaíreko

Garau

piluak

bakaíak

Eta azpijan, len itxez esandako zenbakijak egokiro idatzi biaíko dabez.

Gero, idazpurubok atzindu begijez, ta zenbakijak bakaíik lotuko dira.

Eta azkenik, aindo edo kopuru bati dagokijazan zenbaki bijak alkaíen onduan idazten ikasi begikie.

Itxezko eragokunak

36 garau, iru amaíreko ta sei garau bakaí dira. ¿Eta 27, 29, 30, 49, ta abaí?

Idatzizko eragokunak

Batetik eunerako zenbakijak izkiz ta zenbakatzez idatzi, onetara:

1	2	3	4	5	6	7	8	9
---	---	---	---	---	---	---	---	---

Bat, bi, iru, lau, bost, sei, saspī, zoítzi, bederatzi, ta abar.
 amár, amaika, amabi, amairu, amalau, amabost, amasei,
 amasaspī, amazoítzi, emeretzi, beáramár (ogei), beáramár ta bat,
 beáramár ta bi....., iramar (ogetamar), iramar ta bat.....,
 laramar (beógei), laramar ta bat....., bostamar (beógeta-
 mar)....., seiramar (irurogei)...., saspamar (irurogetamar).....,
 zoítzamar (larogei)....., betzamar (larogetamar)....., eun.

AMARÉKUAK

Itxezko eragokunak

Amar garauz egindako piluari amarekua deretxogu.

1 eta	1, . . .	dira;	10, ken	1, . . .	dira;
10 ta	10, . . .		100, ken	10, . . .	
20 ta	10, . . .		90, ken	10, . . .	
30 ta	10, . . .		80, ken	10, . . .	
40 ta	10, . . .		70, ken	10, . . .	
50 ta	10, . . .		60, ken	10, . . .	
60 ta	10, . . .		50, ken	10, . . .	
70 ta	10, . . .		40, ken	10, . . .	
80 ta	10, . . .		30, ken	10, . . .	
90 ta	10, . . .		20, ken	10, . . .	

Amarekuak, gorantz eta berantz, arin esan.

Umiak beáramar, iramar, laramar..... esaten oñu dira-

nezkerro, irakasliak beste ixenak, be, azaldu leiskiez: ogei, ogetamañ, beógei, beógetamañ, irurogei, irurogetamañ, laro-gei, larogetamañ; areik, beñamañ-ta, Zenbakiztirako bakañik erabiliko dira, ta bestiak, ogei, beógei-ta, enparauko gauza-etan, eta Zenbakiztijan be bai, noxian-bein.

Amarekuak zenbakeñu

Amañeko garau-piñuak garau bakañak letxe zenbakeñuten dira.

$$3 + 3 = 6$$

3 amañeko piñu ta 3 amañeko piñu, 6 amañeko piñu dira, edo $30 + 30 = 60$.

$$5 + 4 = 9$$

5 amañeko piñu ta 4 amañeko piñu, 9 amañeko; edo $50 + 40 = 90$.

Beste amañekuakaz, be, bañdin egin.

Itxezko eragokunak

Amañetik amañera 100'eraño igon.

Irakasliak, $10 + 10$ zenbatzu diran iñtaundu baño len, $1 + 1$ zenbatzu diran iñtaundu beike; $20 + 10$ zenbatzu diran baño len, $2 + 1$ zenbatzu diran; eta abañ. Zenbakentzeko, be, bañdin.

Zenbakeñu:

1 ^a	$10 + 10 =$	$10 + 20 =$	$10 + 30 =$	$10 + 40 =$
	$10 + 50 =$	$10 + 60 =$	$10 + 70 =$	
2 ^a	$10 + 80 =$	$10 + 90 =$	$50 + 10 =$	$50 + 20 =$
	$20 + 80 =$	$30 + 30 =$	$40 + 40 =$	
3 ^a	$50 + 50 =$	$50 + 40 =$	$60 + 40 =$	$30 + 40 =$
	$40 + 50 =$	$30 + 60 =$	$70 + 30 =$	

Zenbakendu:

$$4^{\text{a}} \quad 100 - 10 = 90 - 10 = 80 - 10 = 70 - 10 = \\ 60 - 10 = 50 - 10 = 40 - 10 =$$

$$5^{\text{a}} \quad 30 - 10 = 20 - 10 = 80 - 20 = 50 - 20 = \\ 60 - 30 = 40 - 20 = 90 - 30 =$$

$$6^{\text{a}} \quad 100 - 50 = 80 - 40 = 90 - 40 = 60 - 50 = \\ 80 - 30 = 90 - 60 = 70 - 40 =$$

Zenbakeñu ta zenbakendu:

$$7^{\text{a}} \quad 60 + 20 = 70 - 30 = 90 - 60 = 80 + 10 = \\ 40 - 10 = 90 - 30 = 50 - 30 =$$

$$8^{\text{a}} \quad 50 + 40 = 30 + 60 = 80 - 50 = 20 + 30 + 40 = \\ 50 + 20 + 20 = 70 - 30 =$$

$$9^{\text{a}} \quad 100 - 50 - 20 = 80 - 40 - 20 = 50 + 40 - 60 = \\ 90 - 50 + 30 = 10 + 90 - 30 =$$

Idatzizko eragokunak

Itxezkuak eurak.

100 eunen, laurleko 1 dira.

10 txakur-andi, laurleko 1 dira.

Asmakixunak

1^a ¿Zenbana atzamañ dodaz eskubetan? Eta oñetan
¿zenbana biatz? ¿Zenbatzu atz gustitara?

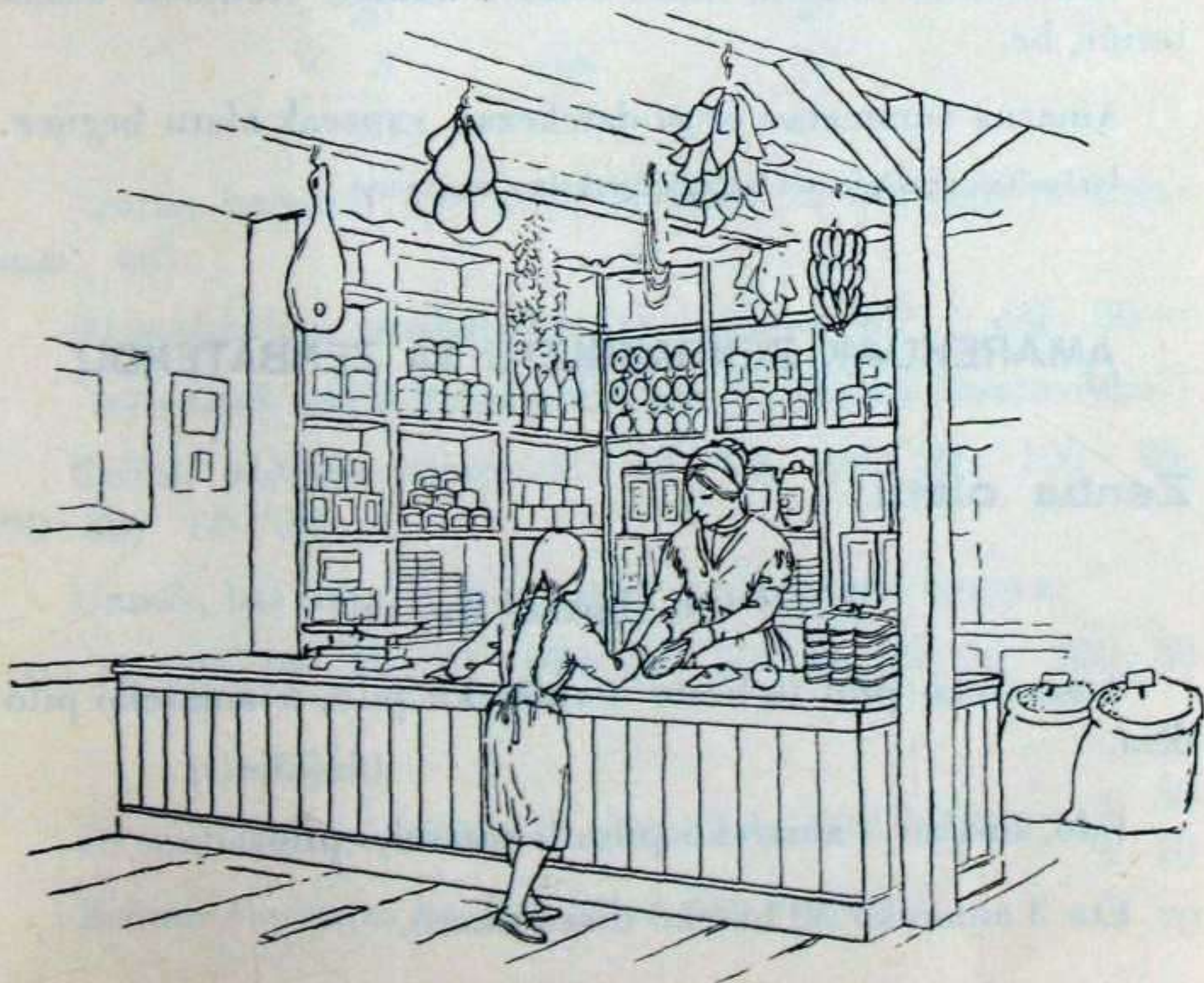
2ª Uresagar (laran) bakotxaren ordez 10 eunen kentzen ba-daustez, ¿zenbatzu eunen bial-dodaz 4 erosteko? ¿eta 10 erosteko?

3ª Madalmin (limoi) bakotxaren saneuñija 20 eunen ixanezkero ¿zenbatzu erosi al-ixango leukedaz 60 eunenegaz? ¿4 madalmin ez?

4ª Amea ta bijok osabea ikusten jun gara. Osabearenera juteko, guñdibil-txartel bakotxagatik 20 eunen kendu dauskubez. Junetoñterako ¿zenbatzu eunen jalgi (gastau) doguz?

5ª Miren Eduñne'ri amameak 50 eunen emon dautsaz; len 30 eunen leukazan. ¿Zenbatzu daukaz, ba, orain?

6ª Libetxu'k, ikastola - ondoko salokijan (dendean), sagar bat, opil bat eta abarketa-bikua erosi dauz, sagra ta opila txakur-andi banatan, eta abarketeak, saspi txakur-andi-

tan. Ordaintzeko laurleko bi emon dauzalarik, ¿zenbatzu eunen artu biar-dauz atzera?

7ª Saltzaliak atzera-egin dautsonaz erial banako arautzogi bi erosi dauz, ta enparau yakona ukar-egin. ¿Zenbatzu euneneko ukara egin dau?

8ª Ikef'ak goxion 40 eunen sartu dauz txindi-lapikora; aratsaldian, bariz, 50. ¿Zenbatzu sartu dauz gauf gustitara?

9ª Amaña eunenetan erosi leikezan 5 gauza bardinez atatu, ta bostak erosteko zenbatzu eunen biariko litxakezan esan.

10ª Txakur-andi banako 10 opil erosteko, ¿zenbatzu laurleko biar-dira?

11ª Eta 7 opil erosteko, ¿zenbatzu eunen?

Erantzunak idatziz imini leikiez umiak, erantzun osuak imini, be.

Amaña eunenetan erosi daekezan gauzeak atatu begijez. Irakasliak txakur-andi batzuk beukakez mai-gane.

AMAREKUAK ZENBAKOIZTU TA ZENBATENDU

Zenba koiztu

$$2 \times 3 = 6 \text{ (biritan iru, sei)}$$

3 amaeko pilo ta beste 3 amaeko pilo, 6 amaeko pilo dira.

Edo, biritan 3 amaeko pilo, 6 amaeko pilo.

Eta 3 amaeko 30 bateko diranezkero,

$2 \times 30 = 60$ (birītan iramaí, seiramaí).

$$\begin{array}{r} 30 \\ \times 2 \\ \hline 60 \end{array} \quad \text{edo} \quad \begin{array}{r} 30 \\ + 30 \\ \hline 60 \end{array}$$

(birītan iramaí, 60; edo, iramaí ta iramaí, 60)

Bárdin atzaldu urēnguok: 2×20 , 2×40 , 3×20 , 3×30 , 4×20 , 5×20 .

Ikasliak zenbakoiztu begijez, bai itxez, bai idatziz;

$$\begin{array}{r} 20 \\ \times 2 \\ \hline \end{array} \quad \begin{array}{r} 40 \\ \times 2 \\ \hline \end{array} \quad \begin{array}{r} 30 \\ \times 3 \\ \hline \end{array} \quad \begin{array}{r} 50 \\ \times 2 \\ \hline \end{array} \quad \begin{array}{r} 30 \\ \times 2 \\ \hline \end{array} \quad \begin{array}{r} 20 \\ \times 3 \\ \hline \end{array} \quad \begin{array}{r} 20 \\ \times 5 \\ \hline \end{array} \quad \begin{array}{r} 20 \\ \times 4 \\ \hline \end{array}$$

Zenbatendu

$$\begin{array}{r} 20 \\ \times 3 \\ \hline 60 \end{array} \quad \text{edo} \quad \begin{array}{r} 20 \\ + 20 \\ + 20 \\ \hline 60 \end{array}$$

(irutan beíramaí, 60; edo, beíramaí ta beíramaí ta beíramaí, 60)

60 zenbakijan ¿zenbatzu bidaí daukagu 20? $60 : 20 =$

(seiramaí zatiū beíramaírekotan, ¿zenbatzu beíramaíreko?)

Bárdin atzaldu urēnguok: $40 : 20$, $60 : 30$; $100 : 50$; $90 : 30$; $80 : 20$.

Umiak, bai itxez ta bai idatziz, zenbatendu begijez:

$60 : 20$ $50 : 10$ $80 : 20$ $100 : 50$ $30 : 30$ $90 : 30$ $100 : 20$

(Geikijak)

70 zenbakijan, ¿zenbatzutan daukagu 30? Begira: $\begin{array}{r} 30 \\ + 30 \\ + 10 \\ \hline 70 \end{array}$

Birītan daukagu, ba. Eta ¿zenbatzu enparau?

Enparetan dan oñi geikija deretxo.

$$70 : 30 = \dots\dots \text{geikija} \dots\dots$$

(saspamañ zatiñu iramañekotan, $\dots\dots$; geikija, 10)

Baĩdin atzaldu uñenguok: 50 : 20, 100 : 30, 80 : 60.

Umiak itxez ta idatziz zenbatentzeko:

$$80 : 50 \quad 90 : 20 \quad 90 : 50 \quad 60 : 40 \quad 100 : 30$$

$$70 : 50 \quad 40 : 30 \quad 50 : 20 \quad 80 : 30 \quad 100 : 40$$

Idatziz onetara ipiñi beikez: $80 : 50 = \dots$ geikija $\dots$

Asmakixunak

1^a 5 txakuñ-andi ¿zenbatzu eunen dira? eta lauñleko 1 ¿zenbatzu eunen?

2ª Okiñak 10 euneneko ta 20 euneneko ta 30 euneneko opilak saltzen dauz. Lauñleko baten ordez ¿zenbatzu emongo dauz 10 eunenekuak? ¿eta 20 eunenekuak? ¿eta 30 eunenekuak? ¿Bai-al-da geikirik?

3ª Kepa 'k jostalñu 2 erosi dauz, ta bakotxagañtik 40 eunen kendu dautsoez. Jontxu 'k, bañiz, 3 jostalñu erosi dauz, ta bakotxa 30 eunenetan erosi be. ¿Zeñek jalgi dauz eunen geyago? ¿zenbatzu geyago?

4ª Lauñleko bategaz ¿zenbatzu jostalñu erosi leikez, bakotxa 30 eunen ixatekotan? ¿eta 40 ixatekotan? ¿eta 20 ixatekotan?

¿Eta lauñleko bigaz, jostalñu bakotxa 50 eunen ixatekotan? Ikasliak eurak alkañi oñein antzeko beste asmakixunak imiñi, ta igarñten beragoyoe.

10 - 20

AMARĒTIK BERĀMARĒRA

Zenbaketu ta zenbakendu

a)	g)	k)	y)
10 + 1	11 - 1	10 + 10	15 - 5
10 + 2	12 - 2	10 + 8	19 - 9
10 + 3	13 - 3	10 + 7	17 - 7
10 + 4	14 - 4	10 + 9	20 - 10
10 + 5	15 - 5	10 + 4	16 - 6
10 + 6	16 - 6	10 + 2	14 - 4
10 + 7	17 - 7	10 + 3	12 - 2
10 + 8	18 - 8	10 + 1	11 - 1
10 + 9	19 - 9	10 + 5	13 - 3
10 + 10	20 - 10	10 + 6	18 - 8

Asmakixunak

1^a Amabigařena bařo gabeuki edo ordu bi lenago ĩzenbakařen gabeukija da?

2^a Jon dagon irakastolean gustiřara 17 ikasle ixan-ařen, gauř 10 bařo ez-ei-dira etoři ĩZenbatzuk uts-egin dabe?

3^a Ander'en irakastolan 10 ikasle ziran len; gauř, bařiz, beste 4 etoři yakez. ĩZenbatzu dira orain?

4^a Lontxu'ri amameak 5 eunen emon dautsaz. Gustiřara 15 eunen bařo ezpa-daukoz, ĩzenbatzu leukazan len?

5^a Irene'k 15 eunen leukazan, bařa 5 galdu egin yakoz. ĩZenbatzu txakuř-andi enparau yakoz?

6^a Kariñe'k 16 urte ixatekotan, Eto'rne'k 10 ixango dauz. Kariñe ¿zenbatzu urte da za'rago Eto'rne baño?

Erantzunak, osuak eginda, idatziz, be, imiñi leikez.

Itxezko eragokunak

Zenbakeñu

$$1 + 2 = 3 \dots \dots \quad 11 + 2 = 13 \dots \dots$$

Onetara esan lenengotan, gero, bañiz, $11 + 2 = \dots$ bakañik

	a)	g)	k)	y)	j)
1 ^a	11 + 2	12 + 2	13 + 3	14 + 5	16 + 4
	11 + 3	12 + 3	13 + 4	14 + 6	17 + 2
	11 + 4	12 + 4	13 + 5	15 + 2	17 + 3
	11 + 5	12 + 5	13 + 6	15 + 3	18 + 2
	11 + 6	12 + 6	13 + 7	15 + 4	19 + 1
	11 + 7	12 + 7	14 + 2	15 + 5	12 + 5
	11 + 8	12 + 8	14 + 3	16 + 2	13 + 7
	11 + 9	13 + 2	14 + 4	16 + 3	15 + 4

Zenbatzu diran esan eta utsak bete.

$$\begin{array}{cccccccccccc}
 2^a & 12 & 13 & 15 & 13 & 16 & 16 & 12 & 17 & 14 & 18 \\
 + & 8 & + & 5 & + & 5 & + & 4 & + & 4 & + & 2 & + & 7 & + & 3 & + & 5 & + & 2
 \end{array}$$

$$\begin{array}{cccccccccccc}
 3^a & 15 & 14 & 13 & 11 & 17 & 16 & 18 & 17 & 16 & 12 \\
 + & . & + & . & + & . & + & . & + & . & + & . & + & . & + & . & + & . & + & . \\
 \hline
 & 18 & & 19 & & 15 & & 20 & & 19 & & 20 & & 19 & & 19 & & 18 & & 19
 \end{array}$$

Zenbakendu

$$10 - 2 = 8 \dots \quad 20 - 2 = 18 \dots$$

Onetara lenengotan; gero, bañiz, $20 - 2 =$ bakañik.

	a)	g)	k)	y)	j)
1 ^a	20 - 2	19 - 2	18 - 3	17 - 5	15 - 4
	20 - 3	19 - 3	18 - 4	17 - 6	14 - 2
	20 - 4	19 - 4	18 - 5	16 - 2	14 - 3
	20 - 5	19 - 5	18 - 6	16 - 3	19 - 7
	20 - 6	19 - 6	18 - 7	16 - 4	18 - 5
	20 - 7	19 - 7	17 - 2	16 - 5	16 - 4
	20 - 8	19 - 8	17 - 3	15 - 3	15 - 3
	20 - 9	18 - 2	17 - 4	15 - 3	17 - 3

Zenbatzu diran esan eta utsak bete.

2 ^a	20	20	18	14	17	16	18	15	19	17
	- 5	- 9	- 4	- 3	- 6	- 5	- 6	- 3	- 7	- 6
	<hr/>									

3 ^a	19	20	16	18	13	19	15	20	14	17
	- .	- .	- .	- .	- .	- .	- .	- .	- .	- .
	<hr/>									
	12	14	13	13	12	12	11	14	11	14

Idatziz o eragokunak

Itxezkuak eurak.

Asmakixunak

1ª Todor mutikuak 20 lauko leukazan, baña atzo 4 ta gauñ beste 5 galdu egin dauz. ¿Zenbatzu daukaz orain?

2ª Peli ta Jokin mutikuak, be, laukotan diñardube. Asi diranian, Peli'k 20 leukazan eta Jokin'ak 11. Orañañte Peli'k 9 galdu ta 2 irabazi egin dauz; Jokin'ak, bañiz, 9 irabazi ta 2 galdu. ¿Zenbana lauko daukez? ¿Zeñek geyago? ¿Zenbatzu geyago?

3ª Atzo bañiz, laukotan asi ziranian, amabosna lauko leukezan. Peli'k 3 galdu ta 7 irabazi egin leuzan. ¿Zenbana lauko leukezan azkenian? Peli'k ¿zenbatzu geyago Jokin'ak baño?

4ª Biñor ta Nekane neba-añebeak dira. Lenenguak 16 urte egin leuzan atzo; Nekane'k gauñ betetan dauz 12. ¿Zenbana urte ixango dabez 3 urte-buru? ¿Zenbatzu geyago Biñor'ak?

5ª Laurentzi'k, 6 urte-buru, 20 urte ixango dauz. Lon, bere anaya'k, 11 dauz oraintxe. Lon ¿zenbatzu urte da gastiago? 5 urte-buru, ¿zenbatzu ixango dauz? ¿eta Laurentzi'k?

Onein antzera beste asmakixunak, be, ipiñi

Ikasliak idatziz, be, erantzun leikie, erantzun osuak egiñik, baña.

Batetik beramañera

Zenbakeñu

Bakotxari 10 geñu-añte ekin:

9+1+1=	9+2=	9+2+1=	9+ 3=	9+10=
8+2+1=	8+3=	8+3+1=	8+ 4=	8+10=
7+3+1=	7+4=	7+4+1=	7+ 5=	7+10=
6+4+1=	6+5=	6+5+1=	6+ 6=	6+10=
5+5+1=	5+6=	5+6+1=	5+ 7=	5+10=
4+6+1=	4+7=	4+7+1=	4+ 8=	4+10=
3+7+1=	3+8=	3+8+1=	3+ 9=	3+10=
2+8+1=	2+9=	2+9+1=	2+10=	

Gero, edozein zenbaki geñu:

9+7= 9+4= 9+6= 9+3=... 8+6= 8+7=... 7+5=...

Utsak bete:

3	6	9	7	4	3	5	2	9	4	3	8
+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
15	14	13	12	13	11	13	11	16	12	12	16

Zenbakendu

Bakotxari 10 kendu-aríte ekin:

11-1-1=	11- 2=	11-2-1=	11- 3=	.....	11-10=
12-2-1=	12- 3=	12-3-1=	12- 4=	.....	12-10=
13-3-1=	13- 4=	13-4-1=	13- 5=	.....	13-10=
14-4-1=	14- 5=	14-5-1=	14- 6=	.....	14-10=
15-5-1=	15- 6=	15-6-1=	15- 7=	.....	15-10=
16-6-1=	16- 7=	16-7-1=	16- 8=	.....	16-10=
17-7-1=	17- 8=	17-8-1=	17- 9=	.....	17-10=
18-8-1=	18- 9=	18-9-1=	18-10		
19-9-1=	19-10=				

Gero, edozein zenbaki kendu:

19-10= 19-7=... 16-8= 16-4=... 12-7=... 15-8=...

Utsak bete:

18	17	19	11	13	16	18	17	11	15	14	12
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
9	9	9	2	7	8	8	8	4	6	2	5

Itxezko eragokunak

10 bururatu.

Zenkatzu diran, *ikusi ta batez* esan, 9 ta 1 esan-barik:

9)	8)	7)	6)	5)	4)	3)	2)	1)
+1)	2)	3)	4)	5)	6)	7)	8)	9)

9 ta 1, 8 ta 2, ta abañ, 10 lez begiztuten oñu bial-dera umiak. Zenbakijok ikusijaz, eurok-barik 10 bururatu bial-yake; oño itxa ikusijaz, o-l-o izkijak-barik egaztija bera bururatzen yaken letz.

Ikusi ta beriala, zenbat egiten daben esan:

1 ^a	7	4	3	2	9	8	6	5	8
	+9)	8)	7)	6)	5)	4)	3)	2)	1)
	+1)	2)	3)	4)	5)	6)	7)	8)	9)

2 ^a	2	1	4	7	6	3	8	9	5
	+1)	2)	3)	4)	5)	6)	7)	8)	9)
	+9)	8)	7)	6)	5)	4)	3)	2)	1)
	+1	3	2	3	3	5	1	1	4

Txakadaka zenbakeñu ta zenbakendu

Irakasliak txakada bakotxan zenbaki bat esango dau; umiak, bañiz, entzuz-ala zenbakeñu edo zenbakendu egingo dau, ta ixilik egin be. Azkenian bakañik esango dau, edo idatzi, zenbat egiten daben.

$$1^a. \quad 2 + 4 - 3 + 5 + 7 - 6 - 6 =$$

(2, ta 4, ken 3, ta 5, ta 7, ken 6, ken 6 ... ¿zenbatzu dira?)

Umiak ixilik egingo dabena: $2+4=6-3=3+5=8$, ta abañ.

$$2^a. \quad 40 + 30 - 20 - 60 + 30 - 40 - 20 + 50. =$$

Onetara beste eragokun geyago, be.

1 - 20

Batetik beramarerako

Zenbaketegija									Zenbakendegija									
1	2	3	4	5	6	7	8	9	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
+1	1	1	1	1	1	1	1	1	-1	1	1	1	1	1	1	1	1	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	3	4	5	6	7	8	9	10	11	
+2	2	2	2	2	2	2	2	2	-2	2	2	2	2	2	2	2	2	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
+3	3	3	3	3	3	3	3	3	-3	3	3	3	3	3	3	3	3	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
+4	4	4	4	4	4	4	4	4	-4	4	4	4	4	4	4	4	4	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
+5	5	5	5	5	5	5	5	5	-5	5	5	5	5	5	5	5	5	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	7	8	9	10	11	12	13	14	15	
+6	6	6	6	6	6	6	6	6	-6	6	6	6	6	6	6	6	6	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	8	9	10	11	12	13	14	15	16	
+7	7	7	7	7	7	7	7	7	-7	7	7	7	7	7	7	7	7	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	9	10	11	12	13	14	15	16	17	
+8	8	8	8	8	8	8	8	8	-8	8	8	8	8	8	8	8	8	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	
+9	9	9	9	9	9	9	9	9	-9	9	9	9	9	9	9	9	9	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	

Lenen jañaike esango dira, onetara: 1 eta 1, bi; 2 ta 1, iru; 3 ta 1, lau, ta abar. 2, ken 1, bat; 3, ken 1, bi, ta abar.

Gero, bari, irakasliak edozein mordoska erakutsi, ta zenbat egiten daben baño eztau erantzungo ikasliak.

Asmakixunak

Gediñetara jolastuten diñardu-
be bost umek. Euron ixenak: Ke-
pa, Paul, Jon, Joseba ta Iñaki.

A	E	O	U	I
7	3	5	4	6

Gediñetara jolastuteko, bost
zulo egiñen dira luñian. Zuluoi, eskeñaldetik eskumalderantz, A, E, O, U, I
deretxoe; eta bakotxari bere zenbakija dagokijo, goiko irudijan agiri danetz.
Zenbakijok, pelotea, edo-ta bestelako bobiltxuba, zulatoratubaz irabazten
diran mañeak dikuñez.

Gediñetara eskeñ-eskuma jolastuzkero, ekiñaldi bakotxan birñitan jauñti
biañ-da pelotea, lenen eskeñaz ta gero eskumeaz.

Gure bost umiak, launa lauko imiñijaz 20 laukodun pilua eginda gero,
eskeñ-eskuma jolastuten asi dira, pilotiko lauko geyen nok jasoko.

Lauko bat jaso al-ixateko, ekiñaldi baten gitxijenez 10 maña irabazi
biañ-dira. Oñezkero, pelotea eskeñaz O zulora ta eskumeaz I zulora sañtu
daunak 11 maña egin dauz, ta lauko 1 irabazi; birñitan A zulora sañtu
daunak, be, lauko 1 irakazi ta abañ.

Birñitan E zulora sañtu daunak, bañiz, laukorik ezin jaso; ezta eskeñaz
uts egin eta eskumeaz A zulora sañtu daunak, be, ta abañ.

Ona emen, lenengo bost ekiñaldijetan zeintzuk zulo ikutu
dabezan: Kepa'k, Paul'ak, Jon'ak, Joseba'k, Iñaki'k

1'an.	A	O	O	U	O	O	U	U	O	—
2'gn.	O	O	—	A	O	E	—	I	—	E
3'gn.	U	I	E	A	—	U	U	I	—	—
4'gn.	O	O	—	O	O	I	O	O	A	E
5'kn.	—	U	O	O	A	—	E	O	—	I

¿Zenbana lauko jaso dabez ekiñaldi bakotxan? ¿eta bos-
tetan?

¿Gustiñara zenbatzu lauko jaso dira? ¿Zenbatzu lauko dagoz
orain piluan?

2 zenbakijazko eragokunak

Zenbakoiztu

Biñaka zenbatu: a) biñik beñamañera; g) batetik emeretzira.

Biñaka kendu: a) beñamañetik ustiñera; g) emeretzitik batera.

Biñitan 2 ¿zenbat da? 3 bidañ 2	2 2
¿zenbat da?	2 2 2
Eta 4, 5, 6, 7, 8, 9 ta 10 bidañ 2,	2 2 2 2
¿zenbat?	2 2 2 2 2
Alboko zenbaki-piluok gotik bera	2 2 2 2 2 2 2
zenbakeñu, ta zenbakeikijak azpijan	2 2 2 2 2 2 2 2
idatzi.	2 2 2 2 2 2 2 2 2
	2 2 2 2 2 2 2 2 2 2
	— — — — — — — — — —

Zenbakoiztu

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
×2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

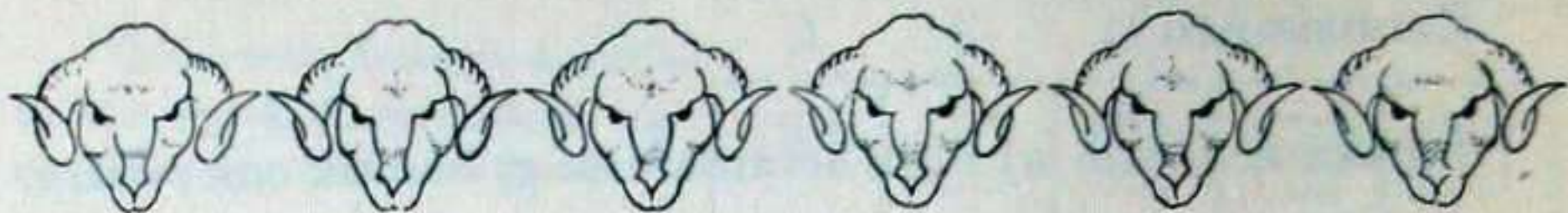
(Biñan edo biñitan 1, bi; biñan 2, lau; biñan 3, sei...)

6	4	7	9	8	3	5	9	7	10
×2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

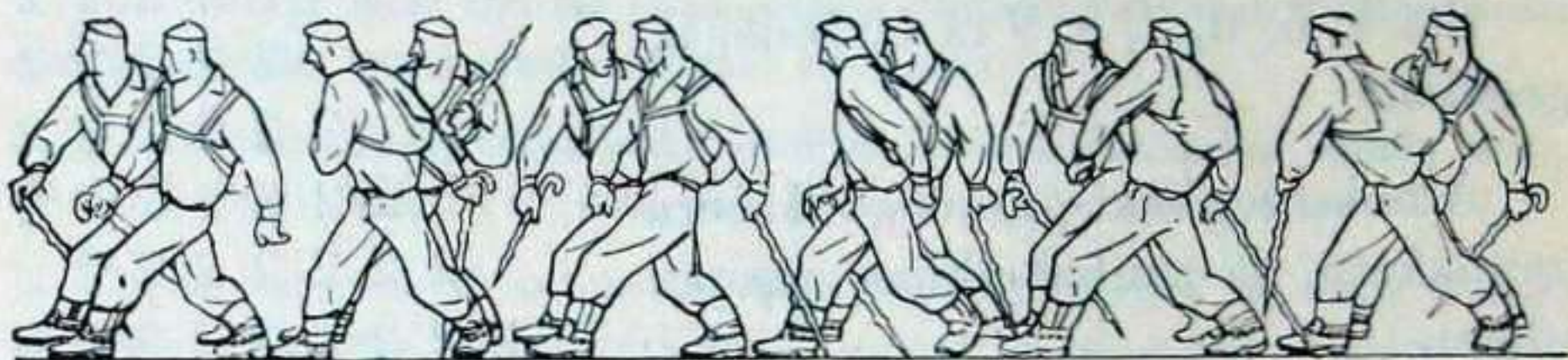
Asmakixunak

1^a. ¿Zenbatzu esku dabez 5 gixonek? ¿eta 4 gixonek? eta...

2^a. ¿Zenbatzu beları dabez 3, 6, 7, 9 edo 10 txakurtxuk?
¿zenbatzu beları-biko?

3^a. Irudijon ¿zenbatzu adari-begi agiri dira? ¿zenbatzu beları? ¿zenbatzu adar?

Zenbatendu

¿Zenbatzu mendigoxale agiri dira irudijon? ¿Zenbatzu biko?

12 gauza ixanezkero, ¿zenbatzu bikotan imiñi leiz? ¿Eta 14, 16, 18 ala 20 ixanezkero?

Goiko mendigoxaliak erdibanaturik talde bi egiñezkero, ¿zenbatzu legokez talde bakotxan?

Uréngo zenbakijen erdija zenbat dan esan: 12, 10, 18, 20, 16, 8, 14.

Lengo ingoskiko 2-pilua begiturik erantzun:

2 zenbakijan ¿zenbatzu biko dagoz? ¿Eta 4, 6, 8, 10, 12, 14, 16, 18, 20 zenbakijetan?

Orezkero, 4 zenbakija bikotan zatiturik ¿zenbatzu biko ixango dira? ¿eta 8, bikotan?

2:2   4:2   6:2   8:2   10:2   16:2   8:2   10:2   4:2
12:2   14:2   16:2   18:2   20:2   12:2   16:2   16:2   6:2

Zenbakijok lenen onetara zenbatendu: 2, bikotan, bat; 4 bikotan, bi...

Gero, bañiz: 2, bikotan, bat; 12 bikotan, sei...

Azkenik: ikusi ta beriala, zenbat egiten daben erantzun.

Amabiko baten 12 gauza dira.

Asmakixunak

1^a. Amabiko $1/2$ (amabiko-erdi) arautza, ¿zenbatzu arautza dira? ¿eta amabiko bat eta $1/2$?

2^a. Amabiko bat, laurleko bitan salduzkero, ¿zenbatzu laurlekotan saldu biaz dira 6 arautza?

3^a. Amabiko bat eta $1/2$ arkatz 18 erialetan erosi dodaz. ¿Bakotxa zenbatian?; eta amabikua ¿zenbatzu txakur-anditan?

20 - 30

Eragokunak

1^a. Beñamañetik iramañera, ta iramañetik beñamañera zenbatu.

2^a. $21-1=22-2=23-3=24-4=25-5=...$ ta abañ.
(beñamañ ta bat, ken 1, beñamañ; beñamañ ta bi, ken 2...)

Zenbakeṭu

1. $1+2=$ $1+3=$ $1+4=$ $1+5=$ $1+6=$ $1+7=...$
 $11+2=$ $11+3=$ $11+4=$ $11+5=$ $11+6=$ $11+7=...$
 $21+2=$ $21+3=$ $21+4=$ $21+5=$ $21+6=$ $21+7=...$
2. $2+2=$ $2+3=...$ 3. $3+2=...$ 4. $4+2=...$ ta abar.
 $12+2=$ $12+3=...$ $13+2=...$ $14+2=...$
 $22+2=$ $22+3=...$ $23+2=...$ $24+2=...$

Zenbat egiten daben esan, eta utsak bete:

1^a. $\begin{array}{r} 22 \\ +5 \\ \hline \end{array}$ $\begin{array}{r} 28 \\ 2 \\ \hline \end{array}$ $\begin{array}{r} 29 \\ 1 \\ \hline \end{array}$ $\begin{array}{r} 23 \\ 6 \\ \hline \end{array}$ $\begin{array}{r} 24 \\ 3 \\ \hline \end{array}$ $\begin{array}{r} 21 \\ 8 \\ \hline \end{array}$ $\begin{array}{r} 22 \\ 7 \\ \hline \end{array}$ $\begin{array}{r} 26 \\ 3 \\ \hline \end{array}$ $\begin{array}{r} 25 \\ 5 \\ \hline \end{array}$ $\begin{array}{r} 23 \\ 5 \\ \hline \end{array}$ $\begin{array}{r} 27 \\ 2 \\ \hline \end{array}$ $\begin{array}{r} 22 \\ 8 \\ \hline \end{array}$

2^a. $\begin{array}{r} 20 \\ + \\ \hline 28 \end{array}$ $\begin{array}{r} 23 \\ \hline 29 \end{array}$ $\begin{array}{r} 26 \\ \hline 28 \end{array}$ $\begin{array}{r} 27 \\ \hline 30 \end{array}$ $\begin{array}{r} 23 \\ \hline 30 \end{array}$ $\begin{array}{r} 22 \\ \hline 27 \end{array}$ $\begin{array}{r} 21 \\ \hline 26 \end{array}$ $\begin{array}{r} 23 \\ \hline 28 \end{array}$ $\begin{array}{r} 28 \\ \hline 29 \end{array}$ $\begin{array}{r} 23 \\ \hline 29 \end{array}$ $\begin{array}{r} 21 \\ \hline 25 \end{array}$ $\begin{array}{r} 24 \\ \hline 30 \end{array}$

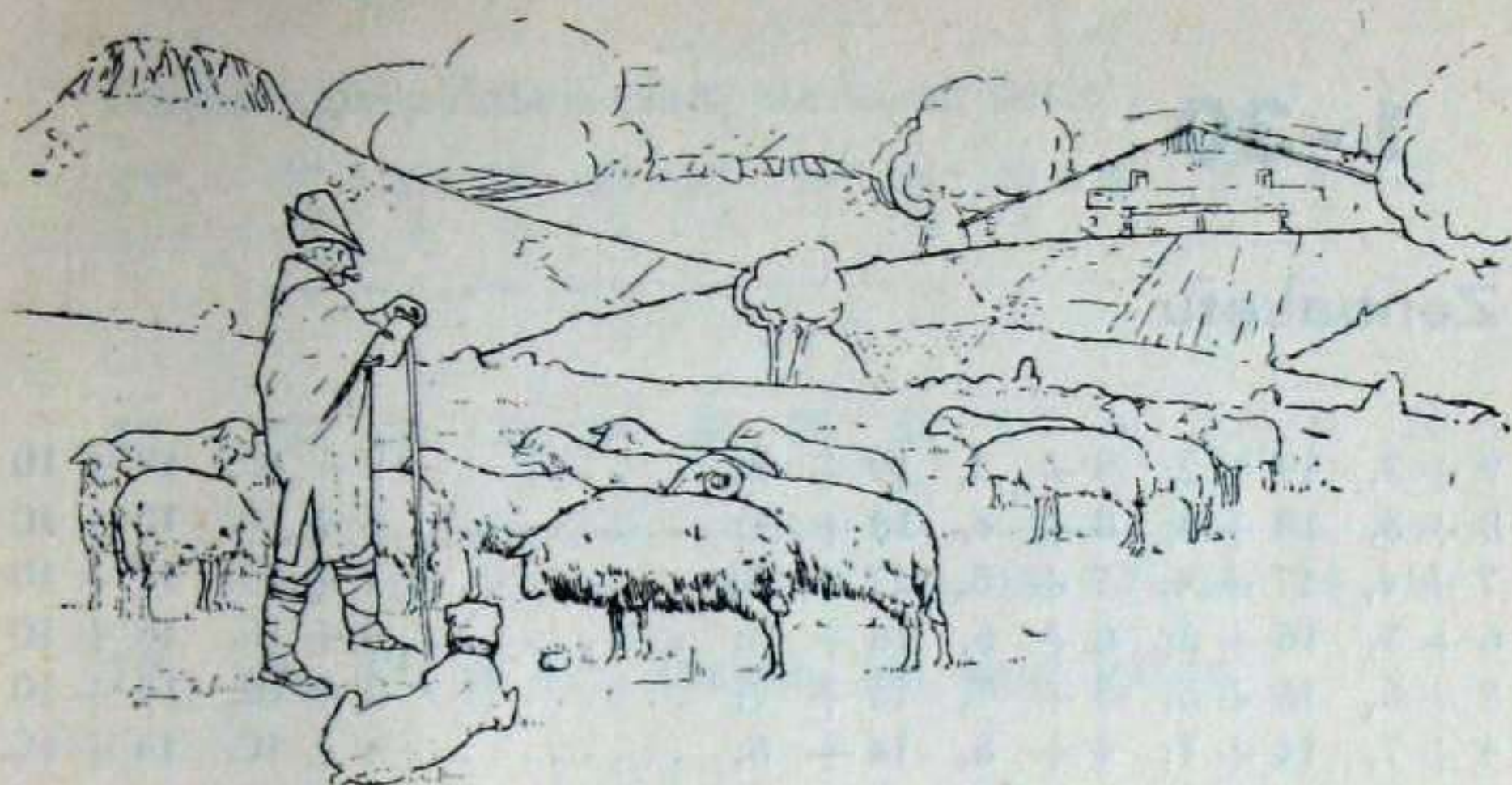
Zenbakendu

10. $10-2=$ $10-3=...$ 9. $9-2=...$ 8. $8-2=$ ta abar.
 $20-2=$ $20-3=...$ $19-2=...$ $18-2=$
 $30-2=$ $30-3=...$ $29-2=...$ $28-2=$

Zenbat egiten daben esan, eta utsak bete:

1^a. $\begin{array}{r} 30 \\ -4 \\ \hline \end{array}$ $\begin{array}{r} 28 \\ -4 \\ \hline \end{array}$ $\begin{array}{r} 23 \\ -2 \\ \hline \end{array}$ $\begin{array}{r} 25 \\ -4 \\ \hline \end{array}$ $\begin{array}{r} 29 \\ -6 \\ \hline \end{array}$ $\begin{array}{r} 26 \\ -3 \\ \hline \end{array}$ $\begin{array}{r} 28 \\ -7 \\ \hline \end{array}$ $\begin{array}{r} 29 \\ -7 \\ \hline \end{array}$ $\begin{array}{r} 24 \\ -3 \\ \hline \end{array}$ $\begin{array}{r} 27 \\ -4 \\ \hline \end{array}$ $\begin{array}{r} 25 \\ -3 \\ \hline \end{array}$ $\begin{array}{r} 27 \\ -5 \\ \hline \end{array}$

2^a. $\begin{array}{r} 29 \\ \hline 21 \end{array}$ $\begin{array}{r} 26 \\ \hline 23 \end{array}$ $\begin{array}{r} 25 \\ \hline 21 \end{array}$ $\begin{array}{r} 30 \\ \hline 24 \end{array}$ $\begin{array}{r} 27 \\ \hline 24 \end{array}$ $\begin{array}{r} 28 \\ \hline 23 \end{array}$ $\begin{array}{r} 23 \\ \hline 20 \end{array}$ $\begin{array}{r} 30 \\ \hline 23 \end{array}$ $\begin{array}{r} 28 \\ \hline 26 \end{array}$ $\begin{array}{r} 23 \\ \hline 21 \end{array}$ $\begin{array}{r} 30 \\ \hline 22 \end{array}$ $\begin{array}{r} 29 \\ \hline 27 \end{array}$

Asmakixunak

1^a. Artzain orek orain ilabete 29 bildots leukazan. Orain, bañiz, 5 baño eztaukaz, bestiak saldu egin dauzalako. ¿Zenbatzu bildots saldu dauz?

2^a. ¿Zenbatzu leukakezan orain, 8 baño saldu ezpa'leuz? ¿Eta 6 baño saldu ezpa'leuz?

3^a. Beste artzain batek orain ilabete 30 bildots leukazan. Euretatik 4 il egin yakoz ta 5 saldu egin dauz. ¿Zenbatzu daukoz orain?

4^a. Eta bigaíren artzain oíri bijaí beste 7 bildots jayoko ba'litxakikioz, ¿zenbatzu ixango leukez?

5^a. Lenengo artzañak 5 bildots daukaz. Astebete-baíru 24 jayo ta 2 il egingo ba'litxakikioz, ¿zenbatzu bildots ixango leukez?

6^a. 23 ardi ta 5 bildots eta adari 1, ¿zenbatzu abere dira? Erantzunak idatziz, be, imiñi leiz.

1 - 30

Zenbakeṭu

$9 + 2, 19 + 2; 9 + 3, 19 + 3; \dots\dots\dots 9 + 10, 19 + 10$
 $8 + 3, 18 + 3; 8 + 4, 18 + 4; \dots\dots\dots 8 + 10, 18 + 10$
 $7 + 4, 17 + 4; 7 + 5, 17 + 5; \dots\dots\dots 7 + 10, 17 + 10$
 $6 + 5, 16 + 5; 6 + 6, 16 + 6; \dots\dots\dots 6 + 10, 16 + 10$
 $5 + 6, 15 + 5; 5 + 7, 15 + 7; \dots\dots\dots 5 + 10, 15 + 10$
 $4 + 7, 14 + 7; 4 + 8, 14 + 8; \dots\dots\dots 4 + 10, 14 + 10$
 $3 + 8, 13 + 8; 3 + 9, 13 + 9; 3 + 10, 13 + 10$
 $2 + 9, 12 + 9; 2 + 10, 12 + 10.$

Zenbat egiten daben esan, eta utsak bete:

1^{a} .	19	19	18	16	14	15	13	18	15	12	17	18
	$+4$	7	3	7	9	8	8	6	7	9	6	7
	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
2^{a} .	16	19	15	13	17	16	18	14	18	16	12	19
	$+$	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	23	24	24	21	24	25	25	22	25	24	21	27

Zenbakendu

$11 - 2, 21 - 2; 11 - 3, 21 - 3; \dots\dots\dots 11 - 10, 21 - 10$
 $12 - 3, 22 - 3; 12 - 4, 22 - 4; \dots\dots\dots 12 - 10, 22 - 10$
 $13 - 4, 23 - 4; 13 - 5, 23 - 5; \dots\dots\dots 13 - 10, 23 - 10$
 $14 - 5, 24 - 5; 14 - 6, 24 - 6; \dots\dots\dots 14 - 10, 24 - 10$
 $15 - 6, 25 - 6; 15 - 7, 25 - 7; \dots\dots\dots 15 - 10, 25 - 10$
 $16 - 7, 26 - 7; 16 - 8, 26 - 8; \dots\dots\dots 16 - 10, 26 - 10$
 $17 - 8, 27 - 8; 17 - 9, 27 - 9; 17 - 10, 27 - 10$
 $18 - 9, 28 - 9; 18 - 10, 28 - 10;$
 $19 - 10, 29 - 10.$

Zenbat egiten daben esan, eta utsak bete:

$$\begin{array}{cccccccccccc} 3^{\text{a}}. & 27 & 25 & 22 & 28 & 27 & 26 & 24 & 23 & 22 & 27 & 26 & 21 \\ & -9 & 8 & 3 & 9 & 9 & 7 & 6 & 4 & 5 & 9 & 8 & 3 \\ & \text{---} & \text{---} & \text{---} & \text{---} & \text{---} & \text{---} & \text{---} & \text{---} & \text{---} & \text{---} & \text{---} & \text{---} \\ & . & . & . & . & . & . & . & . & . & . & . & . \end{array}$$

$$\begin{array}{cccccccccccc} 4^{\text{a}}. & 23 & 21 & 23 & 24 & 28 & 25 & 22 & 27 & 26 & 25 & 21 & 22 \\ & \text{---} & \text{---} & \text{---} & \text{---} & \text{---} & \text{---} & \text{---} & \text{---} & \text{---} & \text{---} & \text{---} & \text{---} \\ & 18 & 19 & 15 & 17 & 19 & 19 & 16 & 18 & 17 & 17 & 14 & 15 \end{array}$$

1^a., 2^a., 3^a. ta 4^a., idatziz, be, egin leikez.

10 zenbakija getu ta kendu

- a) $5+10$; $2+10$; $7+10$; $10+10$; $9+10$; $1+10$; $3+10$; $4+10$
- g) $15+10$; $12+10$; $17+10$; $20+10$; $19+10$; $11+10$; $13+10$; $14+10$
- k) $17-10$; $19-10$; $14-10$; $16-10$; $12-10$; $18-10$; $13-10$; $11-10$
- y) $27-10$; $29-10$; $24-10$; $26-10$; $22-10$; $28-10$; $23-10$; $21-10$

Eragokunok idatzi, be, egin leikez.

24, amabiko 2 dira.

Asmakixunak

1^a. Ixidor irakasliak sasaki urteko 12 mutiko ta zoñtzi urteko 10 daukoz. Amabiko 2 ixateko, ¿zenbatzu dira uts?

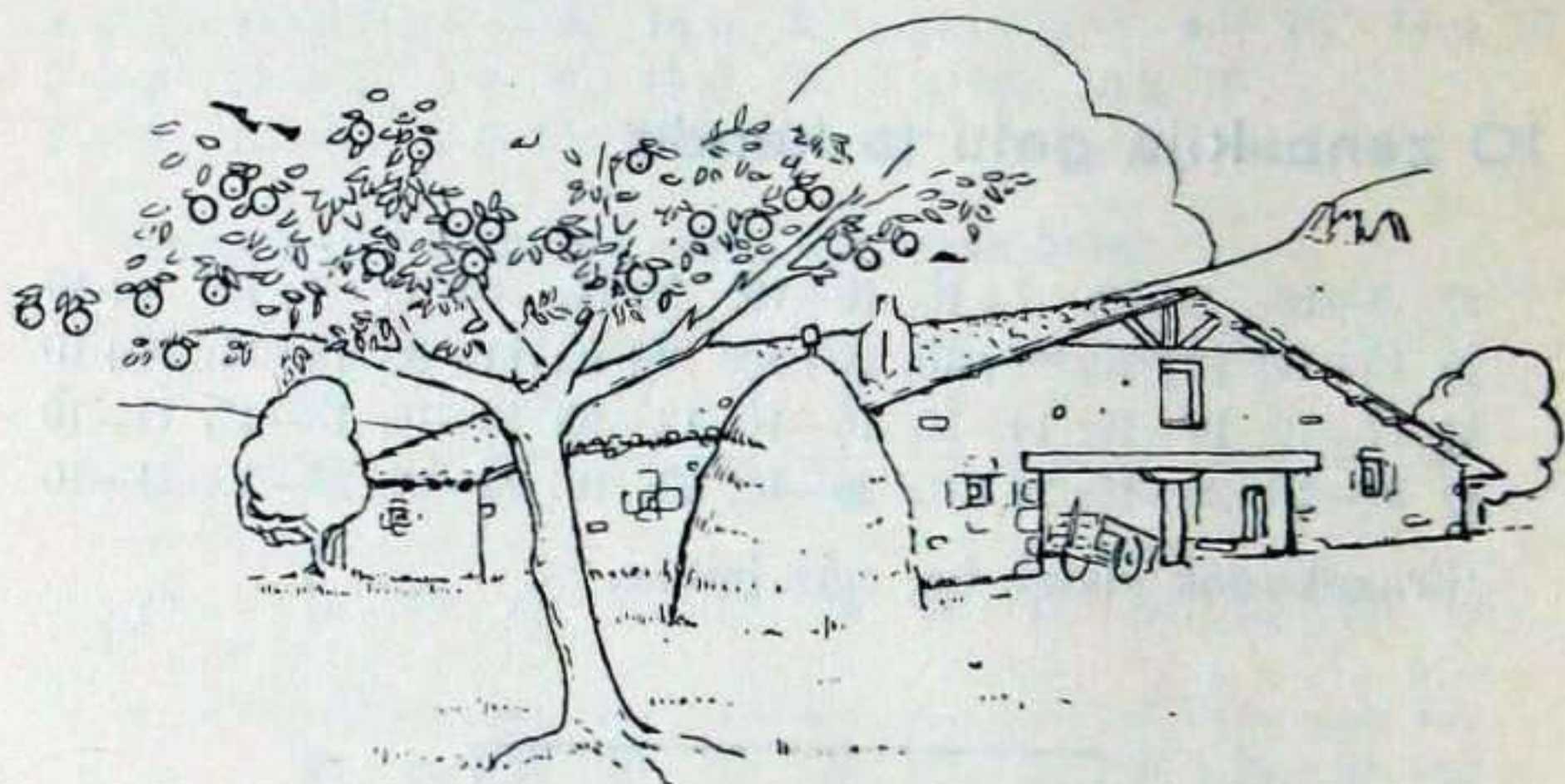
2^a. Amabiko 2 diran sagra-pilotik 10 kenduzkero, ¿zenbatzu geratuko dira?

3^a. Amameak amabiko 2 uñesagra erosi dauskuz. Añe-beak eta bijok goxion 6 ta eguberdijon 8 jan doguz; bestiak,

bañiz, gaberako itxi. ¿Zenbatzu itxi doguz gaberako?

4^a. Oin urte bi landaturiko sagañonduak amabiko 2 sagañ ekañi dauz. Sagañok Miren, Josebe ta Biñor neba-añebaentzat ixango dira, bakotxak urtiak dauzan beste sagañ añturik. Ara, ba: Miren gastiena da, ta 6 urte dauz; Biñor zañena da, ta Miren'ek baño 4 urte geyago dauz. Iruron urtiak zenbakeñuzkero, bañiz, 24 egiten dabe. ¿Zenbatzu urte dauz Josebe'k? ¿Zenbana sagañ añtu biañ dabez?

5^a. ¿Zenbana urte ixango dabez 10 urte-bañu?

6^a. ¿Eta 15 urte-bañu?

7^a. ¿Eta 20 urte-bañu?

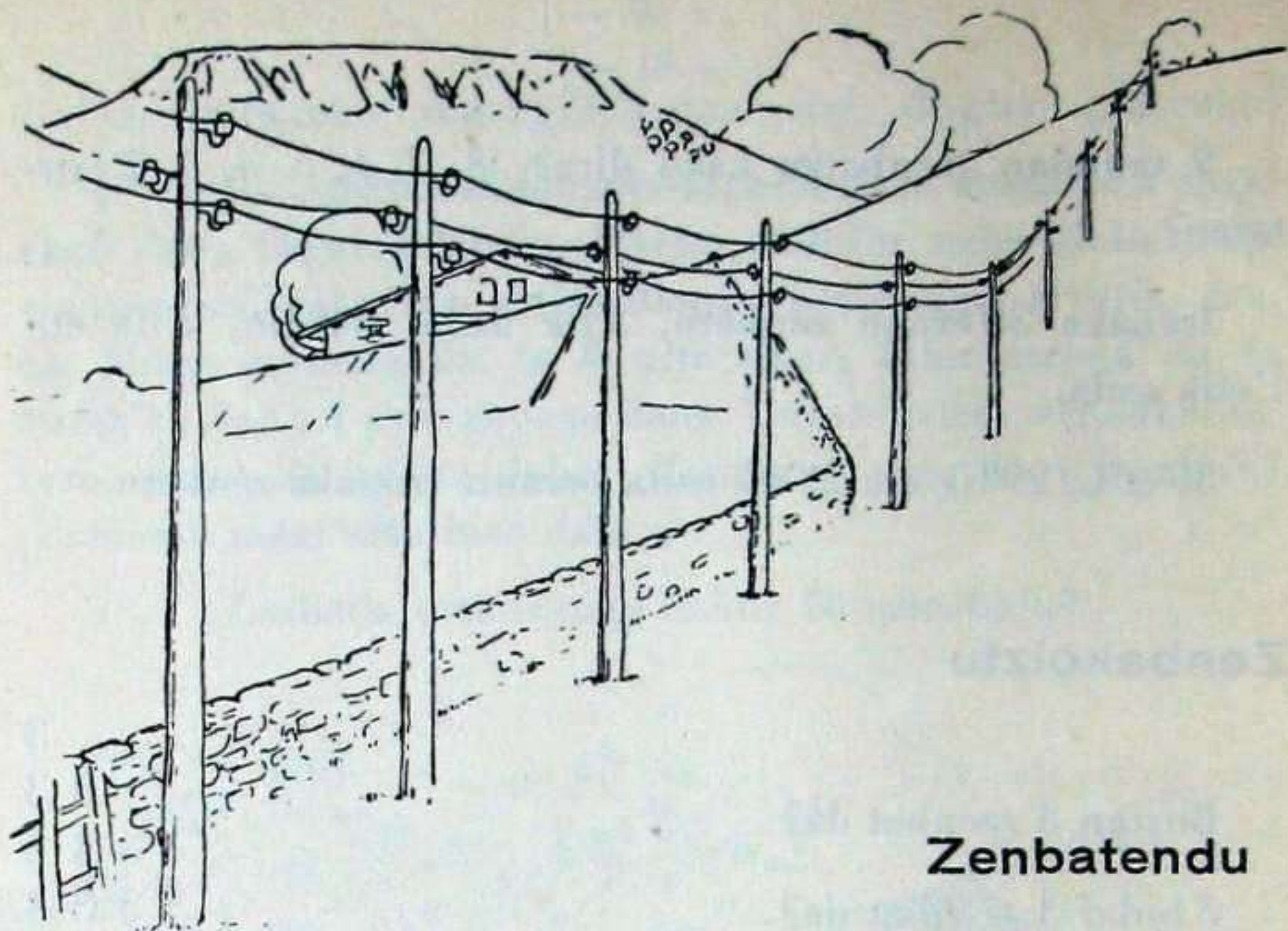
3 Zenbakijaz

Itxezko eragokunak

62'gañen ingoskiko tantai oñetan, tximistindañ-loruai eusteko iruna kako agiri dira. Tantai baten ¿zenbatzu kako? ¿Eta tantai bitan? ¿Eta 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10 tantatan?

Zenbatendu

Tantai bateko kakuakaz iruko pilo 1 egin leike.

Tantai bikuakak ¿zenbatzu iruko pilo egin leikez?

¿Eta irukuakaz? ¿eta laukuakaz? ¿eta bostekuakaz? ...

Lengo ingoskiko 3-piluak begit̄urik, erantzun:

3 zenbakijan, ¿zenbatzu iruko dagoz? ¿Eta 6, 9, 12, 15, 18, 21, 24, 27 ta 30 zenbakijetan?

Orezketo, 6 zenbakija irukotan zatit̄urik, ¿zenbatzu iruko ixango dira? ¿Eta 9, irukotan zatit̄urik?

3:3 6:3 9:3 12:3 15:3 18:3 21:3 24:3 27:3
30:3 18:3 24:3 15:3 27:3 21:3 12:3 6:3 9:3

(3 irukotan, bat; 6 irukotan, bi; 9 irukotan, iru...)

6 zenbakijaren $\frac{1}{3}$ ¿zenbat da? ¿eta 9, 15, 12, 24, 30, 27, 18 ta 21 zenbakijena?

Goiko eragokunak idatziz, be, egin leiz.

Txakadaka zenbatu

$$1^{\text{a}}. \quad 6 : 3 + 7 + 3 - 6 : 2 + 3 + 3 + 3 - 4 - 6 =$$

$$2^{\text{a}}. \quad 30 : 3 + 10 + 10 : 2 : 3 + 3 \times 3 : 2 + 6 - 12 =$$

Onetara beste eragokunak, be.

Ikasliak esaten dana buruz egin bial-dabe, ta azkenian zenbatzu geratzen diran esan ala idatzi.

Asmakixunak

1ª Goiko ikastola oretan ¿zenbatzu mutiko dagoz?

2^a ¿Zenbatzu dagoz zutunik? ¿Zenbatzu jezarita?

3ª Alde bakoitzean ¿zenbatzu dagoz zutunik eta zenbatzu jezarita?

4^a 30 ume irunaka iminizkero, ¿zenbatzu iruko-talde ixango dira?

5ª Eta erdiak biñaka ta beste erdiak irunaka iminiz-

kero, ¿zenbatzu iruko-talde ta zenbatzu biko ixango dira?
Gustiñara ¿zenbatzu talde?

6ª Intxaur-saltzaliak 20 amabiko leukazan, eta 5 mutili iruna amabiko saldu leutsezan. ¿Zenbatzu amabiko saldu leuzan? Saldu eleuzan amabikuak ¿zenbatzu ixan ziran?

7ª Amabiko 2 dagozan pilotik 7 mutilek iruna sagar ártu dabez. Gustiñara ¿zenbatzu ártu dabez? ¿eta zenbatzu ártu-barik itxi?

Asmakixun-erantzunak idatziz, be, imiñi leiz.

30 - 40

Itxezko eragokunak

30'etik 40'era ta 40'etik 30'era zenbatu.

Onetara zenbakeñu: $1 + 2$, $31 + 2$; $1 + 3$, $31 + 3$; eta abar.

Onetara zenbakendu: $10 - 2$, $40 - 2$; $10 - 3$, $40 - 3$; eta abar.

Gero, batekuak atatu-barik: $31 + 2$, $31 + 3$ ... $40 - 2$, $40 - 3$ ...

Zenbakeñu:

$$1^a. \quad \begin{array}{cccccc} 32 + 3 = & 35 + 4 = & 33 + 6 = & 38 + 2 = & 34 + 3 = \\ 32 + 5 = & 33 + 6 = & & & \end{array}$$

$$2^a. \quad \begin{array}{ccccccccc} 33 & 31 & 36 & 35 & 39 & 38 & 33 & 31 & 37 & 32 \\ + 6 & 7 & 3 & 5 & 1 & 1 & 4 & 8 & 2 & 3 \\ \hline 34 & 32 & 36 & 35 & & & & & & \\ + 3 & 5 & 4 & 4 & & & & & & \end{array}$$

Zenbakendu:

$$3^{\text{a}}. \quad 40 - 2 = \quad 40 - 6 = \quad 38 - 4 = \quad 33 - 2 = \quad 37 - 4 = \\ 39 - 7 = \quad 35 - 3 =$$

$$4^{\text{a}}. \quad \begin{array}{r} 40 \quad 39 \quad 33 \quad 35 \quad 34 \quad 37 \quad 40 \quad 36 \quad 33 \quad 32 \\ - 8 \quad 8 \quad 1 \quad 3 \quad 2 \quad 4 \quad 7 \quad 4 \quad 2 \quad 1 \\ \hline 39 \quad 38 \quad 34 \quad 37 \\ - 6 \quad 4 \quad 3 \quad 3 \\ \hline \end{array}$$

Utsak bete:

$$5^{\text{a}}. \quad \begin{array}{r} 32 \quad 37 \quad 39 \quad 33 \quad 31 \quad 36 \quad 38 \quad 34 \quad 35 \quad 40 \\ + . \quad - . \quad - . \quad + . \quad + . \quad + . \quad - . \quad - . \quad + . \quad - . \\ \hline 39 \quad 35 \quad 33 \quad 38 \quad 38 \quad 39 \quad 34 \quad 31 \quad 38 \quad 31 \\ \\ 32 \quad 39 \quad 40 \quad 35 \\ + . \quad - . \quad - . \quad + . \\ \hline 40 \quad 32 \quad 35 \quad 39 \end{array}$$

Idatzizko eragokunak

Itxezko 1^a, 2^a, 3^a, 4^a, ta 5^a.

1 - 40

Zenbaketu

$$\begin{array}{l} 9 + 2, \quad 29 + 2; \quad 9 + 3, \quad 29 + 3; \quad \dots \quad 9 + 10, \quad 29 + 10 \\ 8 + 3, \quad 28 + 3; \quad 8 + 4, \quad 28 + 4; \quad \dots \quad 8 + 10, \quad 23 + 10 \\ 7 + 4, \quad 27 + 4; \quad 7 + 5, \quad 27 + 5; \quad \dots \quad 7 + 10, \quad 27 + 10 \\ 6 + 5, \quad 26 + 5; \quad 6 + 6, \quad 26 + 6; \quad \dots \quad 6 + 10, \quad 26 + 10 \\ 5 + 6, \quad 25 + 6; \quad 5 + 7, \quad 25 + 7; \quad \dots \quad 5 + 10, \quad 25 + 10 \\ 4 + 7, \quad 24 + 7; \quad 4 + 8, \quad 24 + 8; \quad \dots \quad 4 + 10, \quad 24 + 10 \\ 3 + 8, \quad 23 + 8; \quad 3 + 9, \quad 23 + 9; \quad 3 + 10, \quad 23 + 10, \\ 2 + 9, \quad 22 + 9; \quad 2 + 10, \quad 22 + 10. \end{array}$$

Zenbakendu

11 — 2, 31 — 2; 11 — 3, 31 — 3; . . . . . 11 — 10, 31 — 10
 12 — 3, 32 — 3; 12 — 4, 32 — 4; . . . . . 12 — 10, 32 — 10
 13 — 4, 33 — 4; 13 — 5, 33 — 5; . . . . . 13 — 10, 33 — 10
 14 — 5, 34 — 5; 14 — 6, 34 — 6; . . . . . 14 — 10, 34 — 10
 15 — 6, 35 — 6; 15 — 7, 35 — 7; . . . . . 15 — 10, 35 — 10
 16 — 7, 36 — 7; 16 — 8, 36 — 8; . . . . . 16 — 10, 36 — 10
 17 — 8, 37 — 8; 17 — 9, 37 — 9; 17 — 10, 37 — 10.
 18 — 9, 38 — 9; 18 — 10, 38 — 10.

Zenbat egiten daben esan, eta utsak bete:

1 ^a .	29	28	25	24	22	31	35	27	32	33	26	37	23
	+7	+8	+7	+9	+9	-4	-9	+5	-7	-4	+5	-8	+9
	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

2 ^a .	24	36	37	22	28	23	35	33	34	27	29	32	38
	+	-	-	+	+	+	-	-	-	+	+	-	-
	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	32	28	29	31	35	32	26	28	27	35	36	28	29

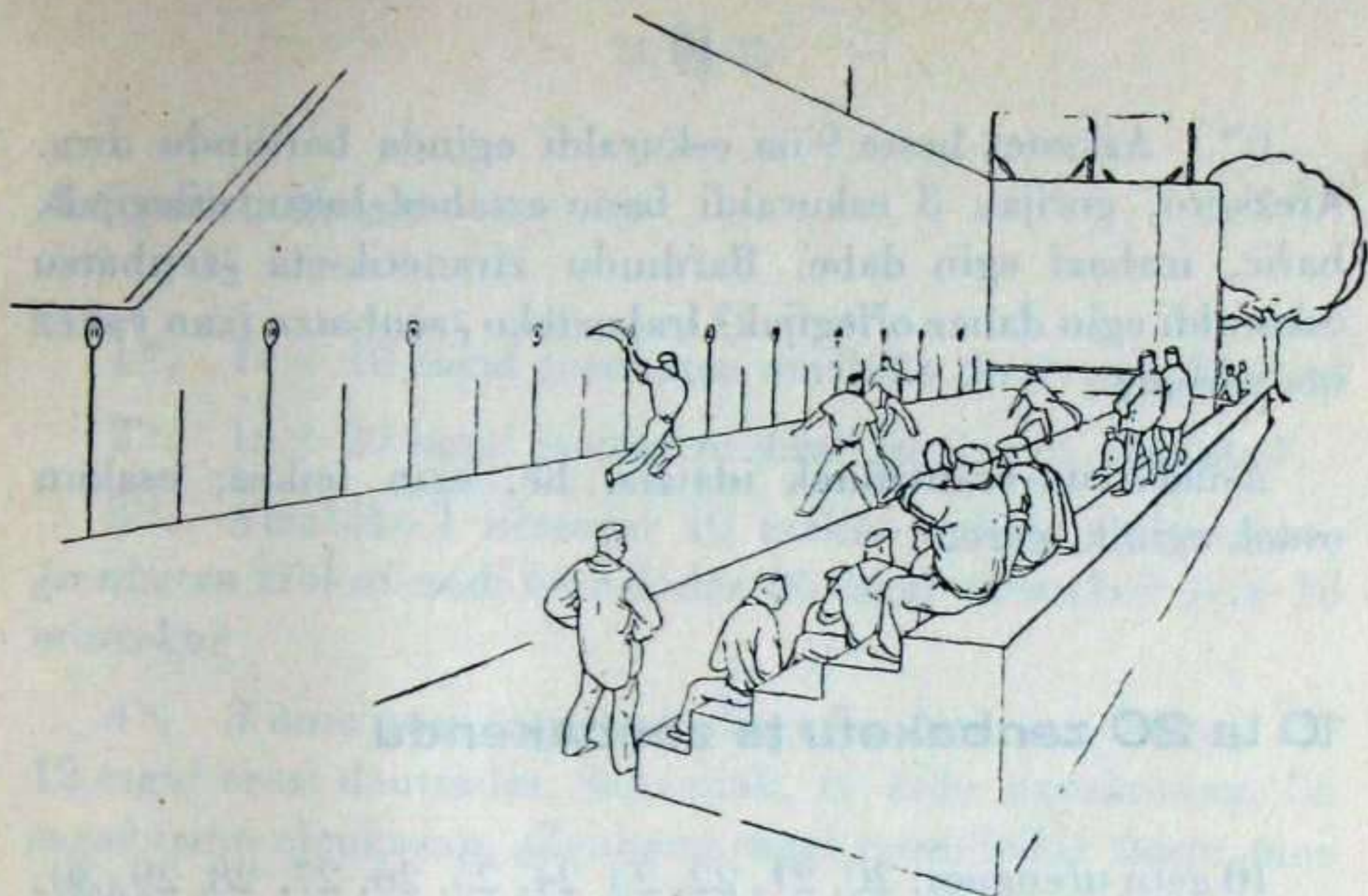
Txakadaka

$$6 + 6 + 12 : 2 \times 2 + 6 + 5 - 6 + 10 - 9 - 6 - 12 =$$

(6 ta 6..., ta 12..., zatiñu 2'kotan..., biñitan..., ta...)

$$40 - 5 - 6 - 3 - 2 : 2 - 3 : 3 - 1 \times 3 + 6 \times 2 =$$

1^a ta 2ª idatziz, be, imiñi leiz.

Asmakixunak

1^a. Goñijak eta oñlegijak gogoñ diñardube pelotaka. Ekiñaldija 40 tanto edo eskuraldiñara da. Orain goñijak 4 ta oñlegijak 6 dagoz. ¿Zenbatzu eskuraldi geyago oñlegijak? Ekiñaldija irabazteko, ¿beste zenbatzu egin biarño? ¿Eta goñijak?

2^a. Geruago, goñijak 7 ta oñlegijak goñijak baño 3 geyago dagoz. Lendik ona ¿zenbana eskuraldi egin dabez talde bijak?

16ra eltzeko ¿zenbana dabez uts? ¿Eta 40^{era} eltzeko?

3^a. Oñlegijak 10 eskuralditan lotuta legozala, goñijak beste 6 eskuraldi bañi egin dabez. ¿Zenbatzu dabez geyago oñlegijak baño?

4^a. 18 eskuralditan bañdindu dira talde bijak. ¿Zenbana egin dabez lendik ona? ¿Zenbana dabez uts amakiko bira eltzeko?

5^a. Goñijak beste 6 eskuraldi egin dabezanian, bañiro bañdindu dira talde bijak. ¿Zenbana eskuraldi dabez?

6^a. Azkenez beste 9na eskuraldi eginda bařdindu dira. Ařezkero, gořijak 3 eskuraldi bařo eztabez lořtu; ořlegijak, bařiz, irabazi egin dabe. Bařdindu ziranetik-etā ħzenbatzu eskuraldi egin dabez ořlegijak? Irabazteko ħzenbatzu ixan yakez uts gořijai?

Asmakixun-erantzunak idatziz, be, egin leikez; esakun osuak egiņik, gero.

10 ta 20 zenbakeřu ta zenbakendu

10 geřu uřenguoi: 20, 21, 22, 23 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30.

10 kendu uřenguoi: 40, 39, 38, 37, 36, 35, 34, 33, 32, 31, 20.

20 geřu: $1 + 20$, $2 + 20$, $3 + 20$, $4 + 20$, $5 + 20$ ... $20 + 20$.

20 kendu: $40 - 20$, $39 - 20$, $38 - 20$, $37 - 20$, ... $21 - 20$.

Goiko eragokunok ondo jakiņezkero, uřenguai ekin.

a) $29 + 10 = 23 + 10 = 25 + 10 = 24 + 10 = 26 + 10 = 28 + 10 =$

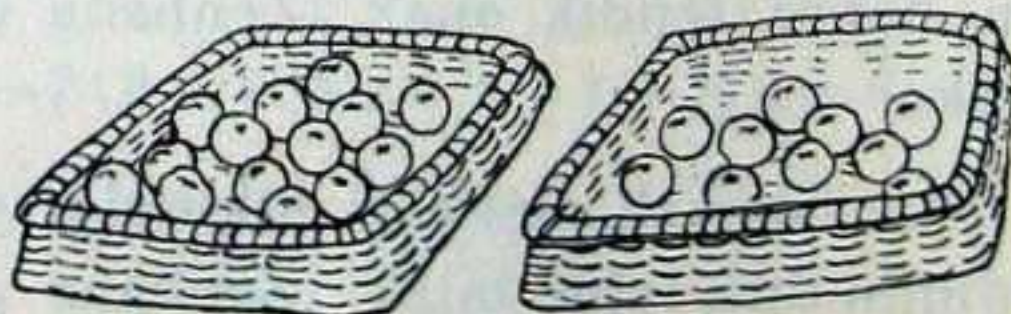
g) $19 + 20 = 20 + 20 = 16 + 20 = 12 + 20 = 13 + 20 = 15 + 20 =$

k) $39 - 10 = 32 - 10 = 38 - 10 = 35 - 10 = 33 - 10 = 37 - 10 =$

y) $39 - 20 = 34 - 20 = 36 - 20 = 32 - 20 = 38 - 20 = 37 - 20 =$

Lautzuk idatziz, be, imiņi leiz.

3 amabiko 36 dira.

3 ^a .	5	3	6	8	4	2	7	6	5	7	3	8
	5	7	3	4	5	3	2	4	3	5	1	1
	5	5	9	4	4	2	7	2	5	4	6	1
	5	5	2	2	5	7	2	7	7	4	7	8
	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

Urrengo talde bakotxa oker zenbaketuta dagonentz esan.

4 ^a .	7	2	7	9	1	4	8	5	8	2	4	1
	2	6	3	3	7	4	6	3	1	4	6	7
	1	2	2	1	8	3	2	3	1	7	7	2
	6	8	8	5	3	5	3	2	8	4	2	7
	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	17	18	19	16	20	18	19	14	18	19	16	18

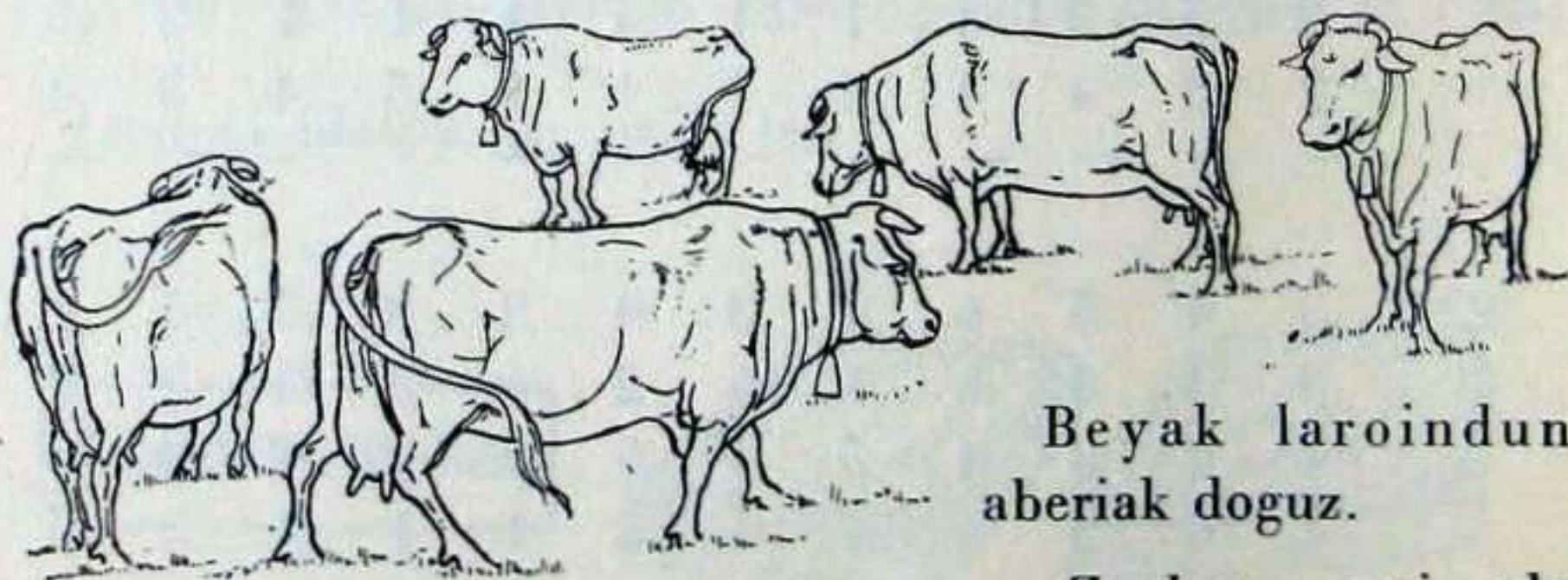
Idatzizko eragokunak

Itxezko 1^a, 2^a, 3^a; eta 4^a zuzendu.

Txakadaka

$$5 + 5 + 6 + 2 + 8 + 10 + 4 - 4 - 12 - 6 - 12$$

4 zenbakijazko eragokunak

Beyak laroindun
aberiak doguz.

¿Zenbatzu osti edo

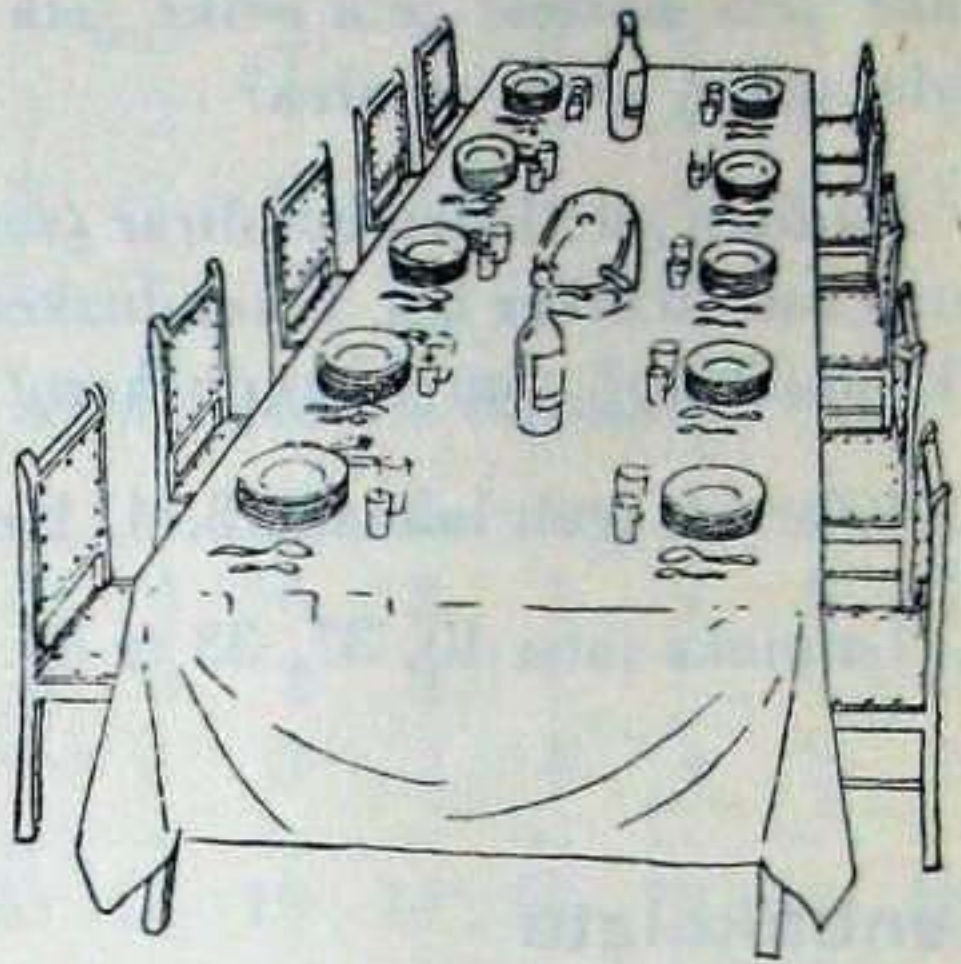

Zenbatendu

Mai oréetan 10 jate-
tūrentzako launa azpil
imiñi dabez.

Jateū baten azpilakaz
lauko pīlo bat baño elei-
ke egin.

Jateū birenakaz ¿zen-
batzu lauко pīlo egin lei-
kez?

¿Eta irurenakaz? ¿eta laurenakaz? ¿eta bostenakaz? . . .

Beste ingoskiko 4-pīluak begitūrik, erantzun:

8 zenbakijan ¿zenbatzu lauко dagoz? ¿eta 12, 16, 20, 24,
28, 32, 36, ta 40 zenbakijetan?

Orezkero, 8 zenbakija laukotan zatiūrik, ¿zenbatzu lauко
ixango dira? ¿eta 12, irukotan zatiūrik?

4:4 8:4 12:4 16:4 20:4 24:4 28:4 32:4 36:4
40:4 24:4 36:4 20:4 28:4 12:4 20:4 24:4 8:4

(4 laukotan, bat; 8 laukotan, bi; 12 laukotan iru . . .)

8'ren 1/4 ¿zenbat da? ¿eta 16, 20, 24, 40, 36 zenbakijena?

Eragokunok idatziz, be, egin leiz.

Txakadaka zenbatu

$$10 + 3 - 5 + 8 + 7 - 9 + 7 : 3 + 5 =$$

$$8 + 9 + 7 : 2 : 4 \times 3 \times 2 + 6 : 4 =$$

Asmakixunak

Lauřleko 1'ek 4 eřial dauz.

1^a. Lauřleko 2 ħzenbatzu erial dira? ħEta 4 lauřleko? ħEta 8 lauřleko? ħEta 6 lauřleko?

2^a. Arkatx bakotxa eřial 1 ixanezkero, 6 lauřlekotan ħzenbatzu salduko dauskubez?

3^a. Lauřleko-1/4 ħzenbatzu eřial da? ħEta lauřleko-1/2?

4^a. 3 lauřleko ta 1/2 ħzenbatzu eřial dira? ħEta 4 ta 1/2?

5^a. 11 eřialeko aitzotxuba erosteko, 3 lauřleko emon dautsadaz saltzaliari. ħZenbat egingo daust atzera?

6^a. 3 eřialeko 4 idazti erosteko ħzenbatzu lauřleko bial-
-dira?

7^a. Igandian-igandian 5 eřial emoten daustaz ařiteak. ħZenbatzu lauřleko 4 igandetan?

8^a. Ostiketa-zelairako txartela eřial 2 da. Lauřleko 2 ta erdigaz ħzenbatentzako txartelak emongo dauskubez? Eta 9 txartel erosteko ħzenbatzu lauřleko bialko doguz?

9^a. Lengo irudijan agiri diran arkijak gustiřara ħzenbatzu arki-oin dabez? Eta arki-erdijak ħzenbatzu arki-oin?

10^a. Paris'ko aberetxian 3 matxango-talde ikusi leudazan. Taldietan 12'na matxango legozan. ħZenbatzu matxango ziran gustiřara?

11^a. Talde bakotxa erdibitu egiņezkero, ħzenbatzu talde litxakezan? Eta talde bakotxan ħzenbatzu esku, matxango bakotxak 4 dauzala?

12^a. 3 laurleko ta $1/4$, 4 l. ta $1/4$, 6 l. ta $1/2$, ¿zenbatzu eñial dira?

13^a. 12, 16, 14, 20 ta 26 eñial ¿zenbana laurleko dira?

1 - 50

Zenbatu: a) 1'etik 50'era; g) 50'etik 1'era; k) 2'tik 50'era biñaka; y) 50'etik 2'ra biñaka.

Zenbakeñu

39 + 2,	39 + 3,	.....	39 + 10.	35 + 6,	35 + 7,	.....	35 + 10.
38 + 3,	38 + 4,	.....	38 + 10.	34 + 7,	34 + 8,	.....	34 + 10.
37 + 4,	37 + 5,	.. ..	37 + 10.	33 + 8,	33 + 9,		33 + 10.
36 + 5,	36 + 6,	.....	36 + 10.	32 + 9,	33 + 10.		

Zenbakendu

41 - 2,	41 - 3,	.....	41 - 10.	45 - 6,	45 - 7,	.....	45 - 10.
42 - 3,	42 - 5,	.....	42 - 10.	46 - 7,	46 - 8,	.....	46 - 10.
43 - 4,	43 - 5,	.....	43 - 10.	47 - 8,	47 - 9,		47 - 10.
44 - 5,	44 - 6,	.....	44 - 10.	48 - 9,	48 - 10.		

10, 20 ta 30 zenbakeñu ta zenbakendu

35 + 10	22 + 20	19 + 30	50 - 10	48 - 20	41 - 30
33 + 10	27 + 20	11 + 30	45 - 10	45 - 20	45 - 30
39 + 10	21 + 20	14 + 30	43 - 10	50 - 20	43 - 30
32 + 10	28 + 20	16 + 30	49 - 10	43 - 20	47 - 30
36 + 10	24 + 20	20 + 30	44 - 10	47 - 20	44 - 30

Utsak bete:

37	32	44	39	49	45	47	33	38	41	48	37
+	+	-	+	-	-	-	+	+	-	-	+
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
45	41	39	47	39	38	38	41	43	36	38	42

4 amabiko, 48 dira.

Asmakixunak

1^a. Etxian 3 amabiko arautza doguz. Beste 12 arautza erosizkero, ¿zenbatzu arautza ixango doguz etxian?

2^a. Etxian 4 amabiko arautza leukaguzan. Arautza 2 biñdu ta 4 jan egin doguz. ¿Zenbatzu amabiko doguz orain? ¿Zenbatzu arautza?

3^a. 4 amabiko baño 20 arautza gitxijago, ¿zenbatzu arautza dira?

4^a. Len 45 eunen leukadazan, baña, 30 jalgi egin dodaz arkatza erosteko. Enparau yatanaz, 5 euneneko ¿zenbatzu urésagar erosi leikedaz?

5^a. Lauñleko-erdiak ¿zenbatzu eunen dauz? Eta lauñleko-1/2 baño 20 eunen gitxijago, ¿zenbatzu eunen dira?

6^a. Ikastarua asi danezkero 49 egun igazi dira. Inaki'k 10 egun uts-egin dauz ta Kepa'k 20. ¿Zenbana egunetan etoñi dira?

7^a. 4 amabiko idazkoñtzetarik amabiko 1 eta 1/2 saldu dodaz. ¿Zenbatzu idazkoñtz enparau yataz?

8^a. Kepa'k, gediñetara jolastuten asi danian, 43 lauko

leukazan. Ekin eta ekin, 6 irabazi ta 10 galdu egin dauz. ¿Zenbatzu daukaz orain?

9^a. Andone amameak 4 amabiko arautza ekañi dauz zeñ edo merkatura, ta eurentarik amabiko 2 eta 1/2 saldu. ¿Zenbatzu arautza eruan dauz atzera?

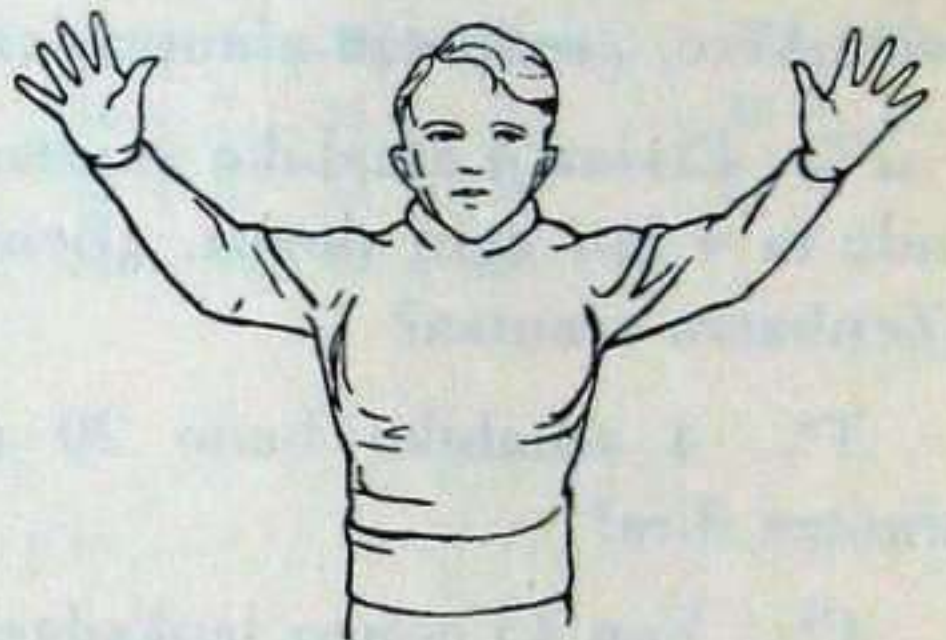
10ª Sabintxu'k Kistañ-Ikaspideko 43 itaun dakiz: Lon-txu'k, bañiz, 35 baño ez. ¿Bigañenak lenenguak baño zenbatzu gitxijago?

Esakun osuak egiñaz erantzun bial-da.

5 zenbakijazko eragokunak

50'eraño igon bosnaka 5, 4, 3, 2 ta 1 zenbakijetatik asiña.

Bosnaka jatsi 50, 46, 49, 49 ta 48 zenbakijetatik asiña.

Zenbakoiztu

Biritan 5 ¿zenbat da? ¿Eta 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9 ta 10 bidañ?

Alboko zenbaki-piluok goñik bera zenbakeñu, ta zenbakeikijak azpijan idatzi.

									5
								5	5
							5	5	5
						5	5	5	5
					5	5	5	5	5
				5	5	5	5	5	5
			5	5	5	5	5	5	5
		5	5	5	5	5	5	5	5
5	5	5	5	5	5	5	5	5	5

Zenbatendu

Mai-gane txakur-txiki batzuk euki bial-dira.

Txakur-txikijak 5 eunen dauz. 10 eunen txakur-txikiān zatituzkero, ¿zenbatzu txakur-txiki litxakez?

Orezkero, 10 bostekotan ¿zenbatzu bosteko? $10 : 5 =$

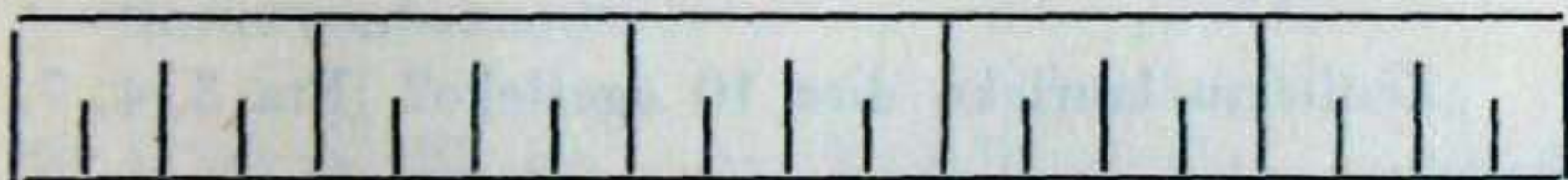
15 eunen txakur-txikiān, ¿zenbatzu txakur-txiki? ¿Eta $15 : 5$?

Onetara jařatu 50 eunenetara eldu-arte.

Zenbatendu:

$5 : 5$ $10 : 5$ $15 : 5$ $20 : 5$ $25 : 5$ $30 : 5$ $35 : 5$ $40 : 5$ $45 : 5$ $50 : 5$

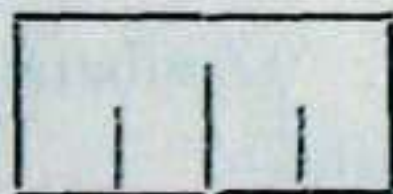
Eřial 1 = (edo) 25 eunen.

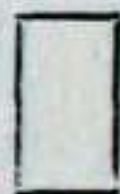
A

Ogeřleko 1 = (edo) 20 eřial.

Ogeřleko 1 = (edo) 5 laurleko.

E

O

Eragokunak

¿Zenbatzu bidař dago E irudija A irudijan? Ogeřleko 1'ek ¿zenbatzu laurleko dauz?

¿Zenbatzu bida' dago O irudija A irudijan? Oge'leko 1'ek ¿zenbatzu e'rial dauz?

E 3 ba'litz, A 15 litxake. ¿Zenbatzu laur'leko dira 3 oge'leko?

A 20 ba'litz, E 4 litxake. ¿Zenbatzu oge'leko dira 20 laur'leko?

Gabeuki edo ordu 1 laukotan zatituzkero, lauko bakotxari ordu-laurena deretxon lez, oge'leko 1 bostekotan zatituzkero, bosteko bakotxari *bostena* deretxo.

Onan idazten da: $1/5$ (bostena), $2/5$ (bosten bi), $3/5$ (iru bosten), $4/5$ (lau bosten), $5/5$ (bost bosten).

Asmakixunak

1^a. Oge'leko-bosten 2, edo $2/5$, ¿zenbatzu laur'leko dira? Eta $5/5$, $4/5$, $3/5$, $1/5$?

2^a. ¿Zenbatzu laur'leko dira 10 oge'leko? ¿Eta 3, 4, 7, 8 oge'leko?

3^a. ¿Zenbatzu oge'leko dira 50 laur'leko? ¿Eta 45, 30, 25 laur'leko?

4^a. 10 txaku' txiki ¿zenbatzu eunen dira? ¿Zenbatzu e'rial?

5^a. Jostaluba erosteko e'rial 2 emon dautsada, saltzaliari, ta onek 5 eunen atzera egin niri. ¿Zenbatzu eunen ixan da jostaluba?

ZENBAKI BIKOTXAK

Itxezko eragokunak

Buruz zénbakeñu:

11+11 edo 11+10+1=	11+12 edo 11+10+2=	.....	11+19'raño.
12+11 edo 12+10+1=	12+12 edo 12+10+2=	.. ..	12+19'raño.
13+11 edo 13+10+1=	13+12 edo 13+10+2=	.....	13+19'raño.
14+11 edo 14+10+1=	14+12 edo 14+10+2=	.....	14+19'raño.
15+11 edo 15+10+1=	15+12 edo 15+10+2=	.....	15+19'raño.
16+11 edo 16+10+1=	16+12 edo 16+10+2=	... .	16+19'raño.
17+11 edo 17+10+1=	17+12 edo 17+10+2=	.....	17+19'raño.
18+11 edo 18+10+1=	18+12 edo 18+10+2=	.....	18+19'raño.
19+11 edo 19+10+1=	19+12 edo 19+10+2=	.....	19+19'raño.

Beste amañekuakaz, be, bañdin ekin: 21+11 edo 21+10+1= ta abañ.

Buruz zenbakendu:

20-11 edo 20-10-1=	20-12 edo 20-10-2=	.....	20-19'raño.
21-11 edo 21-10-1=	21-12 edo 21-10-2=	.. ..	21-19'raño.
22-11 edo 22-10-1=	22-12 edo 22-10-2=	.....	22-19'raño.
23-11 edo 23-10-1=	23-12 edo 23-10-2=	.....	23-19'raño.
24-11 edo 24-10-1=	24-12 edo 24-10-2=	.....	24-19'raño.
25-11 edo 25-10-1=	25-12 edo 25-10-2=	. ...	25-19'raño.
26-11 edo 26-10-1=	26-12 edo 26-10-2=	.....	26-19'raño.
27-11 edo 27-10-1=	27-12 edo 27-10-2=	.....	27-19'raño.
28-11 edo 28-10-1=	28-12 edo 28-10-2=	.. ..	28-19'raño.
29-11 edo 29-10-1=	29-12 edo 29-10-2=	....	29-19'raño.

Beste amañekuakaz, be, bañdin ekin: 30-11 edo 30-10-1= ta abañ.

Zenbakeñu: (lenengotan bigařen atala zatitubaz: $12+10+7$, ta abar.

1^a. $13+16=18+13=19+12=12+14=14+16=15+11=17+19=$

2^a. $27+19=25+11=24+17=26+13=21+15=29+12=28+19=$

3^a. $33+13=35+15=39+12=37+18=36+17=31+16=38+19=$

Zenbakendu: (lenengotan bigařena zatitubaz: $22-10-1$, ta abar.

4^a. $25-16=21-17=23-13=29-15=27-12=26-18=24-19=$

5^a. $34-11=36-13=38-15=37-13=35-13=39-12=33-19=$

6^a. $45-12=48-13=46-15=49-13=45-17=48-16=44-14=$

Idatzizko eragokunak

Itxezkuak: 1^a, 2^a, 3^a, 4^a, 5^a, 6^a.

Asmakixunak

1^a. Atzo 44 intxaur leudazan. Euretarik 15 jan dodaz goxion eta 13 eguberdijon. Aratsalderako ¿zenbatzu enparau yataz?

2^a. Txindi-lapikuan 23 laurleko daukadaz. Nire anayak, bariz, 19 daukaz berian. ¿Zenbatzu geyago daukadaz anayak baño? Eta anayak eta bijok gustitara ¿zenbatzu?

3^a. Lon, Gaizka ta Sabin mutikuak gediñetara jolastuten ekin dautsoe. Asi baño len 23^ana lauko lebezan; orain, bariz, lenenguak 18, bigařenak 9, ta irugařenak 42 lauko dabez. ¿Zenbana egin dabez galdu edo irabazi?

4^a. Len amabiko 2 arautza leukaguzan etxian. Gauř beste amabiko 1 eta 1/2 erosi dauz ameak. ¿Zenbatzu arautza doguz orain?

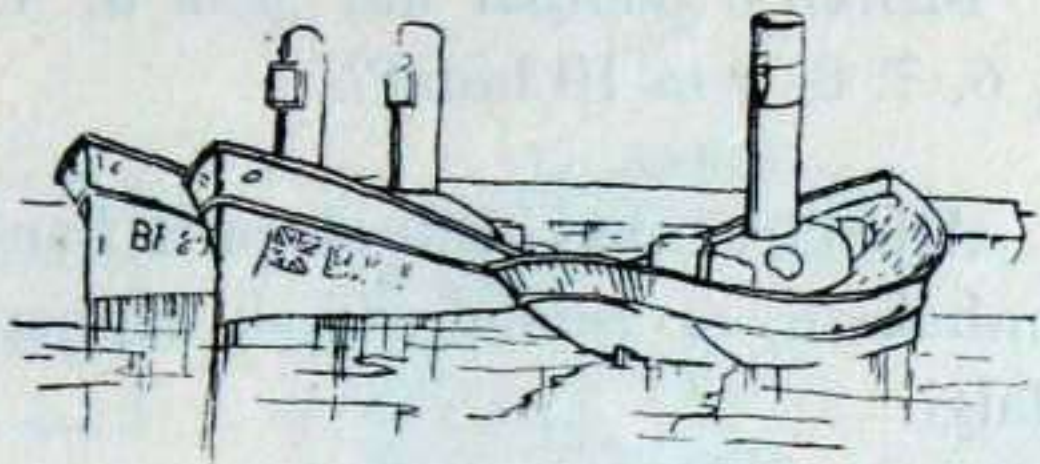
5^a. Kepařen etxe-onduan 54 areitz legozan igaz. Aurtan, baña, euretarik 18 ebagi egin dabez. ¿Zenbatzu areitz dagoz orain?

6^a. Len 19 madarikondo legozan zelayan beste 25 lantatu doguz. ¿Zenbatzu madarikondo dagoz oñezkero?

7^a. Beste zelayan 34 sagañondo ta 15 gaztañondo dagoz. ¿Zenbatzu geyago lenenguak bigaírenak baño?

8^a. Aíantzarako 3 ixontzi eldu dira izturira. Lenenguak 24 lebatz ekaí dauz; bigaírenak 6 lebatz geyago; eta irugaírenak bigaírenak baño 12 lebatz

geyago. ¿Zenbana lebatz ekaí dabez? ¿Zenbana amabiko lebatz?

Idatzizko eragokunak

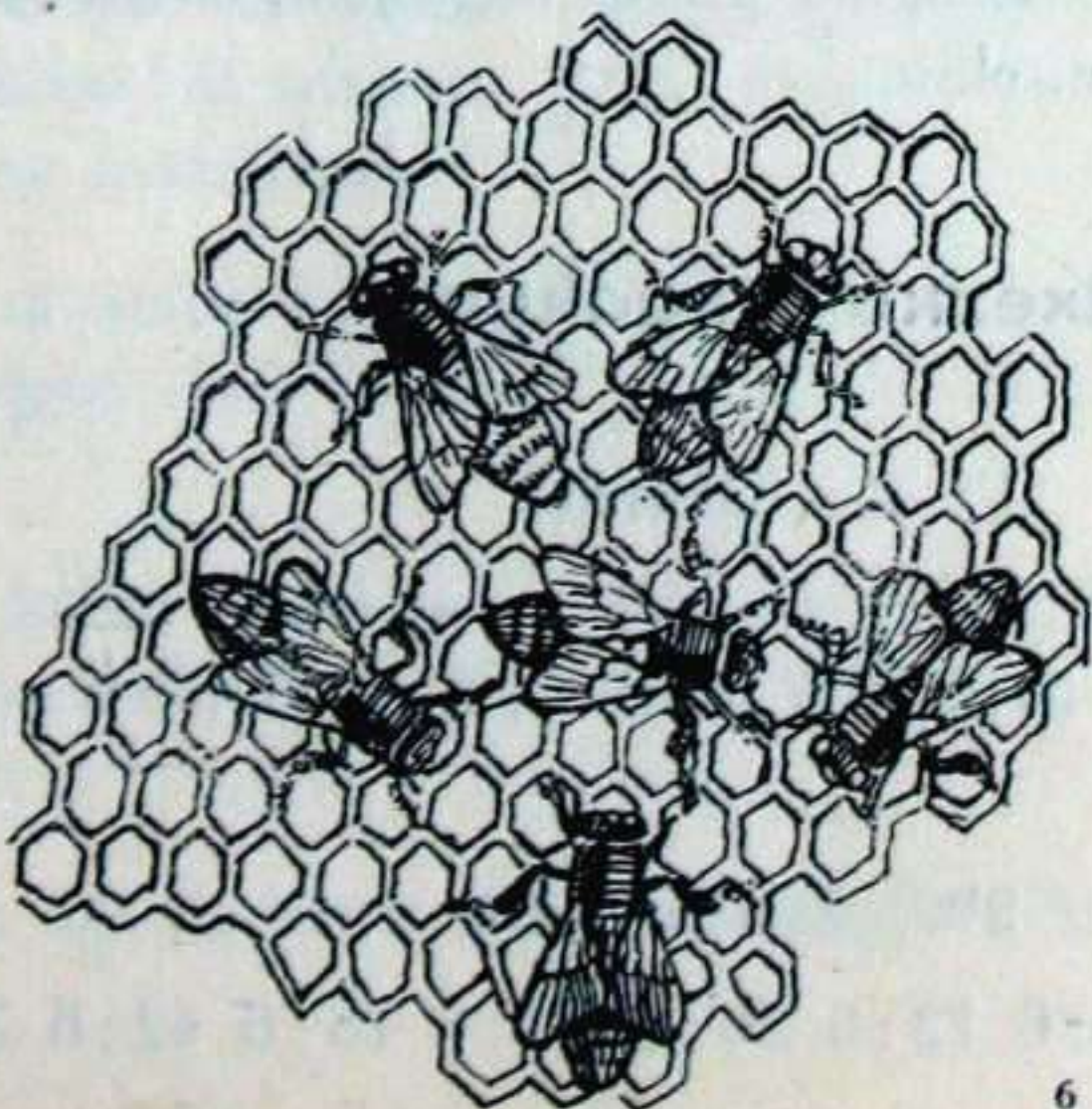
20, 25, 30, 32 ta 50 zenbakijak heste bosna eratara idatzi: $20 = 15 + 5 = 4 \times 5 = 3 \times 5 + 5 = 25 - 5 = 60 : 3$; eta abar.

6 zenbakijazko eragokunak

Erle batek ¿zenbatzu osti edo ankatxu dauz? eta erle 2'k ¿zenbatzu dabez? ¿eta 3'k? ¿eta 4'k? ¿eta 5'ek? ¿eta 6'k?

Señaka 60'eraño igon, 1, 2, 3, 4, 5 eta 6 zenbakijetatik asiñta.

Saí ekin eragokunoi.

Zenbakoiztu

Biritan 6 ¿zenbat da? ¿Eta 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9 ta 10 bidañ?

Alboko zenbaki-piluok goñik bera zenbakeñu, ta zenbakeikijak azpijan idatzi.

6
6 6
6 6 6
6 6 6 6
6 6 6 6 6
6 6 6 6 6 6
6 6 6 6 6 6 6
6 6 6 6 6 6 6 6
6 6 6 6 6 6 6 6 6
6 6 6 6 6 6 6 6 6 6

Zenbatendu

Astebetek ¿zenbatzu astegun eta zenbatzu jayegun dauz?

Aste 2 ¿zenbatzu astegun dira? 12 astegun ¿zenbatzu aste dira?

Onetara iñauñdu umiai, 10 aste zenbatzu astegun eta 60 astegun zenbatzu aste diran iñauñdu-árte.

Lengo 6-piluak begiñurik, onein antzeko beste eragokunai, be, ekin.

Itxezko eragokunak

1^a. Zenbakoiztu:

3	5	1	4	8	9	7	2	6	10
× 6	6	6	6	6	6	6	6	6	6
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

2^a. Zenbatendu:

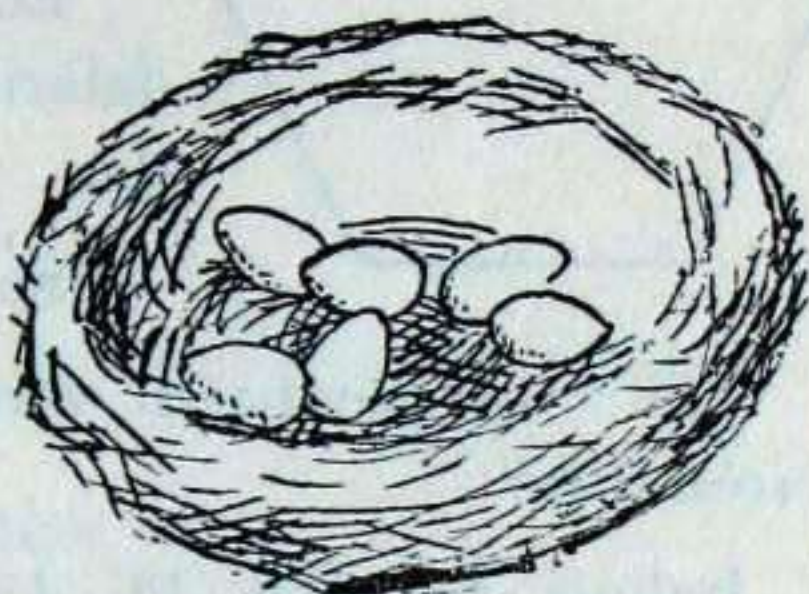
6:6 12:6 36:6 24:6 18:6 42:6 30:6 48:6 60:6 54:6

Idatzizko eragokunak

Itzezkuak, 1^a ta 2^a.

Asmakixunak

6 arautza amabiko
-1/2 arautza dira.

1^a. Seña arautza dagozan iru abitaik zenbatzu txorikuma urten leikez?

2^a. Amabiko-1/2 arautza 4 eñal ixanezkero, 24 arautza zenbatzu eñal dira?

3^a. Amabiko 2 arautza 8 laurlekotan salduzkero, zenbatetan salduko dira amabiko-1/2 arautza?

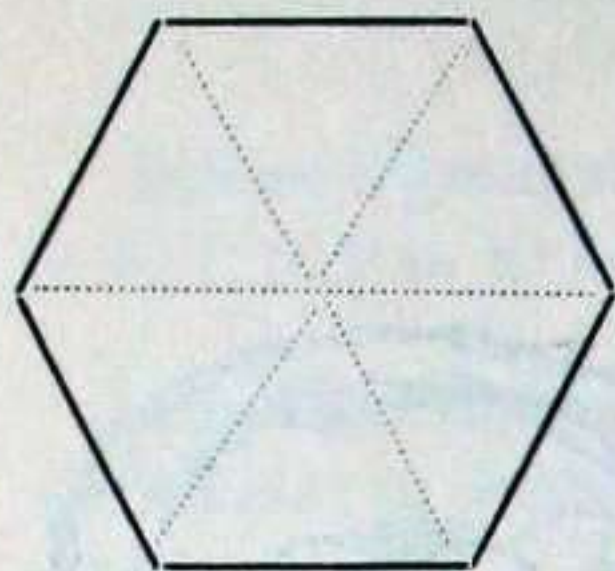
4^a. Igandietan eztoгу arautzarik jaten. Astegunetan, bañiz, eguneko amabiko-1/2 arautza jaten doguz. Astian astian zenbatzu arautza bial-doguz?

5^a. Gurian aña ta amea ta 3 anai-areba gara. Astian seña arautza jaten doguz. Aste bitarako zenbatzu arautza bial-doguz?

6^a. Txakur-txiki baten amabiko-1/2 okaran erosi dot. Zenbatzu okaran erosi leikedazan 15 eunenetan? eta 30 eunenetan?

7^a. 3 laurleko ta 1/2 dodaz. 6 eñaleko zenbatzu idazti erosi leikedaz?

Zenbaki zatikijak

Begitu alboko seiki ori. Seiki-baú 6 iruki baúdin dagoz. Iruki baktxa seikijaren seirena da.

Edozein gauza 6 atal baúdin egiten dalarik, atal baktxa osuaren seirena da.

Seirena onan idatzi: $1/6$

$1/6 + 1/6$ ¿zenbatzu seiren dira? eta $2/6 + 1/6$ ¿zenbatzu seiren dira?

Irakuri: $1/6, 2/6, 3/6, 4/6, 5/6, 6/6$.

$3/6 + 3/6$ ¿zenbatzu seiren dira? 6 seirenek osua egiten dabe.

$6/6$ 'i $3/6$ kenduzkero, ¿zenbatzu seiren enparauko dira?

Itxezko eragokunak

$$\begin{array}{cccc} 1^{\text{a}}. & \frac{1}{6} + \frac{1}{6} = & \frac{2}{6} + \frac{2}{6} = & \frac{3}{6} + \frac{2}{6} = & \frac{3}{6} + \frac{3}{6} = \\ & \frac{6}{6} - \frac{3}{6} = & \frac{5}{6} - \frac{2}{6} = & \frac{4}{6} - \frac{1}{6} = & \frac{2}{6} + \frac{3}{6} = \end{array}$$

Eragokunak lenengotan irudi-bidez azaldu leikez.

2^a. Goiko seiki-baúko iruki baktxa 5 ixanezkero, seiki osua ¿zenbatzu ixango litxake?

Eta seiki osua 24 ixanezkero, ¿zenbatzu ixan bial iruki baktxa?

3^a. 18'ren 1/6 (seirena) ¿zein da? ¿Eta 24, 30, 54 ta 60 zenbakijenak?

4^a. Irakasliaren urteguna dala-ta, 6 ikaslek idazkoitz edeía bezuza-egin dautsae. Idazkoitzagatik 30 lauñleko kendu dautsiezanezkero, ¿zenbana lauñleko emon bial-ixan dabe 6 ikasliak?

Idatzizko eragokunak

Itxezko 1^a ta 4^a

7 zenbakijazko eragokunak

Astiak ¿zenbatzu egun dauz? ¿Eta astebete 2'k, 3'k, 4'k, 5'ek, 6'k, 7'k, 8'k, 9'k eta 10'ek?

1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 zenbakijetatik asiñta, saspiñaka zenbakeñtu.

70, 69, 68, 67, 66, 65, 64 zenbakijetatik asiñta, saspiñaka zenbakendu.

Eragokunak sañi egin bial-dira.

Zenbakoiztu

Biriñtan 7 ¿zenbat da? ¿eta 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9 ta 10 bial?

Alboko 7-piluok goñik bera zenbakeñtu, ta zenbakeikijak azpijan idatzi.

7
7 7
7 7 7
7 7 7 7
7 7 7 7 7
7 7 7 7 7 7
7 7 7 7 7 7 7
7 7 7 7 7 7 7 7
7 7 7 7 7 7 7 7 7
7 7 7 7 7 7 7 7 7 7

Zenbatendu

Aste bik ¿zenbatzu egun dabez? 14 egun ¿zenbatzu aste dira? 3 astek ¿zenbatzu egun dabez? 21 egun ¿zenbatzu aste dira?

Onetara itaundu, 10 astera jo-ar̄te.

Goiko 7-piluak begit̄urik, onein antzeko beste eragokunak ekin.

Itxezko eragokunak

1^a. Zenbakoiztu:

3	5	1	4	8	9	7	2	6	10
×7	7	7	7	7	7	7	7	7	7
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

2^a. Zenbatendu:

7:7 14:7 28:7 49:7 42:7 70:7 63:7 56:7 35:7 21:7

Idatzizko eragokunak

Itxezkuak eurak, 1^a ta 2^a.

Langile ezeinbatek astian 70 lauñleko irabazten dauzala-ta, iru eragokun bañi imiñi begijez umiak eurak.

Mirentxu jayo zala 63 egun dirala-ta, be, eragokun bat imiñi begije.

Asmakixunak

1^a. Kepa euzko-langiliak 28 egunetan 40 ogerleko irabazi dauz. Astebetian ¿zenbatzu ogerleko irabazi dauz, ba?

2^a. Kaya'k astian-astian 21 oge'leko irabazten dauz. Egun bakotxari ¿zenbatzu oge'leko dagokijoz? ¿zenbatzu laur'leko? ¿zenbatzu e'rial?

3^a. Jauregiko ume-jabolia da nire a'rebea; eta 6 e'rial emoten dautsoez eguneko. Astian ¿zenbatzu e'rial irabazten dauz, ba?

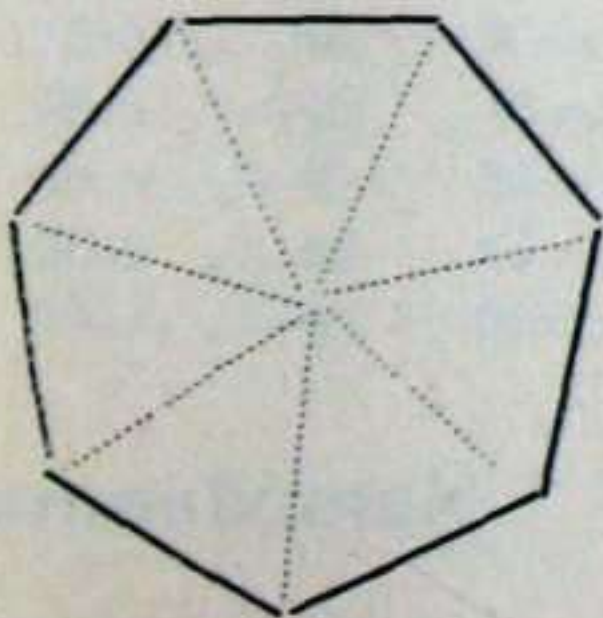
4^a. Astian 56 e'rial ba'lemoskioez, ¿zenbatzu jasoko leukez eguneko?

5^a. Gexua ikusten 7 bida' jun dan osagiliak ikustaldi bakotxaga'tik 3 laur'leko ba'leskakez, ¿zenbatzu laur'leko emon bida'ko litxakikioz?

6^a. Eta 7 ikustaldiga'tik 35 laur'leko a'rtu dauzan osagiliak ¿zenbat eskatu dau ikustaldi bakotxaga'tik?

7^a. Ikastolean 70 ume dagoz. Umiokaz zo'rtziko taldiak egite'kotan, ¿zenbatzu talde egin leikez? ¿Umerik enparauko ete-da?

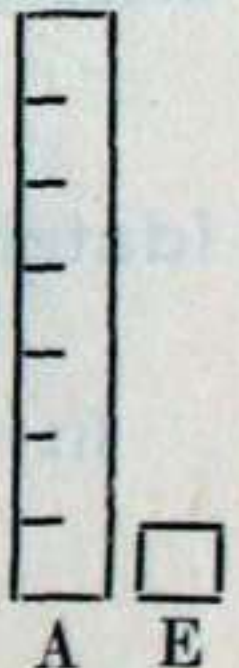
Zenbaki-zatikijak

Saspiki-ba'ruko iruki bakotxa saspikijaren saspirena da.

Edozein gauza 7 atal ba'rdin egiten dalarik, atal bakotxa osuaren saspirena da.

Saspirena onan idatzi: $1/7$.

Irakurri: $1/7, 2/7, 3/7, 4/7, 5/7, 6/7, 7/7$.

Eskumaldeko A irudijari $\frac{3}{7}$ kenduzkero, ¿zenbatzu saspiren enparauko litxakez? $\frac{7}{7} - \frac{3}{7} = . . .$

Saspikijari 4 iruki kenduzkero. . . $\frac{7}{7} - \frac{4}{7} = . . .$

Itxezko eragokunak

$$\begin{array}{cccc} 1^{\text{a}}. & \frac{1}{7} + \frac{1}{7} = & \frac{2}{7} + \frac{2}{7} = & \frac{3}{7} + \frac{2}{7} = & \frac{3}{7} + \frac{3}{7} = \\ & \frac{6}{7} - \frac{3}{7} = & \frac{4}{7} - \frac{1}{7} = & \frac{5}{7} - \frac{2}{7} = & \frac{2}{7} + \frac{3}{7} = \end{array}$$

Lenengotan irudi-bidez azaldu leikez.

2^a. Goiko saspiki-baŕuko iruki bakotxa 6 ixatekotan, saspiki osua ¿zenbat litxake?

Eta saspikija 56 ixatekotan, iruki bakotxa ¿zenbat ixan bial?

3^a. 21'en $\frac{1}{7}$ ¿zein da? ¿Eta 28, 35, 42, 56, 49, 63 zenbakijenak?

4^a. Eskumaldeko A irudija 70 ixatekotan, E. ¿zenbat litxake?

Idatzizko eragokunak

Itxezko 1^a ta 3^a.

40 — 50; 60 — 70.

Itxezko eragokunak

1^a. 40 ta 50 zenbakētu:

- a) $11+40$; $19+40$; $22+40$; $28+40$; $36+40$; $40+40$; $35+40$; $31+40$.
 g) $12+50$; $17+50$; $28+50$; $23+50$; $33+50$; $36+50$; $49+50$; $39+50$.

2^a. 40 ta 50 zenbakendu:

- a) $99-40$; $50-40$; $57-40$; $66-40$; $77-40$; $86-40$; $91-40$; $73-40$.
 g) $93-50$; $61-50$; $73-50$; $88-50$; $98-50$; $69-50$; $77-50$; $63-50$.

3^a. 60 ta 70 zenbakētu:

- a) $12+60$; $16+60$; $25+60$; $22+60$; $31+60$; $38+60$; $40+60$; $27+60$.
 g) $20+70$; $11+70$; $23+70$; $29+70$; $19+70$; $22+70$; $30+70$; $15+70$.

4^a. 60 ta 70 zenbakendu:

- a) $75-60$; $84-60$; $99-60$; $74-60$; $88-60$; $81-60$; $94-60$; $77-60$.
 g) $99-70$; $81-70$; $86-70$; $88-70$; $91-70$; $94-70$; $90-70$; $96-70$.

5^a. Utsak bete:

a)	g)	k)	y)
$67=40+\dots$	$75=50+\dots$	$75=60+\dots$	$84=70+\dots$
$98=40+\dots$	$63=50+\dots$	$78=60+\dots$	$89=70+\dots$
$86=40+\dots$	$69=50+\dots$	$93=60+\dots$	$99=70+\dots$
$77=40+\dots$	$71=50+\dots$	$79=60+\dots$	$94=70+\dots$
$55=40+\dots$	$97=50+\dots$	$97=60+\dots$	$97=70+\dots$
$15=\dots-40$	$50=\dots-50$	$30=\dots-60$	$30=\dots-70$
$50=\dots-40$	$48=\dots-50$	$22=\dots-60$	$25=\dots-70$
$59=\dots-40$	$36=\dots-50$	$19=\dots-60$	$19=\dots-70$
$30=\dots-40$	$15=\dots-50$	$25=\dots-60$	$12=\dots-70$
$39=\dots-40$	$21=\dots-50$	$20=\dots-60$	$16=\dots-70$

Asmakixunak

1^a. Goxion 35 eunen eta eguberdijon 50 eunen sārtu dodaz txindi-lapikora. ¿Zenbatzu eunen sārtu dodaz gaūf?

2^a. Erial 1 eta 50 eunen ¿zenbatzu eunen dira? ¿Eta erial 2 ta 15 eunen?

3^a. Kepa'ren aĩteak 91 urte dauz, Amerika'ra jun zala 70 urte dira, ta 60 andik atzera Euzkadi'ra etoĩ zala. ¿Zenbatzu urte leuzan Amerika'ratu zanian, eta zenbatzu etoĩ zanian?

4^a. Len 50 lauko leukadazan, eta orain 78. ¿Zenbatzu irabazi dodaz?

5^a. Len 77 lauko leukazan umiak orain 40 baño eztaukaz. ¿Zenbatzu galdu dauz?

6^a. Igaz gure ikastolako idaztegijan 59 idazti legozan. Aurten, baĩz, 70 dagoz. Aurten ¿zenbatzu geyago igaz baño?

7^a. Datoĩren urtian 25 geyago egongo dira. ¿Zenbatzu idazti egongo dira, ba?

8^a. Ipuin-idaztija 85 eunenetan erosi, ta irakuĩta gero 50 eunenetan saldu dot. ¿Zenbatzu eunen galdu dodaz?

9^a. 4 txakuĩ-andi ta erial 1 ¿zenbatzu eunen dira? Eurotarik 50 jalgizkero ¿zenbatzu eunen enparauko litxakez?

10^a. 30 euneneko ikuĩatz 2, ta 5 euneneko 7 ikuĩatz erosi biaĩ-ta, lauĩleko 1 emon dautsat saltzaliari. ¿Zenbatzu eunen egingo daustaz atzera?

11^a. 25 euneneko ikuĩatz 2, 15'eko 2, ta 5'eko 3 ¿zenbatzu eunen dira?

8 zenbakijazko eragokunak

Zoĩtzikua deretxon neuĩtizkijan 8 neuĩtitz dagoz. 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10 neuĩtizkijetan ¿zenbatzu ixango dira?

1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 ta 8 zenbakijetatik asĩta, zoĩtziĩnaka zenbakeũ.

80, 79, 78, 77, 76, 75, 74, ta 73 zenbakijetatik asīta, zořtziñaka zenbakendu.

Saři ekin eragokunoi.

Zenbakoiztu

Biriñan 8 ġzenbatzu dira? ġeta 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9 ta 10 bidař?

Alboko 8-piluok gořik bera zenbakeřu, ta zenbakeikijak azpijan idatzi.

Zenbatendu

Zořtziko bik ġzenbatzu neuřtitz dabez? 16 neuřtitz ġzenbatzu zořtziko dira?

Onetara 10 zořtzikoraño

Goiko 8-piluak zenbakeřuta gero, onetara iřaundu; 16 zenbakijan ġzenbatzu bidař dago 8? ta abař.

Itxezko eragokunak

1^a. Zenbakoiztu:

	2	4	3	7	8	9	6	5	1	10
× 8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8
	<hr style="width: 100%;"/>	<hr style="width: 100%;"/>	<hr style="width: 100%;"/>	<hr style="width: 100%;"/>	<hr style="width: 100%;"/>	<hr style="width: 100%;"/>	<hr style="width: 100%;"/>	<hr style="width: 100%;"/>	<hr style="width: 100%;"/>	<hr style="width: 100%;"/>

2^a. Zenbatendu:

8:8 24:8 40:8 16:8 32:8 56:8 48:8 72:8 64:8 80:8

Idatzizko eragokunak

Itxezkuak eurak.

Asmakixunak

1^a. 80 ogeñleko 8 sendiri banatuzkero, ¿zenbana ogeñleko artuko dabez?

2^a. Egunian 9 laurleko irabazten dauzanak, 8 egunetan ¿zenbatzu irabaziko dauz?

3^a. Egunian 8 gabeuki edo ordu lan-egiten daben langiliai astebeteko 6 astegunetan ¿zenbatzu orduko lana egiten dabe?

4^a. Egunian 8 gabeuki edo ordu lan eta 8 lo egiten daben langiliai ¿zenbatzu gabeuki enparetan yakez jateko, irakurteko, ta abar?

5^a. Ola-jaubiak bere ola-gixonai egunian ogeñleko biña ordaindu biar ba-dautsez, 8 langileri 4 eguneko lana ordaintzeko ¿zenbatzu ogeñleko biariko dauz?

6^a. 72 ogeñleko 8 laguni banatuzkero, ¿zenbana laurleko artuko leukiez?

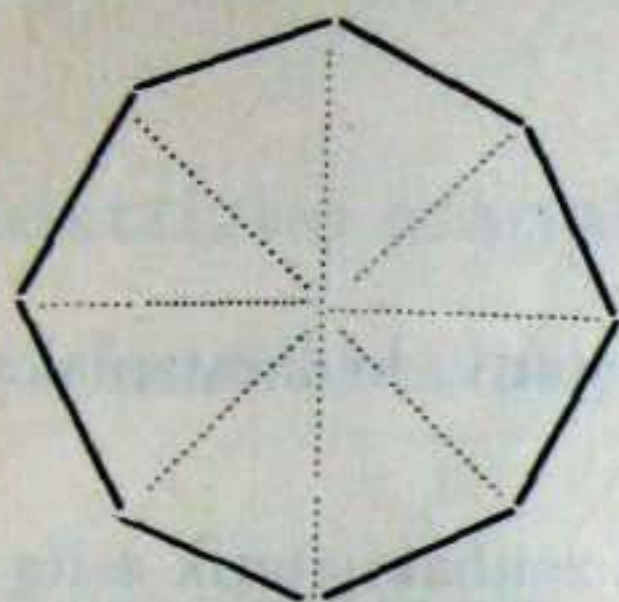
7^a. 8 langilek 9 egunetan egingo leukien lana ¿zenbatzu egunetan egin leikie 24 langilek?

8^a. Eta 32 langilek egun bitan egin daben lana 4 langilek bakañik egiteko ¿zenbatzu egun biariko dabez?

Erantzunak idatziz, be, imiñi leiz.

Zenbaki-zatikijak

Osua 8 atal bařdin egiñezkero, atal bakotxa osuaren zořtzirena da.

Onan idatzi: $1/8$.

Irakufi: $1/3$, $2/8$, $3/8$, $4/8$, $5/8$, $6/8$, $7/8$, $8/8$.

Zořtziki-bařu řzenbatzu iruki da-
goz? $8/8$ řzenbat da?

Zořtzikijari $4/8$ kenduzkero řzer daukagu? $8/8 - 4/8$ řzenbat da?

Itxezko eragokunak

$$\begin{array}{cccc} 1^{\text{a}}. & \frac{1}{8} + \frac{1}{8} = & \frac{2}{8} + \frac{2}{8} = & \frac{2}{8} + \frac{3}{8} = & \frac{6}{8} - \frac{3}{8} = \\ & \frac{3}{8} + \frac{3}{8} = & \frac{8}{8} - \frac{3}{8} = & \frac{3}{8} - \frac{2}{8} = & \frac{7}{8} - \frac{5}{8} = \end{array}$$

Lenen irudi-bidez azaldu.

2^a. Goiko zořtziki-bařuko iruki bakotxa 8 ixatekotan, zořtziki osua řzenbat litxake?

Eta zořtziki osua 80 ixateko tan, iruki bakotxa řzenbat ixan biař?

3^a. 24'ren $1/8$ řzenbat da? řeta 32, 40, ta a., zenbaki-jenak?

4^a. Gastayaren $4/8$ ez, beste gustija jan egin dogu. řZenbatzu zořtziren jan doguz?

Olako beste eragokunak, be, imiņi begiz irakasliak.

2^a. Zenbakendu:

90:9 81:9 72:9 63:9 54:9 45:9 36:9 27:9 18:9 9:9

Idatzizko eragokunak

Itzezkuak eurak.

Asmakixunak

1^a. 9 ogeŕleko ¿zenbatzu laurleko dira? Eta 9 laurleko ¿zenbatzu eŕial?

2^a. Egunian 8 laurleko irabazten dauzan langiliak 9 egunetan ¿zenbatzu irabaziko dauz?

3^a. 81 ogeŕleko 9 gixoni banatuzkero, zenbana artuko dabez?

4^a. Nire aŕeak ilean 8 laurleko ordaintzen dautsaz "Euzko-Ikastola-Batza" ri. Ikastarua 10 ilabetekua bada, ¿zenbatzu ordaintzen dautsaz ikastaro-erdijan? ¿Eta ikastaro osuan?

5^a. Kepa'k 9 oski-biko saldu dauz gauŕ. ¿Zenbatzu oski saldu dauz?

6^a. 9 astebete ¿zenbatzu egun dira?

7^a. 9 idik ¿zenbatzu osti edo anka dabez? ¿eta zenbatzu begi?

8^a. Etxoin bakotxan 9 txaki (gela) dauzan etxiak 7 etxonetan ¿zenbatzu txaki dauz?

9^a. Etxe oŕetan 7 sendi bixi dira. Atezañari ilean 63 laurleko emon bial-dautsaez. ¿Zenbana laurleko?

10^a. Etxoña ilean 8 ogeŕleko ordaindu bial-daun sendi-

jak, ¿zenbatzu ogefleko ordaindu biar-dauz 6 ilabetetan? ¿eta urte osuan?

11^a. 9 astebete ¿zenbatzu egun dira? Eta 49 egun ¿zenbatzu aste?

12^a. Egunian 9 laufleko irabazten dauz Lon euzko-langiliak. Lanbako euzko-langilien alde eguneko 50 eunen emoten dauz. Egunian ¿zenbatzu erial enparetan yakoz beretzat?

Zenbaki-zatikijak

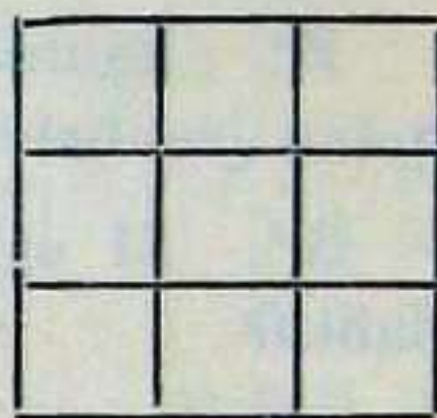
Alboko A laukitxuba E laukijaren bederatzirena da.

Bederatzirena onan idazten da: $1/9$.

Irakurri: $1/9, 2/9, 3/9, 4/9, 5/9, 6/9, 7/9, 8/9, 9/9$.

A

E

Lauki-baú ¿zenbatzu laukitxu dagoz?

¿Bardiñak ete-dira laukitxubok?

$3/9$ kenduzkero, ¿zenbatzu laukitxu ixango litxakez? ¿eta $6/9$ kenduzkero?

Itxezko eragokunak

1^a.

$$\frac{1}{9} + \frac{2}{9}$$

$$\frac{2}{9} + \frac{2}{9}$$

$$\frac{2}{9} + \frac{6}{9}$$

$$\frac{4}{9} + \frac{2}{9}$$

$$\frac{8}{9} - \frac{4}{9}$$

$$\frac{6}{9} - \frac{4}{9}$$

$$\frac{2}{9} + \frac{5}{9}$$

$$\frac{9}{9} - \frac{5}{9} + \frac{4}{9}$$

2^a. Goiko laukitxu bako^txa 7 ixatekotan lauki osua ¿zenbat litxake?

Eta lauki osua 54 ixanezkero, laukitxu bako^txa ¿zenbat ixan bial? Eta abal.

3^a. ¿Zein da 18'ren 1/9? ¿eta 27, 45, 81, 63 zenbaki-jenak?

Irakasliak bestelako eragokunak, be, imiñi beikez.

Idatzizko eragokunak

Itxezko 1^a ta 3^a.

Zenbaki bikotxak

Zenbakeñu

Buruz zenbakeñu bial-dira. Oretarako bigaeren aindo edo kopuruba onan zatitu amaerko ta batekotan: $25 + 25 = 25 + 20 + 5 = 45 + 5 = 50$.

1 ^a .	25 + 25	25 + 26	35 + 33	38 + 39	45 + 49	48 + 46
	24 + 22	21 + 27	33 + 34	37 + 31	43 + 48	49 + 41
	26 + 21	22 + 28	36 + 38	34 + 37	46 + 43	47 + 44
	28 + 24	23 + 29	32 + 36	31 + 35	42 + 47	41 + 45
	29 + 26	27 + 23	39 + 32	35 + 37	44 + 42	46 + 41

2 ^a .	22 + 33	25 + 48	26 + 57	29 + 62	23 + 71	24 + 36
	25 + 34	29 + 46	27 + 54	28 + 65	25 + 75	26 + 48
	27 + 39	23 + 49	25 + 53	24 + 66	21 + 74	28 + 53
	24 + 36	21 + 44	23 + 59	22 + 61	29 + 71	27 + 69
	28 + 32	26 + 41	21 + 52	27 + 68	22 + 77	22 + 37

3 ^a .	33 + 24	35 + 22	35 + 41	36 + 52	31 + 65	32 + 46
	36 + 28	38 + 26	34 + 43	37 + 54	35 + 64	33 + 58
	34 + 25	39 + 21	33 + 45	38 + 56	34 + 63	36 + 63
	37 + 23	32 + 29	32 + 47	39 + 52	39 + 61	38 + 26
	31 + 27	34 + 28	37 + 48	31 + 55	37 + 62	39 + 61

4 ^a .	44 + 27	46 + 28	42 + 33	43 + 32	48 + 51	47 + 52
	45 + 21	49 + 26	47 + 35	45 + 37	46 + 54	41 + 55
	41 + 25	47 + 24	49 + 34	44 + 39	42 + 57	44 + 39
	42 + 23	48 + 29	48 + 36	46 + 38	43 + 56	49 + 31
	43 + 22	45 + 26	41 + 37	48 + 31	45 + 53	43 + 54

5 ^a .	53 + 29	55 + 28	59 + 33	58 + 32	51 + 49	56 + 43
	54 + 26	57 + 24	57 + 31	56 + 39	52 + 47	55 + 44
	56 + 25	59 + 27	55 + 38	54 + 37	53 + 45	59 + 36
	52 + 23	51 + 22	53 + 36	52 + 35	54 + 42	58 + 42
	58 + 21	56 + 23	51 + 34	57 + 33	55 + 41	57 + 29

6 ^a .	62 + 23	65 + 35	63 + 21 + 6		34 + 23 + 12	
	69 + 29	61 + 38	55 + 31 + 8		26 + 33 + 15	
	68 + 23	62 + 36	48 + 25 + 7		41 + 25 + 11	
	67 + 24	63 + 37	33 + 31 + 4		24 + 26 + 28	
	64 + 21	66 + 33	29 + 42 + 9		32 + 33 + 34	

Zenbakendu

Buruz zenbakendu biar-dira, bigarrenak amaíreko ta batekotan zatitúrik: $25 - 15 = 25 - 10 - 5 = 15 - 5 = 10$.

1 ^a .	25 - 15	28 - 14	33 - 15	39 - 21	45 - 15	46 - 24
	27 - 11	29 - 13	35 - 12	36 - 22	47 - 16	49 - 21
	26 - 12	24 - 17	38 - 19	34 - 26	44 - 23	41 - 38
	21 - 19	22 - 16	37 - 13	32 - 27	43 - 25	48 - 39
	23 - 18	25 - 12	31 - 14	38 - 28	42 - 27	47 - 36

2 ^a .	55 - 25	54 - 36	57 - 42	65 - 28	67 - 34	67 - 42
	58 - 29	53 - 36	52 - 43	68 - 29	66 - 38	69 - 49
	59 - 21	56 - 34	51 - 41	62 - 24	63 - 33	68 - 41
	57 - 23	58 - 33	56 - 44	61 - 25	64 - 32	62 - 47
	56 - 28	55 - 32	59 - 46	69 - 21	65 - 37	66 - 45

3^a. 75 — 24 76 — 34 73 — 44 75 — 53 73 — 61 78 — 19
 77 — 23 78 — 32 72 — 46 74 — 55 75 — 67 76 — 24
 73 — 29 79 — 37 71 — 47 76 — 52 79 — 62 72 — 33
 74 — 26 77 — 38 79 — 48 78 — 51 78 — 63 74 — 44
 71 — 21 72 — 33 77 — 43 73 — 54 77 — 64 71 — 52

4^a. 84 — 23 86 — 32 85 — 41 87 — 56 81 — 65 89 — 73
 81 — 26 88 — 34 84 — 45 89 — 57 84 — 66 87 — 71
 85 — 27 89 — 31 86 — 42 81 — 59 86 — 68 85 — 75
 87 — 28 83 — 39 88 — 49 82 — 58 83 — 69 86 — 74
 82 — 24 85 — 33 83 — 44 84 — 53 88 — 62 88 — 76

5^a. 99 — 22 94 — 37 91 — 48 99 — 53 98 — 65 97 — 78
 98 — 29 93 — 36 92 — 47 96 — 54 95 — 66 94 — 76
 97 — 23 92 — 35 94 — 46 93 — 55 96 — 68 96 — 77
 96 — 26 91 — 38 93 — 43 97 — 58 97 — 63 99 — 81
 95 — 25 97 — 34 96 — 47 94 — 57 92 — 61 98 — 85

6^a. 100 — 13 100 — 35 100 — 42 100 — 54 100 — 63 100 — 87
 100 — 15 100 — 38 100 — 48 100 — 55 100 — 67 100 — 84
 100 — 17 100 — 39 100 — 43 100 — 52 100 — 76 100 — 81
 100 — 29 100 — 37 100 — 44 100 — 58 100 — 74 100 — 86
 100 — 26 100 — 36 100 — 47 100 — 56 100 — 72 100 — 91

Asmakixunak

Urtañila (31), Otsala (28), Epala (31);	Otsala (28)
Joñala (30), Oñila (31), Bagila (30);	Joña-ba- (30)
Gañila (31), Dagonila (31), Irala (30);	ira-azi- (30)
Uñila (31), Azila (30), Lotazila (31);	ta saspil (31)

Ilaen egunak jakiteko, eskumaldeko itz-atalak buruz ikasi.

Otsalak 29 egun noiz ixaten dauzan atzalduko dautse irakasliak umiai.

1^a. Urtañilak eta otsalak batera ¿zenbatzu egun dabez?
 ¿Eta joñalak eta oñilak batera?

2^a. Lenengo iru ilabetiak gustitara ¿zenbatzu egun?
 ¿eta bigarrenak? ¿eta irugarrenak? ¿eta laugarrenak?

3^a. Lenengo iru-ilabeteko 38 egunetan euriya ixan da. ¿zenbatzu egunetan ezta euririk ixan?

4^a. Bigarren iru-ilabeteko 21 egunetan gexorik egon naz. ¿zenbatzu egunetan egon naz osasunez?

5^a. Irugarren iru-ilabetian 15 egunetan baño ezkara etoñi ikastolara. ¿Zenbatzu egunetako opoñaldija ixan dogu?

6^a. Laugarren iru-ilabetian, bañiz, 19 ixan dira ikastolara-bako egunak. Ikastolara etoñi garanak ¿zenbatzu egun ixan dira?

7^a. Goxian 27 lauko ta aratsaldian 34 irabazi dodaz. Gustiñara ¿zenbatzu lauko?

8^a. 87 lauko leukadazan, baña goxion 19 ta aratsaldion 32 galdu egin dodaz. ¿Zenbatzu lauko daukodaz orain?

9^a. Irakastola baten 42 ume dagoz, bestian 17, ta bestian 26. ¿Zenbatzu dagoz iru irakastolaetan? Irakastola bakotxetik 9 ume kenduzkero, ¿Zenbatzu ixango litxakez gustiñara?

Erantzunak idatziz, be, imiñi leiz; esakun osuak egiñik, baña.

Pitagoras'en zenbakoiztegia

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
2	4							18	20
3									30
4									40
5				25	30				50
6				30	36				60
7									70
8									80
9	18							81	90
10	20	30	40	50	60	70	80	90	100

Irakasliak umiai ingi laukiñu bana emon, eta bañuko laututxu utsak zenbakiz zelan bete bial dabezan atzalduko dautse.

Eta umiak lenen goiko zenbakijok or dagozan letz idatzi ta gero bañuko laututxu gustijak bete bekiez, zenboizketarako erabilteko.

Pitagoras jakintsuba Josu-Kisto baño 500'en bat urte lenago jayo zan, Samos ugarñian-edo.

Aldi atako gixonik jakintsubenau soñez aundi, leíden eta sendua ta gogoz latza ei-zan.

Bere ikasle ixan gura ziranak norbere aberaskijak itxi ta urtebetian ixil-ixilik, tautik esateka, iraun bíaía eben. Bere esakun ospetsubetariko bat auxe zan:

Asko entzun, eta itz gitxi esan.

NEURÍJAK

Luze-neuríjak

Eragokunak

Irakasliak eta ume batzuk, banaka, ikastolea dan luzia neurítuko dabe oñakaz. Ume-oñakaz neuríturik, ¿zenbatzu oin ixan da luze? Irakasle-oñak, baíz, ¿zenbatzu artu dauz? ¿Ume bakoxarenak baño geyago ala gitxijago?

Orain, ezkiña edo idaztola neurítu begije arabeteka. ¿Zenbatzu irakasliaren arabete dauz? Umienak, baíz, ¿zenbana? ¿Baírdin-ete?

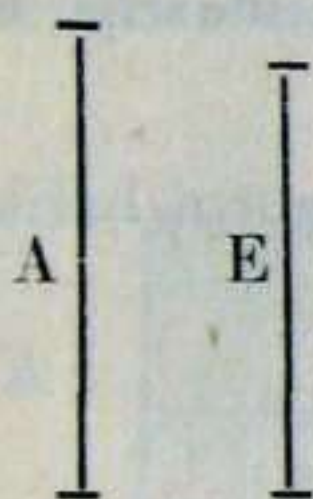
Gero, idaztijau neurítu begije atz-beteka, erpuru-mamiña ezaírik. ¿Zenbatzu atz-bete ixan dira irakasliarenak? ¿Zenbana, baíz, umienak? ¿Baírdin-ete?

Leyaírezko edontzi-erdija urez bete begi irakasliak. ¿Zenbatzu atz-bete ur dago? Irakasliak, ala umietariko batek, bitara neurítuko dau: atxikaíaz ta erpurubaz. Atxikaíaz ala erpurubaz neurítu, ¿baírdin ete-da?

Ori dala-ta, neuríjetaz alkaí-atu al-ixateko, edozein neurí-arau-barik neurí-arau jakin bat erabili bíaía dogu.

Idaztijau 7 atz-bete luze dala entzunaz beste-barik, bai-dakije onenbesteko luzia dana atz-bete bařdiņa ta jakiņa darabilen gustijak.

Bařdintze ori antxiņatxu egin zan lateři bakotxerako. Lateři batetik bestera, bařiz, bařdiņez andijak ziran. Begitu atz-bete-arau bijok:

Lenengua, A, ingalandařen atz-bete-neurija da.

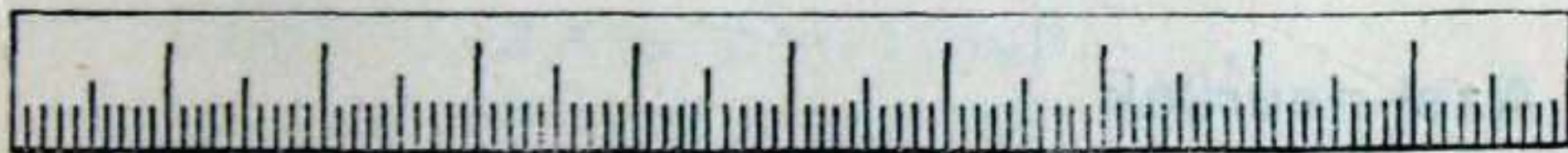
Bigařena, E, espaņaarak erabilten lebena.

Bařdiņezok zusteřaiz kentziařen, lateři geyenak neurija-arau bařdin bakařa onařtu dabe: *neurkiņa* (mètre, metro) deretxo.

Irakasliak umiai erakutsiko dautse.

Neurkin-ereduba Paris'en jaboten dabe, ta arexen neuriz egiten dira beste neurkin gustijak.

Gauza txikijak neurtzeko, neurkin osua-barik neurkin-zatijak erabilten doguz, *neurkamařena* ta *neurkeunena*, batez-be.

Neurkamařena

Neurkeunena

Umeren batek, neurkiņa ingizko neurkamařenaz neurtuta gero, neurkin batek zenbatzu neurkamařen dauzan esan begi.

Gero, bañiz, ingizko neuŕkeunenaz idaztiko neuŕkamaŕen au neuŕtu, ta zenbatzu neuŕkeunen dauzan esango dabe.

Neuŕkamaŕen 2'k. 3'k, 4'k, 5'ek, 6'k, 7'k, 8'k, 9'k, 10'ek ¿zenbana neuŕkeunen dabez? Eta neuŕkin batek ¿zenbatzu neuŕkeunen?

Gero, ume bakotxaren oña, aŕa ta erpuruba neuŕtuko dira. Baŕa ikastolako beredin gauza, be: ezkiña, maya, idaztija, ta abar.

Leyoko leyaŕ ta beste gauzaen luze-zabalak, neuŕtu-bañik, begiz juaz nok ziatzago igarri, be, ekin legije.

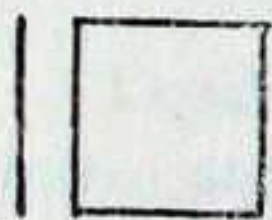
Asmakixunak

1^a. Neuŕkamaŕen-1/2 ¿zenbatzu neuŕkeunen da? ¿Eta neuŕkamaŕen-1/5?

2^a. 25 neuŕkeunen ¿zenbatzu neuŕkamaŕen dira?

3^a. Txakuŕ-andija 3 neuŕkeunen zabal danezkero, ¿zenbatzu txakuŕ-andi aŕtuko dabez 3 neuŕkamaŕenek? ¿Eta 9 neuŕkeunenek?

Azal-neuŕijak

Neuŕkeunenaz lauki-lautuba egiñezkero, neuŕkeunen-lautuba edo *eunen-laukondia* ixango dogu.

Neuŕkamaŕenaz lauki-lautuba egiñezkero, bañiz, ¿zer ixango leukegu?

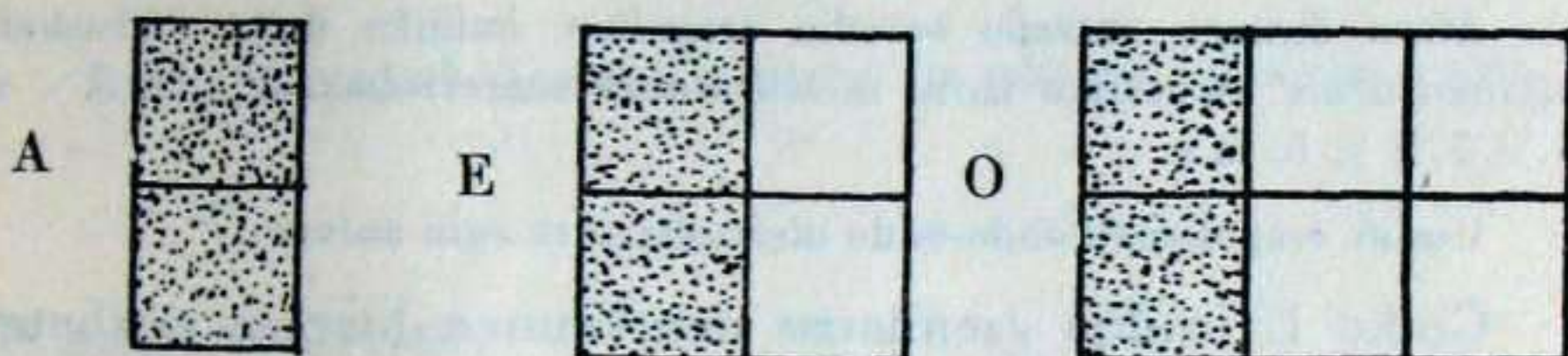
Ezkiñan-edo maŕeztu.

Eta neurkiñaz lauki-lautuba egiñezkero ¿zer ixango leu-kegu?

Luñian-edo mañeztu.

Onetara idazten dira:

n.² 1   a.² 1   eu? 1
 Neurkin-laukondia.   Amañen-laukondia.   Eunen-laukondia.

Goiko A irudija ¿zenbatzu neurkeunen luze ta zenbatzu zabal da? ¿Zenbatzu eunen-laukonde dauz?

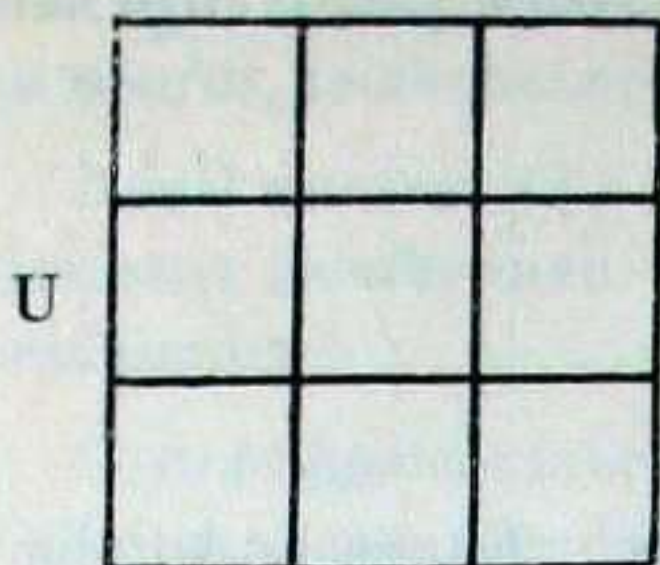
Goiko E irudija ¿zenbatzu neurkeunen luze ta zenbat zabal da? ¿Zenbatzu eunen-laukonde dauz? ¿Eta zenbatzu zati baltzeranak? Eunen-laukonde bijak ¿zenbatzu bidañ dagoz irudijan?

$$2 \times \text{eu.}^2 2 = \dots \text{eu.}^2$$

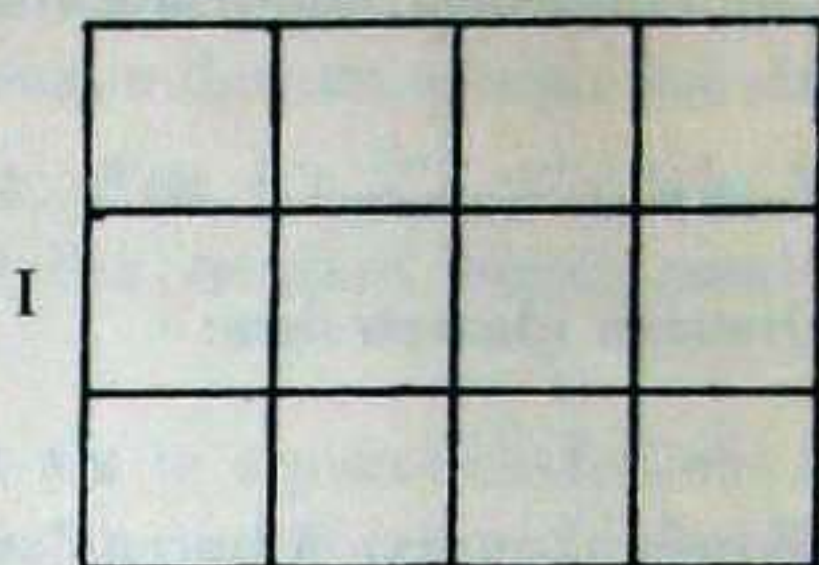
(biñitan eunen-laukonde 2 . . . eunen-laukonde)

Goiko O irudija ¿zenbatzu neurkeunen luze ta zenbatzu zabal da? ¿Zenbatzu eunen-laukonde dauz? ¿Eta zenbatzu zati baltzeranak? Eunen-laukonde bijak ¿zenbatzu bidañ dagoz irudijan?

$$3 \times \text{eu.}^2 2 = \dots \text{eu.}^2$$

$$3 \times 3 \text{eu.}^2 = \dots \text{eu.}^2$$

$$4 \times 3 \text{eu.}^2 = \dots \text{eu.}^2$$

Añatu diranen antzebo beredin eragokun imiñiko dauz irakasliak, ezkiñan neuñi askotariko lautu ta lauzatubak mañeztubaz: 3×3 , 3×4 , 3×5 , 2×5 , ta a.

Umiak eragokunak ondo-ondo ulerñtu-baga ez egin auñera.

Goiko U irudija ¿zenbatzu neuñkeunen luze ta zenbatzu zabal da? Neuñi bijok jakiñezkero, irudi-bañuko eunen-laukondiak zenbatzu diran, eurok zenbatu-barik be, ¿igañi ete-leike? ¿Zelan?

Goiko I irudijaz, be, bañdin ekin.

Goiko U irudija 3 neuñkin luze ta 3 zabal dala egin daigun. ¿Zenbatzu neuñkin-laukonde leukakez?

Goiko I irudija, be, 4 n. luze ta 3 zabal dala egin daigun. ¿Zenbatzu n^2 leukakez?

Edozein lautu ta lauzaturen azal-neuñija igañteko, ¿zer jakiñia da naikua? ¿Zelan igañten da eñaz?

Ikasliak eurak asmau-ezik, irakasliak esan beiskie. Al dala, baña, eurek asmetia oba.

Eragokunak

1^a. Lau irakastola dira: 1^a, 6 neuñkin luze ta 4 zabal; 2^a, 7 n. luze ta 4 zabal; 3^a, 6 n. luze ta 5 zabal; 4^a, 7 n. luze

ta 6 zabal. ¿Zenbana neurkin-laukonde dabez? Eta n.² bako-txan ume bat iminizkero, ¿zenbana ume artuko leukiez irakastolaok?

2^a. Umiak laututxudun ingi banatan, laututxu bakotxa eu.² dala-ta, lautu 2 ta lauzatu (lautu-luzatu) 2 mařeztu be-gijez, neuři onetakuak:

1^a, 4 luze ta 4 zabal;

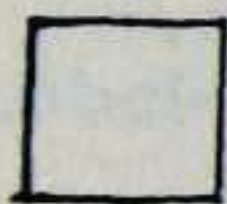
3^a, 6 luze ta 5 zabal;

2^a, 5 » » 5 »

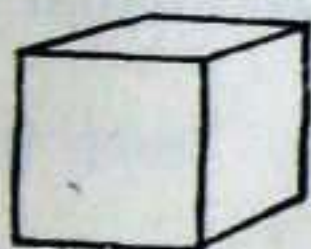
4^a, 5 » » 3 »

Irudi bakotxak zenbatzu laututxu edo eu.² dauzan esan.

Kaxu-neurijak

Eunen
laukondia

Eunen
seikondia

Sei euneu-laukonde alkar-josirik egindako kutxa ori *eunen seikondia* da.

Kutxa ořen ertzak 12 dira; alde edo azalak, bařiz; 6.

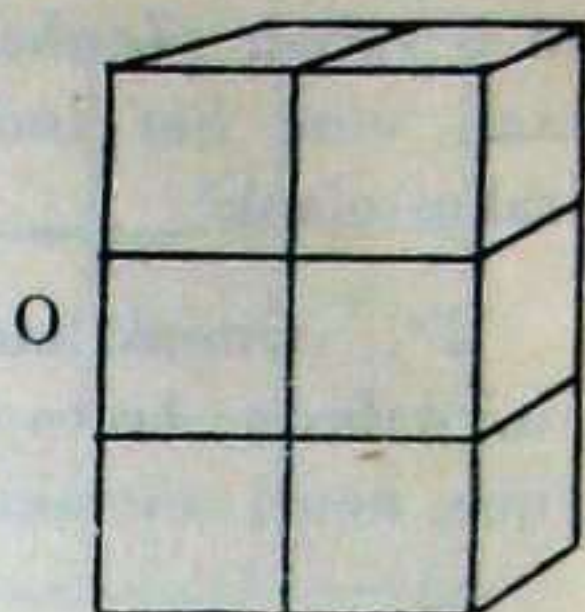
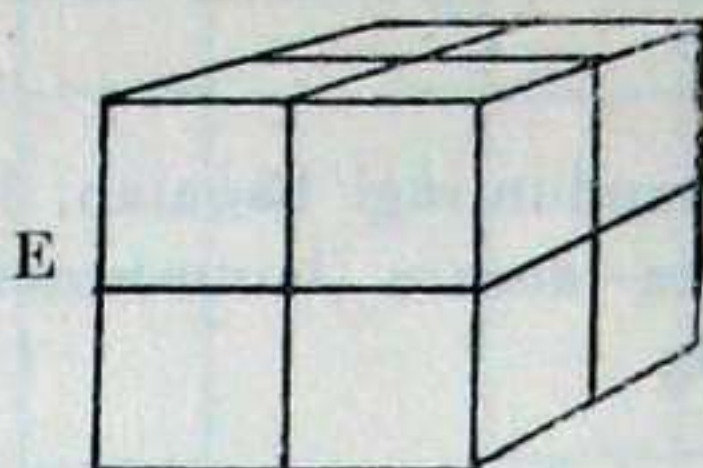
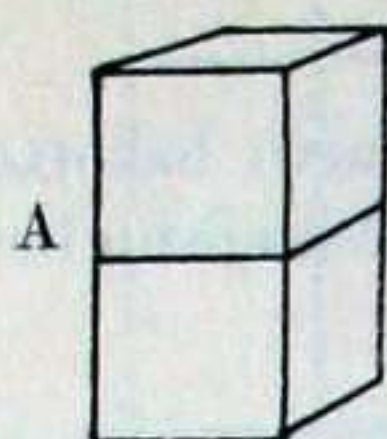
Sei alde ořeik ¿zer dira? Eta ertzak ¿zenbatzu neuřkeunen dira luze?

Ořezkero *amařen-seikondia* ¿zer da? Sei..... alkar-josirik egindako kutxea, ¿ezta?

Bere ertzak..... luze dira; aldiak, bařiz,.....-laukondiak.

Irakasliak eguřezko edo ingizko amařen-seikondia erakutsiko dautse umiai.

Neurkin-seikondia ¿zelan egin daikegu? Bere ertzak..... eta aldiak.....

Uréngo eragokunak eguérzko edo ingoérzko *eunen-seikon-*
diakaz egitia oba litxake.

Goiko A irudijak ¿zenbatzu eunen-seikonde antzeztuten dauz? ¿zenbatzu neúrkeunen da luze? ¿zenbatzu zabal? ¿zenbatzu lodi?

$$2 \times 1 \times 1 =$$

Goiko E irudijak ¿zenbatzu eunen-seikonde antzeztuten dauz? ¿Zenbatzu neúrkeunen da luze? ¿zenbatzu zabal? ¿zenbatzu lodi?

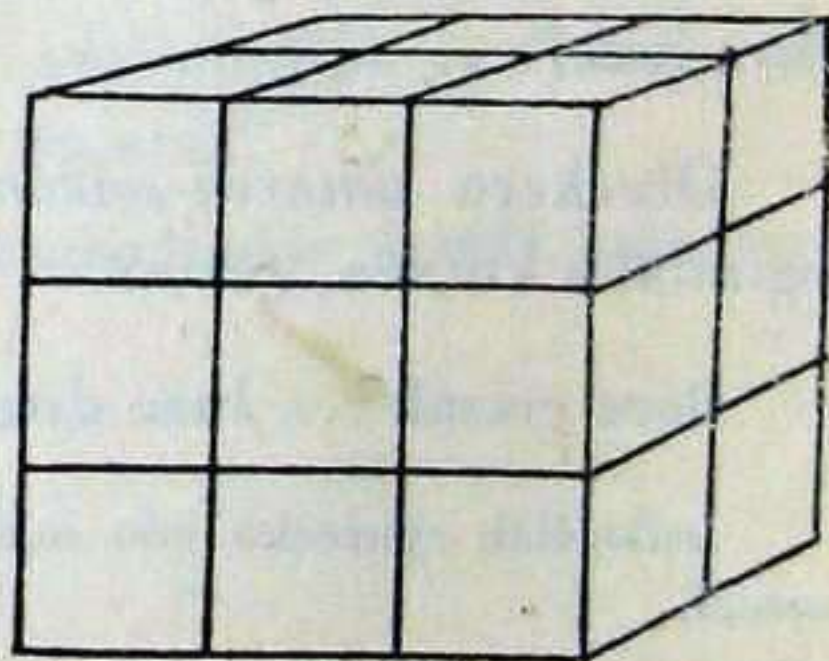
$$2 \times 2 \times 2 =$$

Goiko O irudijak ¿zenbatzu eunen-seikonde antzeztuten dauz? ¿Zenbatzu neúrkeunen da luze? ¿zenbatzu zabal? ¿zenbatzu lodi?

$$3 \times 2 \times 1 =$$

Zenbatu irudi oretako eunen-seikondiak. ¿Zenbatzu dira?

Eta irudi oren luze-zabal-lodijak neúrtezkerok, ¿ezin ete-leike eunen-seikondiak zenbatzu diran igaíri, eurok zenbatu-barik, be?

¿Zelan asmauko dogu, ba, seikonde-erazko edozein gogoí edo gauzaren kaxuba?

Gogor ezeinbat 5 neurkeunen luze, 4 zabal eta 3 lodi bada, zenbatzu eunen-seikonde dauz?

Eta beste gogoia 6 neurkin luze, 2 zabal, eta 2 lodi bada, zenbatzu neurkin-seikonde dauz?

Eta seikonde-erazko kutxatxubak 20 eunen-seikonde dauzalarik, zerentesteko luze-zabal-lodija ixan leike?

eta 40 neurkin-laukonde dauzan ontzija? eta 100 dauzana?

5 neurkin luze, 4 zabal, eta 1 sakon dan urandelak zenbatzu neurkin-laukonde dauz?

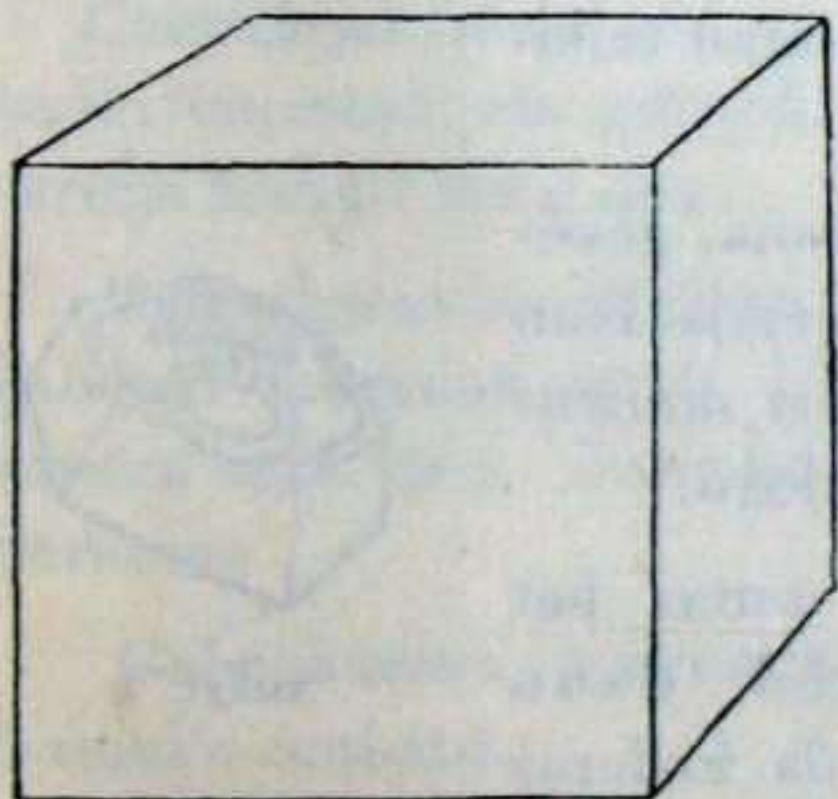
Eta 5 neurkin luze ta 4 zabal dalarik, 40 neurkin-seikonde badauz, zenbatzu neurkin da sakon?

Neurkin-seikondiak igarteko, zertzuk jakin baidira? Eta eurok jakinda gero, zer egin?

Ikasliak eurak igari begije oretarako araba.

Lobel-neurijak

Ontzija dogu lobelak—ura, esnia, ardaua-ta—neurtzeko neurri-araba.

Ontzija, bairiz, amaeren-seikondiak artu leikena da. Erderaz *litro*, *litre*, deretxo.

Orezkero, ontzi bat ur ala amaeren-seikonde bete ur esan, bardin da.

Ontxi-erdiya erderazko *chopine* edo *cuartillo* beste dogu.

Lobel-neuri-arau andijagua baidanian, *eunontzija* ala *anontzija* erabilten da.

Anontxija, anei-ontxija, neuřkin-seikondia beste da.

Ontxiko, ontxi-erdiko, ta ontxi-laureneco bonbilak erakutsi umiai.

Ontxiko bonbila urez bete, ta gero amařen-seikondera utsiřu.

Neuřkin-seikonde bete ur 10 eunontxi dira.

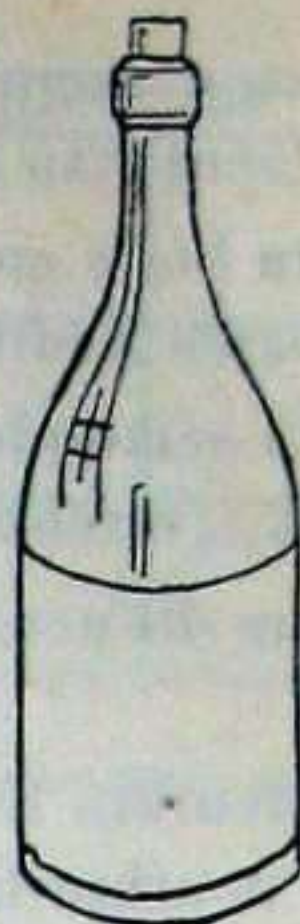
Anontxi-1/2 betetako řzenbatzu eunontxi ur biał-dira?

Ontxi 1 esne 25 eunen ixanezkero, 10 × 10 ontxi řzenbatzu lauřleko ixango dira? řeta 4 eunontxi?

Kutxut edo kuartilo 1 ardao 3 txakuř-andi ixanezkeko, 5 ontxi řzenbatzu lauřleko ixango dira?

Neuřkin-seikonde bete ur eřial 2 ordaintzen dalarik, anontxi-1/2 řzenbat ordaindu białko? řeta eunontxija?

Ontxika ta ontxerdika (ontxi-erdika) salerosten diran lobelak ařatu begijez umiak.

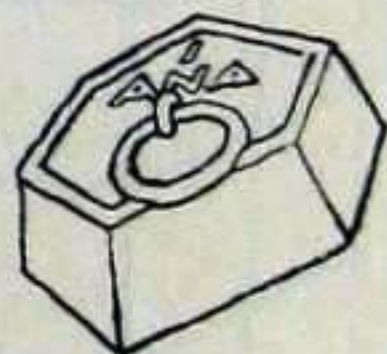
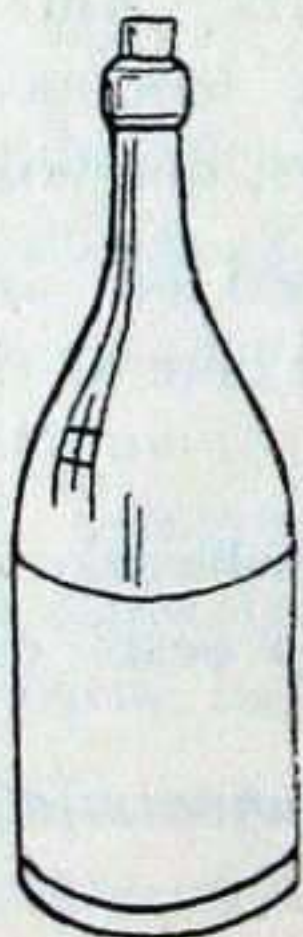

Azta-neuřijak

Azta-neuři-arau txikija *aztakija* da.

Aztakija, baņa, geyenatarako txikijegija ixan-eta, bere ordez *anaztakija* erabilten dogu.

Anaztakija ontxi bat ur garbi-garbik da un aztea (pixuba) da. Erderaz *kilo* edo *kilogramo* dertxo.

Anazt. 1

Anaztakijak anei edo mila aztaki dauz.

Anaztaki-erdi erderazko *libra* 1 beste da gitxi gora-bera.

Neurí-arau aundijagua biar-ixanezkero, *unaztakija* erabil-
ten da.

Unaztakija, neurkin-seikonde bete ur garbi-garbik daun
aztea da, edo anei (mila) anaztaki, edo unei (miloi) aztaki.

Amañen-seikonde bete ur garbi-garbik daun aztea ¿zein
neurí-arau da?

100 anaztaki erabun (patata) 40 laurlekotan emoten ba-
-dabez ¿zenbatzu laurlekotan emon leikiez 25 anaztaki?

50 ontxi bete ur garbik ¿zenbatzu anaztaki dauz?

Kepa'ren soin-aztea 28 anaztaki ta Joseba'rena 37 anaztaki
ixanezkero, Joseba'k ¿zenbatzu anaztaki dauz geyago Kepa'k
baño?

Beredin gauza aztakiñan iminijaz aztatu.

Ontxika, anaztakika ta unaztakika salerosten diran gauzeak
ātatu begijez umiak.

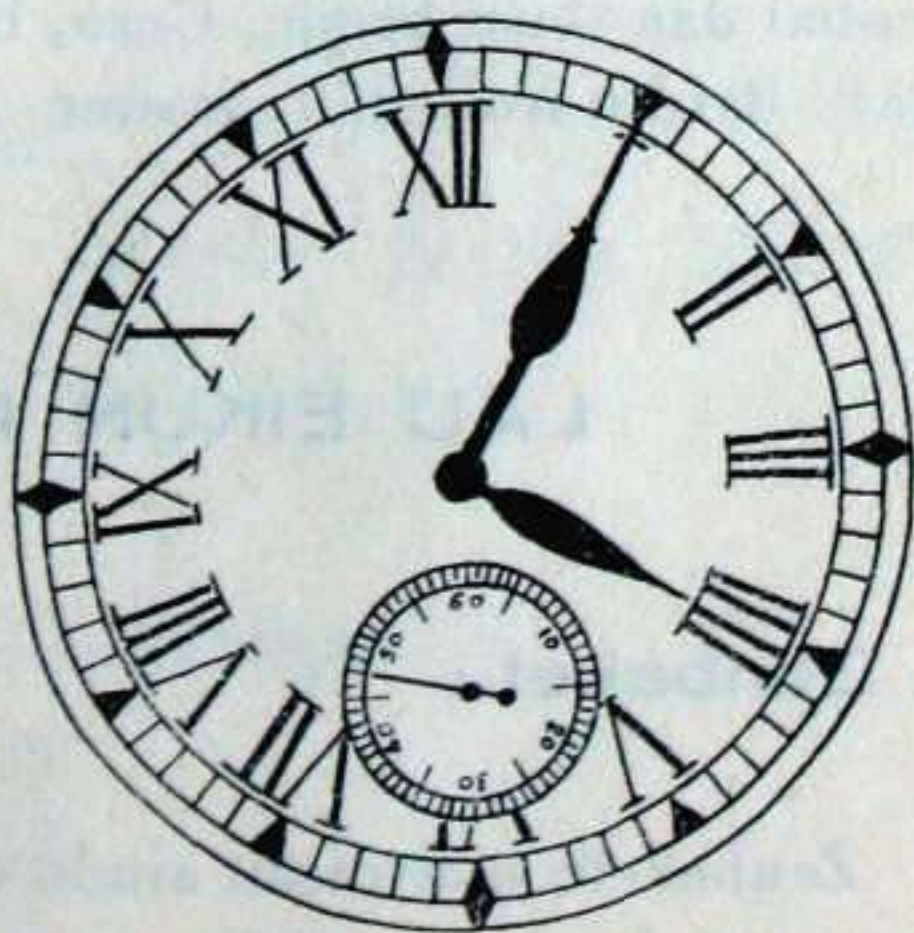
Aldi-neurijak

Gabeukijak (ordubak), ga-
beuki-laurenak eta gabeuki-
-erdiya lenago ātatu dira.

Gabeukatza begituzkero,
gabeuki-laurenan beste 15
zatitxu agiri dira. *Iroirenak*
deretxoe.

Gabeukatzan iroirenak
bosnaka zenbatu.

Gabeuki-betiak 60 iro-
iren (irurogeiren) dauz.

Gabeukatzaren obo txikiko zatitxubak, be, zenbatu.

Obo txikiko o'ratz baka'ak bira osua egiten dauneko, erdiko o'ratz luziak ¿zenbatzu bi'tartetxu edo iroiren egiten dauz?

Obo txikiko zatitxubak *iroirekijak* dira. Iroiren bakotxak ¿zenbatzu iroireki dauz ba?

Gabeuki-1/4, gabeuki-1/2 ta gabeuki-3/4 ¿zenbana iroiren dira?

Amabiga'ena, edo amabijak eta bost, ama'ga'ena, edo ama'ak ama' gitxi, boska'ena, edo bostak eta be'ama' (bostak eta ogei), ta a., esanaz zer adirazoten dan azaldu.

Eguna (gabeuna).	24 gabeuki
Gabeukija	60 iroiren
Gabeuki-laurena	15 iroiren
Gabeuki-erdiya	30 iroiren
Gabeuki-3/4	45 iroiren
Iroirena	60 iroireki

Umiak, gabeukatzera begira, iroiren bat igazi-bi'tartia zenbat dan ikusi begije. Gero, ba'iz, gabeukatza begitu-barik igari. Ba'din iroireki 1, iroiren-1/2, iroiren 2, ta a.

LAU EIKUN NAGUSIJAK

1. Zenbaketu

Zenbaketu biar-diran aindo edo kopurubai geigayak dere-txe, ta ondorenari geiki'na.

Idatziz zenbakeñuteko, lenen batekuak eta gero amañekuak zenbakeñu, onetara:

28

14

—

12 Bateko-geikiña

3 Amañeko-geikiña

—

42 Geikin osua

Amabi bateko, lenago esan danetz, 2 zenbakatza bateko -tokijan eta 1 amañeko-tokijan imiñijaz idazten dira.

3, amañeko-tokijan idatzizkero, *iru amañeko* dirala, be, bai-dakigu.

Geikin osua atarateko, bateko-geikiña ta amañeko-geikiña zenbakeñu egiten dira.

Lenengotan onetara irakatsi biañ-yake umiai zenbaketza, bateko geikiña ta amañeko-geikiña banan idatzijaz, zenbaketza-egiturea ondo uleñtu dagijentzat.

Idatzizko eragokunak

Ezkiñan zenbakeikunok egin.

41 + 15; 28 + 23; 34 + 22; 19 + 13; 27 + 12; 29 + 17

Era labuñagua

Ona emen, zenbakeñuteko era labuñagua:

28

+ 14

—
42

8 bateko ta 4 bateko 12 bateko dira, edo bateko 2 ta amaíreko 1.

Bateko-tokijan 2 idatzi biaí-dot, ba; 1 amaírekua, baíz, idatzi-barik beste amaírekuai geñu egingo dautset, eta $1+2+1=4$ amaíreko ixango dodaz.

Oíezkero, amaíreko-tokijan 4 idatziko dot.

Geroko esaten oñu beikez umiak, onetara:

57
+39   7 ta 9, 16; 6 idatzi, ta *geroko* 1; 1 eta $5 = 6$; 6 ta
—   3 = 9 amaíreko.
96

17
+ 9
+28   7 ta $9 = 16$, ta $8 = 24$, ta $1 = 25$, eta $4 = 29$,
+21   ta $3 = 32$.   2 idatzi, ta *geroko* 3; 3 ta $1 = 4$, ta
+ 4
+13   2 = 6, ta $2 = 8$, ta $1 = 9$ amaíreko.
—
92

Idatzizko eragokunak

Ointxe esan dan letz, zenbakeikunok egin ezkiñan:

$48 + 13 + 39$; $27 + 45 + 12$; $36 + 17 + 12 + 9$;

$7 + 9 + 16 + 22 + 8 + 11$

2. Zenbakendu

Zenbakendu biał-dan aindo edo kopuru nagosija, gitxiu biał-dana, kengaya da; eta aindo txikija, kengayari kendu biał-yakana, kengija. Ondorenari kenkiña deretxo.

Idatziz onetara zenbakentzen da:

$$\begin{array}{r} 57 \\ - 23 \\ \hline \end{array}$$

7, ken 3 = 4; bateko-tokijan 4 idatzi.

5, ken 2 = 3; amařeko-tokijan 3 idatzi. Ondokua = 34.

Lenen batekuak zenbakentzen dira, ba; eta gero amařekuak.

Uřengo zenbakenkun onetan, bařiz.

$$\begin{array}{r} 43 \\ - 18 \\ \hline \end{array}$$

3, ken 8 esaterik eztago. ¿Zer egin? Ara: amařekuak eta batekuak bananduzkero,

$$\begin{array}{l} 43 = (\text{edo}) 40 + 3 \\ 18 = (\text{edo}) 10 + 8 \end{array}$$

egingo doguz. Orain, ba, 40'etik 10 bateko kentzen ba-doguz, ta onetara idatzi:

$$\begin{array}{r} 30 + 13 \\ - 10 + 8 \\ \hline \end{array}$$

13, ken 8 = 5; 30, ken 10 = 20, esan leikegu; eta ondorena $20 + 5 = 25$ ixango dogu.

Idatzizko eragokunak

Ezkiñan zenbakenkunok egin:

36—24; 67—44; 86—45; 54—19; 72—28; 85—37

Beste erea

Zenbakenkun au	5
	— 2

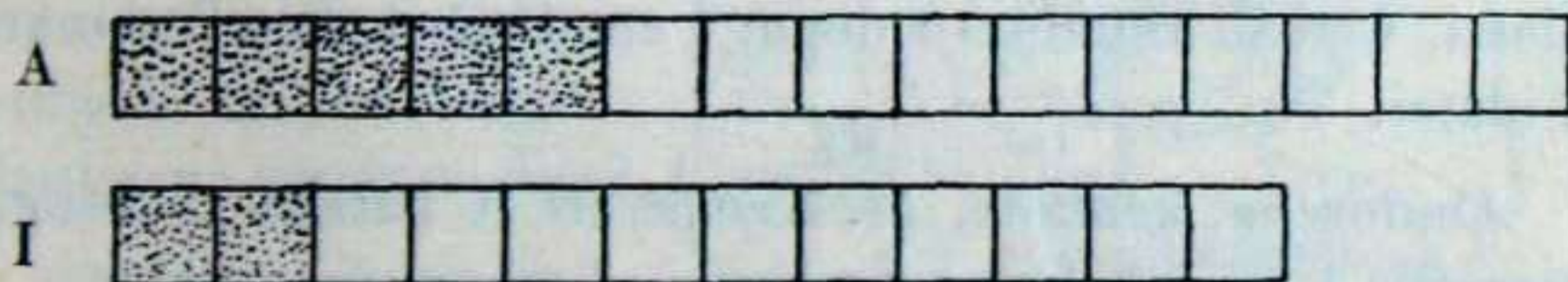
maezkiz onetara antzestu leikegu:

Kengaya: A

Kengija: I

Kenkiña 3 da.

Orain 10'na laukitxu getu daiskioeguz:

Kenkiña, bañiz, 3 da; lengua bera. Orezkero, kengayari ta kengijari aindo edo kopuru bañdiñak getutekotan, ¿zer jazoko da? ¿Ondorena, kenkiña, aldatuko ete-da?

Ori dala-ta, lenagoko zenbakenkunan	40 + 3
	<u>— 10 + 8</u>

2 ^a .	87	93	58	54	24	39	85	26	38	42
	— 35	71	36	42	13	17	23	22	6	32

Urénguok lenen beste eraz ta gero era labuñez egingo dira.

3 ^a .	28	37	85	93	82	73	64	51	36	74
	— 9	18	38	76	43	28	36	22	27	8

4 ^a .	50	40	90	67	54	80	16	62	73	94
	— 23	9	81	38	29	17	9	56	45	17

5 ^a .	100	100	36	50	70	57	61	83	92	100
	— 57	91	28	32	17	28	45	27	14	8

Asmakixunak

1^a. 4 amabiko arautza erosi dodaz, ta eurentarik 9 ustelak ixan dira. ¿Zenbatzu dira onak?

2^a. Ameak 56 arautza leukazan goxion. Eguberdijon 8 jan doguz. ¿Zenbatzu enparau dira?

3^a. Marte'k 96 arautza ekañi dauz zeira (merkatura). Lenengo, Jo-ne'k erosi dautsoz amabiko 2. ¿Zenbatzu arautza enparau yakoz Marte'ri?

4^a. Gero Julene'k beste amabiko 2 artu dautsoz. ¿Zenbatzu enparau yakoz oinguan?

5^a. Sabiñe'k, bañiz, 6 arautza erosi dautsoz, ta Miren'ek 24, ta Eduñe'k enparau gustijak. ¿Zenbatzu arautza erosi dauz Eduñe'k?

6^a. 19 arautza daukaguz etxian. ¿Zenbatzu erosi biañko doguz, 4 amabiko eukiteko?

7^a. Olotegijan arañegun 25 arautza jaso leuguzan; atzo, 19; eta gauñ 28 imiñi dauskubez. ¿Zenbatzu arautza imiñi dabez gure oluak iru egunotan?

8^a. Arautzotarik 24 etxerako biañak doguz. ¿Zenbatzu saldu leikeguz?

3. Zenbakoiztu

Zenbakoizkun au egin daigun: 3×13

13 edo $10 + 3$ bañdin diranezkero, onetara idatzi leikegu:

$$\begin{array}{r} 10 + 3 \\ \times 3 \\ \hline 30 + 9 = 39 \end{array} \qquad \begin{array}{r} 3 \times 3 = 9 \\ 3 \times 10 = 30 \\ 30 + 9 = 39 \end{array}$$

Ezkiñan zenbakoiztu onetara: 3×12 , 21, 22 ta 23.

$$\begin{array}{r} 10 + 2 \\ \times 3 \\ \hline . + . \end{array} \qquad \begin{array}{r} 20 + 1 \\ \times 3 \\ \hline . + . \end{array} \qquad \begin{array}{r} 20 + 2 \\ \times 3 \\ \hline + . \end{array} \qquad \begin{array}{r} 20 + 3 \\ \times 3 \\ \hline + . \end{array}$$

Beste onetara, be, zenbakoiztu: leike:

$$\begin{array}{r} 13 \\ \times 3 \\ \hline 3 \times 3 \text{ bateko } 9 \text{ bateko} \\ 3 \times 1 \text{ (amañeko } 1) \text{ } 3 \text{ amañeko} \\ \hline \text{gustiñara } 39 \text{ bateko} \end{array}$$

Ezkiñan onetara zenbakoiztu: 3×21 , 22 , 23 ta 32 .

21	22	23	32
$\times 3$	$\times 3$	$\times 3$	$\times 3$
—	—	—	—
. bateko	. bateko	. bateko	. bateko
. amaíreko	. amaíreko	. amaíreko	. amaíreko
—	—	—	—

Zenbakoizkera labuía

Zenbakoiztu biaí-dan zenbakijari *koizkaya* deretxo; eta zenbatzutan edo zenbatzu bidaí aríu biaí-dan iragaíten daukun zenbakijari, *koizkija*. Bijoi *koiztijak*, be, bai-deretxoe.

Ondorena *koizkiña* da.

koizkaya. . .	13	koiztija
koizkija . . .	$\times 3$	koiztija
koizkiña. . .	—	koizkiña
	39	

Zenbakoizkera labuí onetan, be, lenen batekuak zenbakoizten dira, 3×3 , gero amaírekuak, 3×1 ; eta koizkin bijak zenbaketu egíten dira, len baño labuía-go, baña.

Begíu beste zenbakoizkun au:

$$\begin{array}{r} 26 \\ \times 3 \\ \hline \end{array}$$

3 bidaí (edo irutan) $6 = 18$; 18, baíz, 8 bateko ta amaíreko 1 dira, bateko-tokijan 8 idatziko dogu, ba, ta *geroko*, amaírekuai zenbaketuteko, 1 ixango dogu; $3 \times$ amaíreko $2 = 6$ amaíreko; 6 amaíreko ta *geroko* jabon dogun amaíreko 1, 7 amaíreko dira.

Bakotxa bere tokijan idatzi biaí-ta, 78 idatziko dogu; edo:

$$\begin{array}{r} 26 \\ \times 3 \\ \hline 78 \end{array}$$

Itxezko eragokunak

3×13 zenbakoizkuna buruz, be, eřaz egin lei, onetara:

$$13 = 10 + 3$$

Ořezkero, lenen 10 zenbakoiztu: $3 \times 10 = 30$; gero, bařiz, 3 zenbakoiztu: $3 \times 3 = 9$; eta azkenian bijak zenbaketu:

$$30 + 9 = 39$$

Onetara egin uřengo zenbakoizkunok:

1^a. 2×10 , 12, 14, 13, 24, 34, 23, 22, 42

2^a. 3×33 , 32, 31, 21, 22, 23, 12, 13, 11

3^a. 4×22 , 21, 15, 25, 24, 23, 16, 18, 19

4^a. 5×11 , 19, 22, 18, 16, 17, 15, 14, 13

5^a. Sagar baxotxa 5 eunen dalarik, 15 sagar ħzenbatzu eunen dira?

6^a. Madalmin (limoi) baxotxa 3 txakur-txiki dalarik, 32 madalmin ħzenbatzu txakur-txiki ixango dira?

7^a. Txakur-txikiko 16 ikuřatz erosteko, ħzenbatzu eunen bialak dira?

8^a. Eta 25 euneneko 3 ikuřatz erosteko, ħzenbatzu eunen bialak dira?

9^a. 15 euneneko 3 ikuřatz ordaintzeko laurleko bat emon dautsat saltzaliari. ħZenbatzu eunen egin bial-daustaz atzera?

10^a. 3 mutikok 23'na lauko daukez. ħzenbatzu lauko gustitara?

Buruzko zenbakoizkunok goyan esan dan letz egin bial-dira, ez bestetara. Ořetzaz ardura bedite irakaslia.

Idatzizko eragokunak

Itxezkuak eurak, lenago atzaldu diran *iru eratara* egin.

4. Zenbatendu

12 zenbakijak 4 ¿zenbatzu bidaí aítzen dau?...

Eta 14 zenbakijak 4 ¿zenbatzu bidaí aítzen dau? ¿Zenbatzu enparau edo gei-ixango dira?

$$14 : 4 = . . . \text{geikija} . . .$$

14 zenbakijari *atalgaya* deretxo, ta 4'ri *atalgija*; ondorena atalkiña da, ta enparetan dana *geikija*. Oni *atalgaikija*, be, bai-deretxo.

13 zenbakijan ¿zenbatzu bidaí dago 2 zenbakija?

$$13 : 2 = . . . \text{geikija} . . .$$

Itxezko eragokunak

2 atalgijaz zenbatendu:

12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20.

3 atalgijaz zenbatendu:

11, 12, 13, ... 30'raño.

4 atalgijaz zenbatendu:

11, 12, 13, ... 40'raño.

5 atalgijaz zenbatendu:

11, 12, 13, ... 50'raño.

6 atalgijaz zenbatendu:

11, 12, 13, ... 60'raño.

7 atalgijaz zenbatendu:

11, 12, 13, ... 70'raño.

8 atalgijaz zenbatendu:

11, 12, 13, ... 80'raño.

9 atalgijaz zenbatendu:

11, 12, 13, ... 90'raño.

Idatzizko eragokunak

Zenbatenkunok lenen itxez egin leiz; gero, bañiz, idatziz onetara:

$$12 : 2 = 6.$$

$$15 : 2 = 7, \text{ geikija } 1, \text{ eta abar.}$$

2 atalgijaz:

12, 15, 20, 23, 26, 37, 38, 49, 44, 52,
65, 67, 78, 71, 86, 83, 93, 99, 95, 93.

3 atalgijaz:

13, 15, 17, 19, 23, 25, 28, 34, 33, 32,
44, 46, 43, 52, 51, 57, 54, 65, 63, 67,
78, 74, 79, 73, 87, 84, 88, 83, 98, 94.

4 atalgijaz:

12, 15, 18, 19, 23, 22, 27, 36, 33, 38,
44, 43, 46, 47, 48, 54, 56, 58, 59, 57,
66, 68, 67, 69, 62, 75, 73, 76, 78, 72,
87, 84, 81, 89, 84, 98, 94, 93, 90, 99.

5 atalgijaz:

11, 16, 17, 15, 19, 23, 22, 26, 27, 29,
34, 32, 37, 36, 38, 44, 47, 48, 43, 46,
56, 57, 58, 53, 54, 66, 63, 64, 69, 68,
78, 79, 71, 73, 72, 89, 84, 86, 87, 83,
95, 96, 93, 94, 92, 24, 33, 45, 59, 67.

6 atalgijaz:

12, 15, 11, 18, 19, 23, 26, 27, 28, 24,
33, 34, 31, 37, 38, 44, 47, 49, 42, 48,
56, 51, 53, 52, 54, 59, 58, 57, 50, 55,
69, 66, 65, 67, 68, 60, 64, 63, 62, 61,
78, 74, 71, 72, 73, 77, 79, 70, 76, 75,
88, 80, 69, 82, 83, 90, 94, 95, 96, 91.

7 atalgijaz:

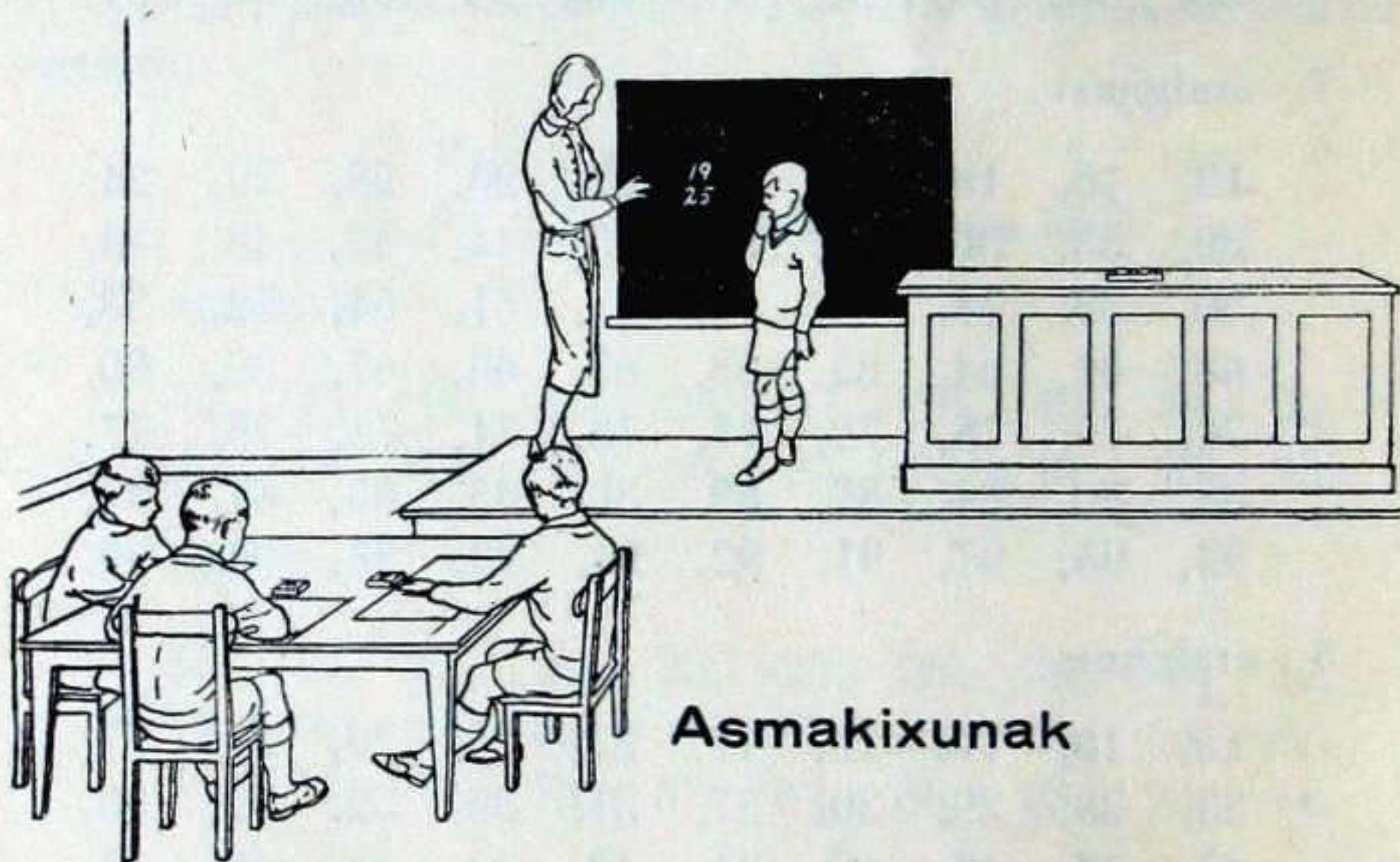
12, 16, 18, 13, 15, 22, 20, 28, 29, 24,
30, 33, 36, 38, 55, 45, 44, 42, 48, 40,
50, 59, 58, 55, 56, 57, 51, 54, 52, 53,
68, 61, 64, 62, 63, 65, 66, 67, 69, 60,
70, 79, 78, 72, 71, 73, 74, 75, 76, 77,
88, 80, 84, 87, 89, 86, 85, 83, 81, 82,
93, 95, 97, 91, 92, 94, 99, 98, 96, 90.

8 atalgijaz:

15, 18, 19, 10, 17, 23, 20, 29, 28, 27,
33, 38, 39, 30, 37, 31, 36, 32, 34, 35,
45, 47, 49, 40, 41, 43, 42, 44, 46, 48,
59, 57, 55, 53, 51, 50, 52, 54, 56, 58,
67, 63, 61, 69, 60, 68, 66, 64, 65, 62,
70, 79, 71, 78, 72, 77, 73, 76, 74, 75,
89, 88, 87, 85, 83, 86, 84, 81, 82, 80,
99, 90, 97, 98, 91, 94, 92, 93, 95, 96.

9 atalgijaz:

19, 12, 16, 17, 13, 18, 15, 14, 11, 10,
22, 20, 24, 21, 23, 29, 28, 26, 27, 25,
33, 30, 39, 38, 37, 34, 31, 32, 35, 36,
48, 44, 40, 41, 43, 42, 45, 47, 46, 49,
55, 50, 59, 57, 58, 54, 56, 52, 51, 53,
69, 67, 64, 61, 63, 62, 60, 66, 65, 68,
78, 79, 73, 71, 72, 70, 77, 76, 75, 74,
89, 80, 81, 86, 85, 68, 84, 87, 82, 83,
99, 91, 98, 99, 95, 84, 97, 93, 96, 90.

Asmakixunak

Asmakixun bakotxa zenba-
keñu, zenbakendu, zenbakoiztu ala zenbatendu egin bial-
-dan erantzun lenen, eta gero ezkiñan atara.

1^a. Kepa'k 19 eragokun egin dauz astion; Josu'k, 25;
Iñaki'k, 39. Irurak gustitara ¿zenbatzu eragokun egin dabez?

2^a. Astelenian asīta larunbatararte egunian-egunian 14 eragokun egin doguz. Aste osuan ¿zenbatzu?

3^a. Astion 87 eragokun egin dodaz; Kepa'k 76 egin dauz; eta Joseba'k Kepa'k baño 17 gitxijago. ¿Zenbatzu egin dauz Joseba'k? Eta nik, ¿zenbatzu geyago Kepa'k baño?

4^a. 91 arautza daukaguz etxian. Eurokaz ¿zenbatzu amabiko-erdiko pilo egin leikedaz?

5^a. 85 eunen emon daustaz amek txakur-txikiko ikuřatzak erosteko. ¿Zenbatzu ikuřatz emongo dauřtez?

6^a. 9 laurleko ¿zenbatzu erial dira? ¿zenbatzu txakur-andi?

Zenbakoiztegia ta zenbatendegija

Beñikastaldijan erabili leiz; bateratsu erabil̄tia oba: bir̄i-
tan bi, lau; lau bikotan, bi . . .

$2 \times 2 = 4$ $2 \times 3 = 6$ $2 \times 4 = 8$ $2 \times 5 = 10$ $2 \times 6 = 12$ $2 \times 7 = 14$ $2 \times 8 = 16$ $2 \times 9 = 18$	$4 : 2 = 2$ $6 : 3 = 2$ $8 : 4 = 2$ $10 : 5 = 2$ $12 : 6 = 2$ $14 : 7 = 2$ $16 : 8 = 2$ $18 : 9 = 2$	$6 \times 2 = 12$ $6 \times 3 = 18$ $6 \times 4 = 24$ $6 \times 5 = 30$ $6 \times 6 = 36$ $6 \times 7 = 42$ $6 \times 8 = 48$ $6 \times 9 = 54$	$12 : 2 = 6$ $18 : 3 = 6$ $24 : 4 = 6$ $30 : 5 = 6$ $36 : 6 = 6$ $42 : 7 = 6$ $48 : 8 = 6$ $54 : 9 = 6$
$3 \times 2 = 6$ $3 \times 3 = 9$ $3 \times 4 = 12$ $3 \times 5 = 15$ $3 \times 6 = 18$ $3 \times 7 = 21$ $3 \times 8 = 24$ $3 \times 9 = 27$	$6 : 2 = 3$ $9 : 3 = 3$ $12 : 4 = 3$ $15 : 5 = 3$ $18 : 6 = 3$ $21 : 7 = 3$ $24 : 8 = 3$ $27 : 9 = 3$	$7 \times 2 = 14$ $7 \times 3 = 21$ $7 \times 4 = 28$ $7 \times 5 = 35$ $7 \times 6 = 42$ $7 \times 7 = 49$ $7 \times 8 = 56$ $7 \times 9 = 63$	$14 : 2 = 7$ $21 : 3 = 7$ $28 : 4 = 7$ $35 : 5 = 7$ $42 : 6 = 7$ $49 : 7 = 7$ $56 : 8 = 7$ $63 : 9 = 7$
$4 \times 2 = 8$ $4 \times 3 = 12$ $4 \times 4 = 16$ $4 \times 5 = 20$ $4 \times 6 = 24$ $4 \times 7 = 28$ $4 \times 8 = 32$ $4 \times 9 = 36$	$8 : 2 = 4$ $12 : 3 = 4$ $16 : 4 = 4$ $20 : 5 = 4$ $24 : 6 = 4$ $28 : 7 = 4$ $32 : 8 = 4$ $36 : 9 = 4$	$8 \times 2 = 16$ $8 \times 3 = 24$ $8 \times 4 = 32$ $8 \times 5 = 40$ $8 \times 6 = 48$ $8 \times 7 = 56$ $8 \times 8 = 64$ $8 \times 9 = 72$	$16 : 2 = 8$ $24 : 3 = 8$ $32 : 4 = 8$ $40 : 5 = 8$ $48 : 6 = 8$ $56 : 7 = 8$ $64 : 8 = 8$ $72 : 9 = 8$
$5 \times 2 = 10$ $5 \times 3 = 15$ $5 \times 4 = 20$ $5 \times 5 = 25$ $5 \times 6 = 30$ $5 \times 7 = 35$ $5 \times 8 = 40$ $5 \times 9 = 45$	$10 : 2 = 5$ $15 : 3 = 5$ $20 : 4 = 5$ $25 : 5 = 5$ $30 : 6 = 5$ $35 : 7 = 5$ $40 : 8 = 5$ $45 : 9 = 5$	$9 \times 2 = 18$ $9 \times 3 = 27$ $9 \times 4 = 36$ $9 \times 5 = 45$ $9 \times 6 = 54$ $9 \times 7 = 63$ $9 \times 8 = 72$ $9 \times 9 = 81$	$18 : 2 = 9$ $27 : 3 = 9$ $36 : 4 = 9$ $45 : 5 = 9$ $54 : 6 = 9$ $63 : 7 = 9$ $72 : 8 = 9$ $81 : 9 = 9$

B I Ļ A B I D I A

	Ingoskijak
1 - 10	5
1'etik 10'era zenbakeġu ta zenbakendu	7
2'ja	7
3'ra	11
4'ra	14
5'a	16
6, 7, 8, 9, 10'ak	18
1'etik 10'erako zenbakeġegija.	20
1'etik 10'erako zenbakendegija	21
Zenbakoiztu	23
Zenbatendu	24
Zenbatenketa ziatzeza.	25
Zenbaki-zatikijak	27
Aindo-zatijak	30
Zenbakereak	31
Eġi basataġen zenbakerea.	32
Eġomataġen zenbakerea	32
Gure zenbakerea	35
Amaġekuak.	38
Amaġekuak zenbakeġu	39
Amaġekuak zenbakendu	40
Amaġekuak zenbakoiztu ta zenbatendu.	42
10 - 20	45
10'etik 20'era zenbakeġu ta zenbakendu	45
1'etik 20'erako zenbakeġegija.	51
1'etik 20'erako zenbakendegija	51
2 zenbakijazko eragokunak	53
20 - 30	55

1 - 30	58
3 zenbakijaz	60
30 - 40	64
1 - 40	65
4 zenbakijazko eragokunak	70
1 - 50	74
5 zenbakijazko eragokunak	76
Zenbaki bikotxak	79
6 zenbakijazko eragokunak	81
Zenbaki-zatikijak	84
7 zenbakijazko eragokunak	85
Zenbaki-zatikijak	87
40, 50, 60 ta 70 zenbakeñu ta zenbakendu	89
8 zenbakijazko eragokunak	90
Zenbaki-zatikijak	93
9 zenbakijazko eragokunak	94
Zenbaki-zatikijak	96
Zenbaki bikotxak	97
Pitagoras'en zenbakoiztegija	101
Neurijak	102
Luze-neurijak	102
Azal-neurijak	104
Kaxu-neurijak	107
Lobel-neurijak	109
Azta-neurijak	110
Aldi-neurijak	111
Lau eikun nagosijak	112
Zenbakeñu	112
Era laburagua	113
Zenbakendu	116
Era laburagua	118
Zenbakoiztu	120
Zenbakoizkera laburá	121
Zenbatendu	123
Zenbakoiztegija ta zenbatendegija	128

